

KRİZ
VARSA
ÇARE de
VAR

EVİNİ
YENİLE
TÜRKİYE!

SEKTÖREL FORUM

GDO tartışması: medyanın son fiyaskosu

EXPO2016
ANTALYA

EXPO 2016 "Antalya en doğru tercih oldu!"

MODERN SULAMA SİSTEMLERİNDE ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

Hizmetlerimiz

- Keşif ve projelendirme
- Kaliteli ve uygun malzeme temini
- Montaj ve uygulama
- Uygulama sonrası danışmanlık
- Sistem garantisi
- Köy bazlı toplu damla sulama sistemlerinde malzeme temini ve montajı

Sulama sistemlerine hibe ve destekler

- Tarım Bakanlığının % 50 hibe desteği
- Ziraat Bankasının % 0 faizli 5 yıl taksitle geri ödemeli kredisi
- Tarım kredi kooperatiflerinin % 0 faizli 3 yıl taksitle geri ödemeli kredisi

Pelikan
SULAMA SİSTEMLERİ LTD. ŞTİ.

Şelale Mah. Şehit Musa Özkan Cad. 3005 Sk. No: 26 VARSAK / ANTALYA
Tel: 0242.417 73 68 - 69 Fax: 417 57 87
www.pelikansulama.com.tr

**daha fazla verim
ve yüksek kalite...**

"Her damlayı verime dönüştürüyoruz"

agtohum
sanayi ticaret ltd.şti.

geleceğimiz için;
UİS

www.agtohum.com.tr

ENZA ZADEN

tasarım:www.webixdesign.com

Mehmetçik Mahallesi Aspendos Bulvarı Nar Plaza No.113 A Blok No.2 Kat 4 ANTALYA/TURKEY
Tel:+90 242 321 20 18 (pbx) Fax:+90 242 321 88 60 Santral Gsm :+90 533 928 02 24 /+90 541 321 20 18
E-mail: agtohum@agtohum.com.tr

08

BORSA'DAN

- » Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Projesi'nde saha çalışmaları başladı
- » Küçük tarım işletmelerini büyütmenin formülleri
- » Batı Akdeniz, "Tarımda Küçük İşletme Kalmasın!" sloganı etrafında buluşuyor
- » Ziraat bankası Genel Müdürü Can Akın Çağlar: "Kredi pazarındaki en güvenilir sektör, tarımdır"
- » Recep Özkul: "Teşvik verilirse, domates ihracatı 10 katına çıkar!"
- » Hububat sektörü buğday kalitesini arttırmak için deneme parselleri kurdu
- » Kampüsten İşe Projesi öğrencileri, sektöre buluşturdu
- » Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX, ertelendi
- » APIH Başkanı Doeke Faber: "Antalya en doğru tercih oldu!"
- » ATB 'de personel eğitimi
- » ATB'den Hakan Çırak'a teşekkür plaketi
- » BAGEV, iş dünyasına "Radyo Ekspres" ile sesleniyor
- » "Borsa 2010'da zam yapmadı"
- » ATB'nin 2010 yılı bütçesi 1.855.000 TL
- » Borsa korosundan görmeyenler yararına konser
- » Vakıf Zeytinliği için STK'larla birlikte çok ortaklı bir idari yapı öngörülüyor

20

TOBB'dan HABERLER

- » TOBB'un büyük başarısı Başkanımız Hisarcıkloğlu, Avrupa İş Dünyasının 1'inci Başkan Yardımcısı oldu
- » TOBB'un yeni genel sekreteri Mustafa Saraçoğlu oldu
- » TOBB, AB'ye yönelik taşımalarda uygun fiyatlı pilot tır karnesi uygulaması başlattı
- » Rifat Hisarcıkloğlu; "Devlet hem borçlandı hem de

sırtımızdaki yükü arttırdı"

- » Hisarcıkloğlu: "Küresel kriz, Türkiye'nin haritadaki konumunu değiştirmedir"
- » "Eğitim-öğretim, 21. yüzyılın en önemli sektörü olacak"
- » TOBB ETÜ, bilimsel yayında birinci oldu

KOMİTELERDEN

- » "Pamuk traktörlerinden eser yok"
- » "Çaresizliği birleşerek aşabiliriz"
- » "Antalya Limanı, atıl kalıyor"
- » "Komisyoncuyu halka iyi anlatamıyoruz"
- » "Süt arzı kışın yetersiz kalıyor"
- » "Hayvan yetiştiricisi düzenli olarak desteklenmelidir"
- » "Mallarımız gümrükte nedensiz bekliyor"

24

28

SEKTÖRDEN

- » Küresel açlık tehdidi büyüyor! FAO, gıda sisteminde acil reform istiyor
- » Alâaddin Yüksel: "Geleceğin reçetesi tarımdır!"
- » ZMO'da Vahap Tuncer 4. kez başkan seçildi
- » GDO Yönetmeliği iptal oldu ama tartışma devam ediyor Mehmet Mehdi Eker: "Boşluktan medet uman çevrelerin hevesini boşa çıkaracağız"

Antalya
Ticaret Borsası
Yayın Organı
Sayı: 24
Eylül & Aralık
2009

SAHİBİ
Ali ÇANDIR
Antalya
Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu
Başkanı

YAYIN KURULU
Halil BÜLBÜL
İbrahim YILMAZ
Adnan İNGEÇ
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Ahmet Erol KÖKSALAN

YAYINA HAZIRLIK
ziraat
ajansı
Tel: (242) 312 14 40
www.ziraatajansi.com.tr

30

BÖLGEDEN

- » Özel İstihdam Bürosu: işverene nitelikli işçi, işsize iş!
- » Kaliteli meralar tescilleniyor
- » Tarım Toplantıları Projesi başladı
- » Burdur'un 'ceviz ezmesi' coğrafi işaret tescili aldı
- » Yayla tarımının fuarı Isparta'da yapıldı

FORUM

GDO tartışması

34

46

DÜNYADAN

- » Kabuğunu kırmak isteyen kapı komşumuz: **Suriye**

PORTRE

- » Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi İsmet Kerem : "Türkiye, 4-5 sene sonra dünyanın tarım deposu olabilir"
- » ATB, Vakıf Zeytinliği'ne sahip çıkarak kente örnek olmuştur

52

MAKALE

54

- » Krizimizde, Merkez bankası ile piyasa faizleri arasındaki duyarsızlık ve iş dünyasına yansımaları
Prof. Dr. Orhan Kuruüzüm

İNSAN KAYNAKLARI

- » 'Özel sektör mantığı ile yetiştik'

59

60

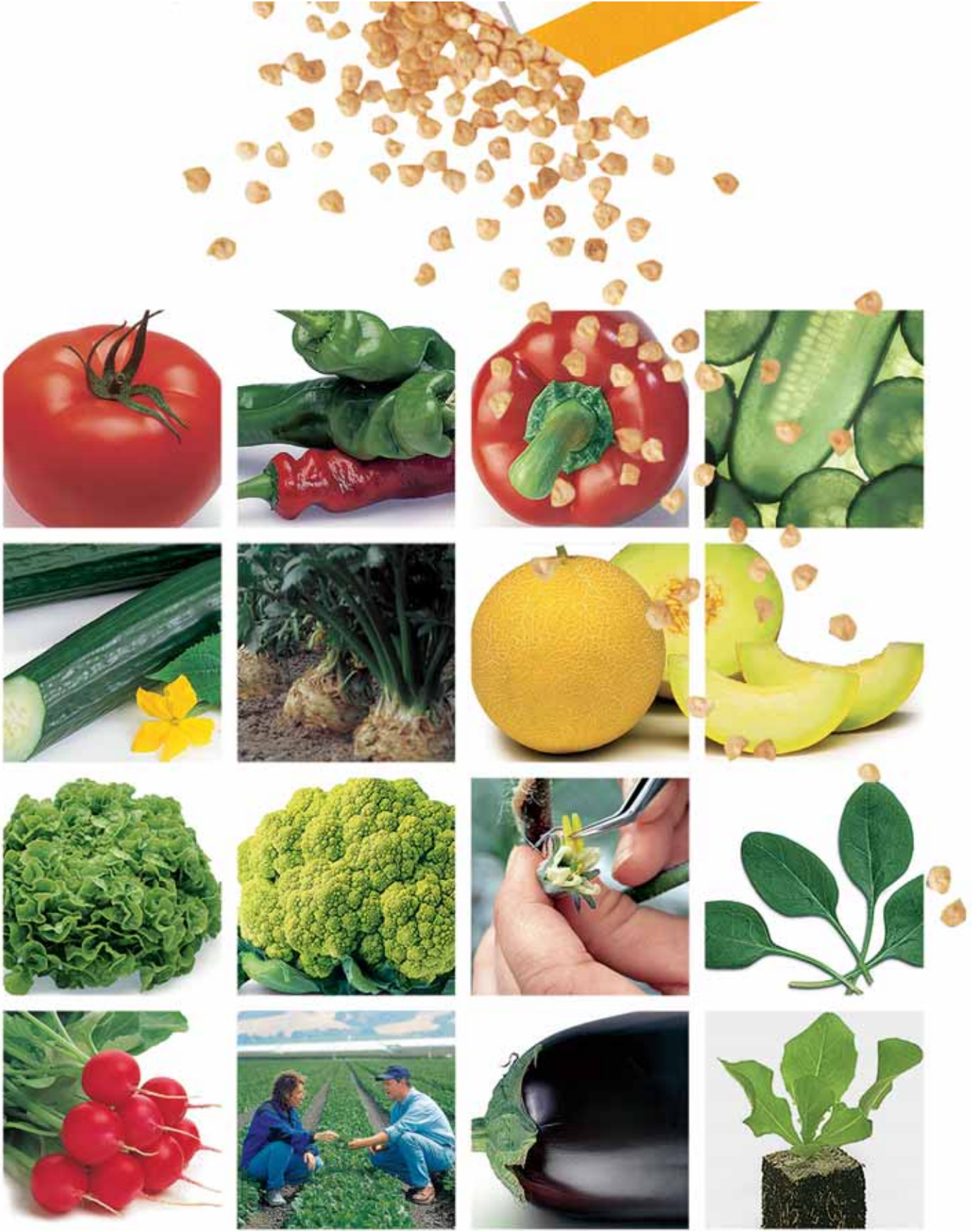
SAĞLIK

Şeker nasıl tüketilmeli?

BASKI
Ada Ofset İstanbul
Tel: (212) 567 12 42

İLETİŞİM

Cumhuriyet Cad. Borsa İşh. Kat:2 (PK 101) 07040 ANTALYA
Tel: (242) 244 26 70 - 241 28 28 - Faks: (242) 241 11 58
e-mail: info@antalyaborsa.org.tr - www.antalyaborsa.org.tr

RİTO
RİTO TOHUMCULUK A.Ş.

Tarım Mah. Aspendos Bulvarı, Kurt İşh. No: 136/1 Antalya
T: 0242 311 61 36 - 321 65 52 F: 0242 321 77 32

Ali Çandır
ATB Yönetim Kurulu Başkanı

Birlikte hareket edince...

Vakıf Zeytinliği ile ilgili ihaleyi kamuoyunun desteği ve Borsamız meclisinin verdiği sınırsız yetkiyle aldık. İhalenin bu şekilde neticelenmiş olmasından büyük mutluluk duyuyoruz. Antalyalılar müsterih olsun; bize duyulan güveni boşa çıkarmayacak bir çalışma içinde olacağız.

Antalya'daki STK'ların ve vatandaşlarımızın bize sağladıkları desteğin ihale sonrası süreçte de devam ettiğini görmekten ayrıca mutluluk duyuyoruz. Zeytinpark ile ilgili idari yapıyı oluşturma yolundaki çalışmalarımıza bir dizi ziyaretle başladık. Büyükşehir Belediyesi; Kepez Belediyesi; ATSO; AESOB; ANSİAD ve Özel İdare, oluşumda yer alma konusunda desteklerini ifade ettiler. Konuyla ilgilenen bütün kurum ve kuruluşların da desteğini almak için görüşmelerimizi sürdüreceğiz.

Bu arada Vakıf Zeytinliği ihalesini, kazanmamızla ilgili, buranın tarımsal özünün korunması ve Antalyalılara maledilmesi konusunda Mimarlar Odası ile ZMO'nun ısrarlı takipleri ve gösterdikleri yüksek hassasiyet, ihaleyi almamızda destekleyici olmuştur. Bu iki STK'ya da sergiledikleri kentlilik bilinci ve çevre bilincinden dolayı dolayı teşekkür ediyoruz. Göreve geldiğimiz gün de söylediğimiz gibi bütün faaliyetlerimizde, keza Zeytinpark Projesi ile ilgili çalışmalarımızda da, kamuoyunun ve kamuoyu adına hesap sorabilecek kuruluşların her türlü denetimine açığız.

Şu anda sosyal yönü güçlü, Antalya'ya yakışan, ülkede hatta ülke dışında da kendinden söz ettirecek bir projeyi gerçekleştirmenin heyecanını yaşıyoruz. Baştan beri dediğimiz gibi ihaleyi ATB değil, Antalyalılar kazanmıştır. Şu an Mali Müşavirler Odası tarafından Şirket Ana Sözleşmesi hazırlanıyor. İmtiyazlı hisse-

lerle Zeytinliğin geleceğinin garanti altına alınmasına çalışıyoruz. Şirketin kurulmasıyla beraber bu değerli projeye tüm kamu kuruluşlarının ve elbette kent halkının da sahip çıkacağından şüphemiz yoktur. Her zaman vurguladığımız bir husus var; bu konuda elde ettiğimiz başarı da, birlik ve beraberlik anlayışının sonucudur. Birlikte davranırsak, bu projeyi mümkün olan en güzel sonuca bağlayacağımızdan da eminim.

Bir hayal gerçek oldu!

Antalya Valimiz Sayın Alâaddin Yüksel'in koordinasyonunda başlatılan Expo çalışmaları, Expo 2016'nın alınmasıyla mutlu sona ulaştı. Dünya standartlarında bir organizasyon için Antalya'nın tüm kurum ve kuruluşları, birlikte hareket etme kültürüyle bu başarıyı Antalya'ya kazandırdı. Marka şehir Antalya'nın, bu tür organizasyonlarla hem ekonomik değerini hem de marka değerini arttıracığı açıktır. Başta Sayın Valimiz olmak üzere bu süreçte emeği geçen herkese de bütün Antalyalılar olarak teşekkür borçluyuz.

Tarımda küçük işletme kalmasın!

23 kasım 2009 tarihinde geniş katılımlı bir panel toplantısıyla başlattığımız Tarım Toplantıları Projesi, ilk etap olan Isparta'daki ikinci toplantısını da yaptı. "Tarımda küçük işletme kalmasın!" sloganıyla yürüttüğümüz bu çalışma kırsal bölgede büyük heyecan yaratıyor. Bu proje ile üretim bölgelerine bir fikir götürüyoruz; "birleşelim, güç birliği yapalım, büyüyelim ve rekabet edebilir hale gelelim" diyoruz. Kimi zaman çok acımasız olan rekabet şartları karşısında tek başımıza bir "dal" olup kolayca kırılabilir iken; birçok dalın biraraya gelmesiyle oluşan bir "deste" olalım ve kırılmayalım" diyoruz. Önerdiğimiz şey aslında bu milletin geleneksel yapısında zaten mevcut olan bir davranış kalıbını hatırlatıyor; İmece kültürünü. Yani, birlikte hareket etme kültürünü...

Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Projesi'nde saha çalışmaları başladı

Antalya Ticaret Borsası (ATB), Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Projesi için Manavgat, Gazipaşa ve Alanya Kaymakamlıklarını ziyaret etti. Proje her üç ilçede de yetkililerden büyük ilgi görüyor.

Antalya Ticaret Borsası (ATB), tıbbi ve aromatik bitkilerin toplanması sırasında doğaya zarar verilmemesi; verim ve kalite kaybının önlenmesi amacıyla başlattığı 'Kekik, Defne ve Adaçayı Çeşitleri Hasat ve Hasat Sonrası İşlemler İçin Yenilikçi Model Araştırması ve Pilot Uygulaması Projesi' için çalışmalara devam ediyor.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Akdeniz Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kenan Turgut, Antalya Tarım İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürü Salih Toros ve Antalya Orman Bölge Müdürlüğü'nden Orman Yüksek Mühendisi Ahmet Kısa'dan oluşan ekip Manavgat, Gazipaşa ve Alanya Kaymakamlıkları'nı ziyaret etti. Gazipaşa Kaymakamı Muhittin Pamuk, Alanya Kaymakamı Hulusi Doğan ve Manavgat Kaymakamı Hacı İbrahim Türkoğlu ile görüşen Antalya Ticaret Borsası Başkanı ve proje ekibi, kayma-

kamlıklardan proje için destek sözü olarak geri döndü. Toplantılara, Gazipaşa Orman İşletme Müdürü Mustafa Songür, Alanya Orman İşletme Müdürü Vedat Dikici, Alanya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Kerim Balıktay, Manavgat Orman İşletme Müdürü Ali Bahşi de katıldı. Antalya'nın tıbbi ve aromatik bitkilerin doğadan toplanması, üretilmesi ve baharat veya uçucu yağlar haline getirilerek işlenmesi konularında Türkiye'nin en önde gelen illeri arasında olduğunu kaydeden Ali Çandır, şunları söyledi: "Son yıllarda bu

bitkilerin kültüre alınması konusunda bazı girişimler olmasına rağmen, halen büyük miktarlarda doğadan toplanmaktadır. Hasat ve hasat sonrası işlemlerde önemli uygulama hataları yapılıyor; verim ve kalitede büyük kayıplar meydana geliyor. İlçe başına 5-6 köy ile başlanacak olan projede, öncelikle bölgeler tespit edilecek ve tespit edilen bölgelerdeki köylülerin eğitimine başlanacak."

Küçük tarım işletmelerini büyütmenin formülleri

Antalya Ticaret Borsası, Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı BAGEV, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Antalya Bölge Başkanlığı ve Antalya Tarımsal Bankacılık Şubesi TOBİ Müdürlüğü'nün işbirliğiyle hazırlanan "Tarımda Küçük İşletme Kalmasın" başlıklı panel, Antalya Sheraton Voyager Otel'de gerçekleştirildi.

Panele, ATB'nin ve BAGEV'in Başkanı Ali Çandır, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çetin Budak, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü TÜGEM'in Genel Müdür Yardımcısı Adnan Gültek, Antalya Valisi Alaaddin Yüksel, Ziraat Bankası Genel Müdürü Can Akın Çağlar ve Isparta Valisi Ali Haydar Öner katıldı.

Ali Çandır, yaptığı açılış konuşmasında, amaçlarının zorlukları aşmak ve sektörün küresel rekabet ortamında gelişmesi için çözümler üretmek olduğunu belirtti. Çandır, "Birlikte hareket ederek ve ortak rekabet odakları oluşturarak, küresel rekabetin yok edici etkilerinden korunabiliriz. 'Tarımda Küçük İşletme Kalmasın' sloganıyla anlatmaya çalıştığımız şey, küçük işletmelerin yok olması değildir. Mikro işletmelerimizi küçüğe, küçük işletmelerimizi de orta ölçeğe getirmenin yollarını araştıralım, tartışalım ve üre-

tilen önerilerin takipçileri olalım. Batı Akdeniz Bölgesi'nde 8 aya yayılan bir program dahilinde yürüteceğimiz bu proje, birlikte hareket etme kültürümüzü geliştirecek ve başarılı örnekler yaratacaktır" diye konuştu.

Protokol konuşmalarının ardından plaket töreni yapıldı ve panele geçildi. T.C. Ziraat Bankası Tarımsal Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı Hüsamettin Gülhan, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (TÜGEM) Genel Müdür Yardımcısı Adnan Gültek, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nurgül Ercan, Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Atilla Aşkın, Burdur Tarım İl Müdürü Kadir Güven, Antalya Yaş Meyve Sebze İhracatçı Birlikleri Başkanı Mustafa Satıcı'nın konuşmacı olduğu panelde ülkemizde ve bölgemizde ortalama işletme büyüklüğünü arttırmanın yolları tartışıldı.

Mustafa Satıcı

Antalya Valisi Alâaddin Yüksel

Isparta Valisi Ali Haydar Öner

Batı Akdeniz, "Tarımda Küçük İşletme Kalmasın!" sloganı etrafında buluşuyor

Antalya Ticaret Borsası, Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı BAGEV, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Antalya Bölge Başkanlığı ve Antalya Tarımsal Bankacılık Şubesi TOBİ Müdürlüğü'nün işbirliğiyle ile yürütülen Batı Akdeniz Sohbetleri Tarım Toplantıları Projesi, "Tarımda Küçük İşletme Kalmasın" başlıklı panel ile, Antalya Sheraton Otel'de başlatıldı.

Alâaddin Yüksel: "Türkiye'nin geleceğinin reçetesi tarımdır"

Antalya Valisi Alâaddin Yüksel panel öncesinde yaptığı konuşmada, tarımı 'geleceğin reçetesi' olarak tanımladı, "Birleşmiş Milletler verilerine göre dünyada 800 milyon insan açlık çekiyor. Bu yıl bu rakam 1 milyara çıkmıştır. Aşırı beslenen 1,5 milyar insan ve ekmek bulamayan 1 milyar insan var. Tarımın önemi böyle bir dönemde daha da artıyor. Tarımın lokomotifi de Antalya'dır. Türkiye'deki meyvenin yüzde 6'sı; avokado, muz, nar ve narenciye gibi meyvelerin yarısı, kesme çiçeğin yüzde 65'i Antalya'da üretiliyor. İhracat oranı yüksek. Peki ne yapmak gerekiyor? Biz artık bu işi biliyoruz. Her şeyden önce planlama yaparak, ölçek ekonomisi içerisinde tarımsal üretim alanlarını tekrar gözden geçirmeliyiz. Bütün dünyayı beslemeliyiz. Çünkü geleceğin reçetesi tarımdır."

Ali Haydar Öner: "Tarımda işletme büyüklüğünü akılcı ölçeklere çıkarmalıyız"

Tarımsal alanları uygun işleme teknikleri ile işleyerek ülkenin kazanımlarını artırmanın mümkün olduğunu hatırlatan Isparta Valisi Ali Haydar Öner ise yaptığı konuşmada şunları söyledi, "Batı Akdeniz, Tanrının cömert davrandığı bölgelerden biri. Ama yine de köyden kente göç sürüyor; köyde nüfus azalıyor. Isparta'da 20 bin büyükbaş işletmeci var. Ama bu işletmelerin sadece yüzde 10'u ondan fazla büyükbaş hayvan sahibidir. Çoğunluğunun birer ikişer sığırı var. Tarım ve hayvancılık alanındaki işletmelerin hızla büyümesi gerekiyor. Arazileri birleştirerek daha çok verim elde edildiği biliniyor."

Ali Çandır: "Birlikte hareket etme kültürüyle, tarlada ve bahçede de beraberiz"

ATB ve BAGEV Başkanı Ali Çandır da, amaçlarının zorlukları aşmak ve sektörün rekabet ortamında gelişmesi için çözümler üretmek olduğunu belirtti, "Birlikte hareket ederek ortak rekabet odakları oluşturarak, küresel rekabetin yok edici etkilerinden korunabiliriz. 'Tarımda Küçük İşletme Kalmasın' derken anlatmaya çalıştığımız şey,

küçük işletmelerin yok olması değildir. İşletmelerin, büyük bölümü küçük ölçekli bile değil. Mikro işletmeleri küçüğe, küçük işletmeleri de orta ölçeğe getirmenin yollarını araştıralım. Sekiz ay boyunca Batı Akdeniz'de yürüttüğümüz bu proje, birlikte hareket etme kültürünü geliştirecek ve başarılı örnekler yaratacaktır."

Ali Çandır

Ziraat bankası Genel Müdürü Can Akın Çağlar: “Kredi pazarındaki en güvenilir sektör, tarımdır”

Ziraat Bankası Genel Müdürü Can Akın Çağlar: “Bankalar için en güvenilir pazar, tarımsal kredi pazarıdır” dedi

Antalya Ticaret Borsası, Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı (BAGEV), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Antalya Bölge Başkanlığı ve Antalya Tarımsal Bankacılık Şubesi (TOBİ) Müdürlüğü'nün işbirliğiyle ile yürütülen Batı Akdeniz Sohbetleri Tarım Toplantıları Projesi kapsamında hazırlanan “Tarımda Küçük İşletme Kalmasın” başlıklı panel öncesinde bir konuşma yapan Ziraat Bankası Genel Müdürü Can Akın Çağlar, rekabetin dünya ölçeğinde hızla arttığı bir ortamda işletmelerin rekabet edebilmesi için büyümesi gerektiğini vurguladı. Çağlar, bu düşünceyle geçen yıl sanayi sektöründeki KOBİ anlayışına karşılık, TOBİ (Tarımsal Orta ve Büyük İşletme) kavramını geliştirdiklerini ve “Tarımda küçük işletme kalmasın” anlayışının, Ziraat Bankası'nın TOBİ anlayışına paralel olarak ortaya çıktığını ifade etti.

kullandığımız kredilerin yüzde 5'ini yatırım kredileri oluşturuyordu. Süt hayvancılığı, sera gibi yatırımlar için bugün kullanılan kredi oranı, bütün krediler içinde yüzde 30'a yükseldi. Amacımız küçük işletme kalmaması, tarımsal işletmelerin de rekabetçi hale gelebilmesiydi. Bugün bunların gerçekleştiğini görmek bizi memnun ediyor” diye konuştu.

Türkiye’de ve dünyada çok ciddi bir kriz yaşandığını hatırlatan Çağlar, “Bu krizin ortasında tarımsal işletme kredilerinin geri dönmeme oranı, sadece yüzde 2’ler civarında. Oysa Türk bankacılık sektöründe kredilerde geri dönmeme oranı ortalama olarak yüzde 5 düzeyinde. Bu veriler sektörün geleceği açısından çok önemli. Üreticilerimize, çiftçilerimize bize güvendikleri ve bir o kadar da güven verdikleri için teşekkür ediyoruz” dedi.

Tarıma 7,1 milyar lira kredi

Son 5 yılda tarım sektöründe kullandıkları kredi miktarının 7,1 milyar lira olduğunu söyleyen Çağlar, sektöre sübvansiyon olarak da 23 milyar lira kullandırıldığını belirtti. Çağlar, “2002 yılında

Çetin Osman Budak: “Tarım destekleri çok önemli!”

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Çetin Osman Budak, tarım sektöründe başarının ancak paydaşların işbirliği içinde çalışmasıyla başarıya ulaşacağını söyledi, “Dünya açlık sorunuyla mücadele ediyor. Bu konuda Türkiye, taşıdığı tarımsal potansiyel ile şanslı ülkelerden biridir. Halen ülkemizde istihdamın % 27’si tarım sektöründen ekme yapıyor. Avrupa Birliği’nde bu oran % 5. Tarım

desteklemelerine bakarsak, AB’de destek miktarı 100 milyar Euro iken, ülkemizde 6 milyar Liradır. Yani Avrupa Birliği’nde tarımda çalışan nüfus, Türkiye’deki kamu desteğinin 30 katını alıyor. Böyle olunca tabii; hayvancılıkta önde zannettiğimiz Erzurum gibi bir ile, İstanbul’dan et getirildiğini görüyoruz. Bu nedenlerle tarım sektörüne finansman desteği konusu her zamankinden daha önemli hale gelmiştir.”

Recep Özkul: "Teşvik verilirse, domates ihracatı 10 katına çıkar!"

Tüketici mutfağında en çok kullanılan birkaç ürünün biri olan domates, Türk tarımının da lokomotifi konumunda. 27 milyon tonluk taze sebze üretimimizin yaklaşık yarısını domates oluşturuyor. Bir milyon tonluk sebze ihracatımızın yarısından fazlasını yine tek başına domates oluşturuyor. Domates o kadar önemli bir ürün ki, sadece üretim aşamasında bile 150 bin aileye iş imkanı sağlıyor. Tedarik zincirinde yarattığı ilave istihdam ve katma değer büyüklüğü de dikkate alındığında domates ürünü, yaş meyve ve sebze sektörünün lokomotifi konumunda.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Recep Özkul, büyük önem taşıyan domateste uluslararası rekabet şartlarının sertleştiğini söyledi, "2006 yılından bu yana küresel piyasalarda rekabeti sertle-

şen domates ürününe bir iki dönem hariç her hangi bir destek verilmedi. Bugün gelinen noktada domates üreticisi ve ticaret erbabı büyük sorunlarla

Recep Özkul

karşı karşıya. Bir taraftan mevcut yatırımlar ataletle düşüyor; diğer yandan yeni yatırımlar iptal ediliyor. Domates üreticisinden ihracatçısına kadar bu işle uğraşan tüm kesimlerde bir kriz ortamı yaşanıyor. Oysa domateste dış pazardaki üstünlüğümüzü korumak ve büyütme mümkün. Yıllardır narenciye ürününe verilen destek sayesinde 3 milyon tonluk üretimin % 30'u ihraç edilir hale geldi. Verimlilik yükseldi ve dünyada ilk üç arasına yükseldik. Benzer bir destek domateste de verilebilir. Bu sayede % 5'ini ihraç ettiğimiz domatesin üretimini, iç piyasa fiyatları yükseltmeden % 50 oranında arttırabiliriz. Domates ihracatını da 10 katına kadar yükseltebiliriz. Karar vericilerimizden bu hedeflerin yakalanmasına imkan verecek düzenlemenin ve desteğin ivedilikle sağlanmasını talep ediyoruz. Bu konuda ihracatçılar ve üreticiler olarak bilgi ve birikimimizle yardımcı olmaya hazırız."

Hububat sektörü buğday

kalitesini arttırmak için deneme parselleri kurdu

Antalya Ticaret Borsası Hububat Çalışma Grubu, Antalya Aksu'ya bağlı Boztepe Köyü'nde 'Tohum Ekim Töreni' düzenledi. Hububat Çalışma Grubu, uygun hububat yetiştirme tekniklerini üreticiye göstermek amacıyla başlattığı çalışmalara devam ediyor. Törende ekilen tarla, bölgede seçilen 50'şer dekarlık üç parselden birincisiydi.

Törene; Antalya Tarım İl Müdürü Bedrullah Erçin, Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Hububat Çalışma Grubu Başkanı İbrahim Köseoğlu ve Hububat Çalışma Grubu üyeleri ile Boztepe Köyü Muhtarı Tevfik Ramazan Şenozan ve köylüler katıldı. Aksu İlçesi'ne bağlı Boztepe Köyü'nü uygulama köyü olarak seçen çalışma grubu, daha önce de köyde iki tane çiftçi toplantısı düzenlemişti. Tekniğine uygun buğday ekimi demonstrasyon çalışması ile devam eden projenin ileriki aşamalarında tekniğine uygun olarak gübreleme ve hasat çalışmaları da yapılacaktır.

Hububat Çalışma Grubu başkanı İbrahim Köseoğlu, bölgede yüksek nitelikli buğday temininde sorun yaşandığını kaydetti, "Antalya'da ekilebilir tarım arazilerinin % 58'inde hububat tarımı yapılıyor. Hububat Çalışma Grubu'nun projesinde amaç, düşük girdi maliyetleriyle kaliteli buğday üretiminin nasıl yapılacağını çiftçilere öğretmek, girdi maliyetlerini düşürmek, verimi artırmak ve hububat işleme sanayinin ihtiyacı olan buğdayı üretebilmektir. Bu yıl 50'şer dekada, üç parselde; bölgeye adapte olmuş buğday çeşitleri, tekniğine uygun olarak ekilecek. Ekimi yapılacak çeşitler ise Panda, Ceyhan99 ve Tasaco firmasına ait Secretary. Çiftçiler, bu parsellerinde ekimden hasada kadar hububat yetiştirme teknikleri konusunda eğitilecek. Elde edeceğimiz sonuçları sonraki çalışmalarımızda değerlendirecek, her bölge için en iyi alternatifin hangi çeşit olduğunu ve hangi teknikleri kullanmak gerektiğini belirleyeceğiz."

Kampüsten İşe Projesi öğrencileri, sektörle buluşturdu

Antalya Ticaret Borsası Gençlik Grubu'nun yürüttüğü "Kampüsten İşe Projesi" kapsamında planlanan üç forum toplantısından ilki gerçekleştirildi.

Akdeniz Üniversitesi Kampüsü Olbia Çarşısı Sinema Salonu'nda gerçekleşen toplantıya, Akdeniz Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hamide Gübüük, Proje Sorumlusu öğrenci Ersin Arslan, ziraat sektöründe örtüaltı sebzeçilik alanında faaliyet gösteren mühendisler ve firma temsilcileri katıldı. Konuşmacılar sektörün yeni mezun ziraat mühendislerinden beklentilerini anlattı.

Proje içinde düzenlenecek olan diğer iki toplantıdan birinde meyvecilik sektöründen, diğerinde de çiçek sektöründen konuşmacılar

yer alacak. Projenin sonraki aşamalarında başvurular arasından seçilen 30 öğrenci özel bir staj programı çerçevesinde staj yapacak. Projenin bundan sonraki benzer çalışmalara bir model olması planlanıyor.

Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX, ertelendi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteğiyle düzenlenecek olan "YÖREX Türkiye 2009 Yöresel Ürünler Fuarı", ertelendi.

TOBB'un düzenlediği "Kriz Var-şa Çare de Var" kampanyası çerçevesinde ATB, ATSO, AİB ve BA-GEV'in ev sahipliğinde, Türkiye'nin önemli tarım, gıda, el sanatları ve sanayi ürünlerinin sergileneceği "YÖREX Türkiye 2009, 1. Yöresel Ürünler Fuarı", ertelendi. YÖREX, 28 Nisan-1 Mayıs 2009 tarihlerinde yine Antalya Expo Center Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

ATB Başkanı Ali Çan-

dır, oda ve borsalardan, yılsonu bütçe değerlendirme çalışmaları nedeniyle erteleme yönünde talepler olduğunu söyledi, "Ülke çapında oda ve borsalar mutlaka katılmak istiyor. Ancak tarih konusunda erteleme isteyen oda ve borsalar oldu. Bu talepleri değerlendirip ve erteleme kararı aldık. Anfaş ile de bir sorun çıkmayın-

ca, 28 Nisan-1 Mayıs aralığının en uygun tarih olduğunu belirledik."

APIH Başkanı Doeke Faber: "Antalya en doğru tercih oldu!"

2016 yılında "Çiçek ve Çocuk" temasıyla Antalya'da düzenlenecek olan Expo 2016 Dünya Botanik Fuarı için hazırlıklar devam ediyor. Antalya'nın Expo 2016'yı almasının ardından APIH Başkanı Doeke Faber ve APIH Genel Sekreteri Sjaak Langeslag, Antalya'yı ziyaret ederek hazırlıklar hakkında bilgi aldı.

Antalya İhracatçı Birlikleri'nin yeni binasında düzenlenen toplantıda bölge hakkında ve Türk tarımı hakkında bilgi alan yabancı konuklar, Antalya Expo'nun yaratacağı potansiyel hakkında da fikir sahibi oldular. Uluslararası Çiçek Üreticileri Birliği AIPH Başkanı Doeke Faber, brifing sonrasında şunları söyledi, "Antalya hakkında kısa sürede üst düzeyde bilgilendirildik. Bölgedeki potansiyel hakkında daha önce bu kadar bilgimiz olmamıştı. Ancak öğrendiğimiz iki şey çok önemliydi. Birincisi Antalya'nın Türkiye'de ve belki Akdeniz havzasında da bitkisel üretim anlamında en

nıyorum. Yatırımcıların, üreticilerin, kooperatiflerin ve organizatör kurumların sergilediği performans, Uluslararası Expo Fuarı'nın Antalya'da ve Akdeniz havzasında derin izler bırakacak; unutulmaz bir organizasyon olacağını düşündürüyor. Bu süreçte bizler de elimizden gelen her türlü desteği vereceğiz."

Doeke Faber

Osman Bağdatlıoğlu

"2 buçuk milyon turist, sadece Expo için gelecek"

AİB Başkanı ve Antalya Kesme Çiçek İhracatçıları Birliği Başkanı Osman Bağdatlıoğlu da konuşmasında yaklaşık 2

milyon turist için Türkiye'ye gelmesini beklediklerini, her yıl Antalya bölgesine gelen yaklaşık 3 milyon turistle birlikte Expo'nun 5 milyon yabancı turisti ağırlayacağını söyledi, "3 milyon kadar da yerli turist gelecek. Bunların da 500 bin kadarı sadece Expo ziyaretini amaçlayacak diye bekliyoruz. Organizasyonun Antalya'da ve çevresine yapacağı katkılara paha biçemeyiz. Ancak çok iyi bir hazırlık süreci gerekiyor. En iyisini gerçekleştirmek zorundayız. Bu yüzden hepimizin sorumluluk alması ve hazırlık sürecine katkı yapması gerekiyor."

önemli merkezlerden biri olması. Hayatımın önemli kısmını çiftliklerde ve üretim alanlarında çalışarak geçirdim. Burada şahit olduğum sinerji, Antalya Expo 2016 için son derece isabetli bir tercih yapıldığını düşündürüyor. Ayrıca kültürel anlamda da hem Antalya'lılar için hem de ziyaretçi olarak gelecek milyonlarca insan için çok ilginç bir deneyim olacağına iana-

ATB'de personel eğitimi

Antalya Ticaret Borsası'nda İnsan Kaynakları ve Yönetim Danışmanı Reşat Güney öncülüğünde personel eğitimlerine başlandı.

Antalya Ticaret Borsası personelinin haf-tasonları düzenlenen eğitim çalışmaları, 'Zaman Yönetimi ve Toplantı Teknikleri' konusu ile başladı. İnsan Kaynakları ve Yönetim Danışmanı Reşat Güney öncülüğünde her haf-tasonu devam edecek eğitim sürecinde, Borsa personeline farklı konularda eğitim verilecek. Eğitim çalışmalarıyla insan kaynakları yönetimi eğitimlerinde olduğu gibi, iş gücü ile ilgili çeşitli kriterleri kullanarak gerek verimlilik gerekse iş yaşamının niteliği üzerinde olumlu gelişmeler elde edilmesi hedefleniyor.

ATB'den Hakan Çırak'a teşekkür plaketi

Antalya Ticaret Borsası'nda 9 yıl boyunca basın danışmanlığı görevini yürüten ve kısa süre önce bu görevden ayrılan Hakan Çırak'a Borsa'ya verdiği hizmetler için teşekkür plaketi verildi.

ATB Basın danışmanlığı görevini uzun süre yürüten Hakan Çırak'a plaketi, konuk olarak katıldığı Borsa Meclis Toplantısı'nın ardından Borsa Başkanı Ali Çandır ve Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan verdi. Plaketini aldıktan sonra kısa bir konuşma yapan Hakan Çırak, Borsa'da çalışmanın büyük bir zevk olduğunu söyledi ve gönlünün hep Ticaret Borsası ile birlikte olacağını kaydetti.

Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı BAGEV, yeni bir projeye radyo dinleyicilerine ulaşıyor.

BAGEV tarafından hazırlanan 'Batı Akdeniz'de Eğitim ve İş Zamanı' adlı radyo programı iş dünyasının sesi oldu.

92.9 RADYO EKSPRES
haberiniz var mı?

BAGEV, iş dünyasına "Radyo Ekspres" ile sesleniyor

BAGEV, bölgede bir ilke daha imza atarak; 'Batı Akdeniz'de Eğitim ve İş Zamanı' adlı programla iş dünyasının sesini radyoya taşıyor. Her Salı, 92.9 Radyo Ekspres'te yayınlanan programda iş hayatını ilgilendiren konular, uzmanlar tarafından aktarılıyor. 24 Kasım 2009'da programın ilk konuğu İş Kur Antalya İl Müdürü F. Tamer Özukan oldu. Özukan, İş Kur'un faaliyetleri hakkında dinleyenleri bilgilendirdi. Program, işverenler ve çalışanlar kadar işsiz kalan insanların da faydalanabileceği değerli bilgiler aktarıyor.

"Borsa 2010'da zam yapmadı"

Antalya Ticaret Borsası Meclisi, Hüseyin Cahit Kayan Başkanlığında düzenlenen 2009 yılının son toplantısında, borsa ücretlerinin arttırılmamasına karar verdi.

Toplantıda, 2010 yılında mevzuat çerçevesinde borsa hizmetlerinden alınacak ücretlerle ilgili düzenleme konusu görüşüldü. Yönetim Kurulu Başkanı Çandır, "Tüm dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik kriz tarım sektörümüzü de oldukça etkilemiştir. Üyelerimiz ayakta kalabilmek için büyük

çaba sarf ediyor" dedi ve bu nedenlerle üyelere alınan tescil ücretleri, yıllık aidatlar ve kayıt ücretlerinde artış yapılmaması yolunda görüş bildirdi.

Çandır'ın konuşmasının ardından yapılan oylama sonucunda, meclis üyeleri oybirliğiyle borsa ücretlerinin aynı kalmasını kararlaştırdı.

ATB'nin 2010 yılı bütçesi 1.855.000 TL

Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, toplantıda yönetim kurulu faaliyetleri hakkında meclis üyelerine bilgi verdi. Çandır, yasal mevzuat çerçevesinde devam eden faaliyetlerin yanı sıra, ATB Meclis üyelerinin tarım sektörünün gelişmesine yönelik proje bazlı kentsel ve bölgesel çalışmalara hız verdiğini söyledi.

ATB'nin 2010 yılı bütçesinin de görüşüldüğü yılın son meclis toplantısında Çandır, ATB'nin yeni dönem bütçesinin yüzde 13

artırılarak 1 milyon 855 bin TL'ye yükseltildiğini açıkladı. Mevzuata uygun olarak hazırlanan bütçe kalemleri hakkında yapılan bilgilendirme sonrasında ATB 2010 Yılı

Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan başkanlığında toplanan Antalya Ticaret Borsası Meclisi, yılın son meclis toplantısında 2010 yılı bütçesini belirledi.

Bütçesi, oybirliğiyle kabul edildi.

Yılın son toplantısının ardından ATB Meclis Üyeleri akşam yemeğinde bir araya geldi. Meclis Üyeleri, 2009-2012 'Stratejik İş Planı'nda yer alan ve gerçekleştirilen projeler ile 2010 yılı için belirlenen hedefler hakkında görüşmeler yaptı.

Borsa korosundan görmeyenler yararına konser

Antalya Ticaret Borsası Türk Sanat Müziği Korusu, Beyaz Baston Görmeyenler Derneği yararına bir konser verdi.

Antalyalı sanat-severlerden yoğun ilgi gören konser sırasında bin 650 Lira tutarında gelir elde edildi. Konserin geliri, Beyaz Baston Görmeyenler Derneği Başkanı Şükran Kırıcı'ya teslim edildi.

Vakıf Zeytinliği

ATB Yönetiminin ATSO Bşk. Osman Çetin Budak ziyareti...

Büyükşehir Bld. Bşk. Prof. Dr. Mustafa Akaydın'dan destek sözü...

Kepez Bld. Bşk. Hakan Tütüncü de projeyi destekliyor...

AESOB Bşk. Orhan Tolunay; "AESOB üstüne düşeni yapacaktır"

ANSİAD Bşk. Mehmet Hacıaroğlu; "ANSİAD'ın desteği tamdır"

İl Gn. Meclisi Bşk. Av. Cavit Arı da projeye olumlu bakıyor...

İçin STK'larla birlikte çok ortaklı bir idari yapı öngörülüyor

Daha önce üç kez ihaleye çıkarılan ancak çeşitli gerekçelerle iptal edilen Vakıf Zeytinliği ihalesini Antalya Ticaret Borsası kazandı. Üç firmanın katıldığı ihale sonucunda, aylık 43 bin 500 Lira ile en iyi teklifi veren Antalya Ticaret Borsası, 2800 dönüm arazi üzerinde bulunan Vakıf Zeytinliği'nin işletmesini 20 yıllığına almış oldu.

İhalenin onaylanmasının ardından işletme yapısıyla ilgili bir çalışma yürütüklerini söyleyen Ali Çandır, Zeytinlik ile ilgili yeni bir proje hazırlayacaklarını bildirdi, "Ticaret Borsası olarak ihale sürecinde üzerimize düşen neyse yerine getirdik. Bundan sonrasında sivil toplum kuruluşları, kamu kuruluşları ve Antalyalılarla da birlikte Vakıf Zeytinliği gibi bir kentsel varlığın, nasıl daha çok değer kazanacağı konusunda çalışıp, sorumluluk almaya devam edeceğiz. Zeytinpark Projesi adıyla hazırladığımız planda, ne yapmak istediğimizi kamuoyuyla daha önce paylaşmıştık. Bütün amacımız, kamu kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının ortaklığında mülkiyeti her zaman Antalyalılarda kalacak bir oluşum yaratmak; Vakıf Zeytinliği'nin Antalyalıların bir zenginliği olarak kalmasını sağlamaktır. Vakıf Çiftliği'ni Antalyalılara açacağız. İhale onaylandı. İdari yapı olarak da Antalya Ticaret ve Sanayi Odası, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kepez Belediyesi, Antalya Sanayici ve İş Adamları Derneği, Antalya Güç Birliği Holding, Antalya Fuarçılık ve Yatırım A. Ş. gibi kurum ve firmalarla ortaklık kurmayı amaçlıyoruz. Mimarlar Odası, Ziraat Mühendisleri Odası, Kent Konseyi ve başka sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle de görüşüp önerilerini alacağız. Bu önerileri de değerlendirdikten sonra yeni bir proje hazırlayacağız. Antalyalıların her türlü hassasiyetini dikkate alıp, Zeytinlik ile ilgili birlikte karar vereceğiz."

Şirketin kuruluş süreci başladı

Ali Çandır Ticaret Borsası Yönetim Ku-

rulu Üyeleri ile birlikte Vakıf Zeytinliği'nin idari yapısı hakkında düşündüklerini paylaşmak üzere bir dizi ziyaret gerçekleştirdi. Büyükşehir Belediye başkanı Prof. Dr. Mustafa Akaydın, Kepez Belediye Başkanı Hakan Tütüncü, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Osman Çetin Budak, Antalya Sanayici ve İşadamları derneği ANSİAD Başkanı Mehmet Hacıarifoğlu, Antalya İl Genel Meclisi Başkanı Av. Cavit Arı ve Antalya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Orhan Tolunay'ı ziyaret etti.

Görüşmelerin tamamında son derece heyecan verici olumlu değerlendirmeler aldıklarını belirten Ali Çandır, bütün Antalyalı kurum ve kuruluşların tam desteğini almayı amaçladıklarını kaydetti, "Amacımız kimsenin aklında en ufak bir kaygı bırakmadan gerçekten 'Antalyalı' olacak bir proje yaratmak. Bu nedenle herkesin, her kesimin görüş ve önerilerini alıp, katkılarını alıp hepsini değerlendirmeyi istiyoruz. Görüşmelerimiz ve ziyaretlerimiz devam edecek. Şu aşamada Mali Müşavirler Odası 'Şirket Ana Sözleşmesi' üzerinde çalışıyor. İmtiyazlı hisseler vasıtasıyla Vakıf Zeytinliği'nin Antalya'daki kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının mülkiyetinde kalmasını garanti altına alacağız. Şu güne kadar görüştüğümüz ve projeye ilgili desteklerini esirgemeyen kurum ve kuruluşlara, belediyelerimize çok teşekkür ediyoruz. Verdikleri destek sayesinde biz de yolumuza daha büyük bir heyecanla devam ediyoruz. Bundan sonra yapacağımız görüşmelerden de aynı olumlu sonuçlarla dönmeyi bekliyoruz."

TOBB'un büyük başarısı Başkanımız Hisarcıklioğlu, Avrupa İş Dünyasının 1'inci Başkan Yardımcısı oldu

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, 19 milyon işletmeyi ve 22 trilyon dolarlık ekonomiyi temsil eden Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) seçimlerinde Başkanlık Divanı'na ve 1'inci Başkan Yardımcılığı'na seçildi. Eurochambres tarihinde ilk kez 'AB üyesi olmayan bir ülkenin temsilcisi' bu koltuğa oturacak.

TTOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, 19 milyon işletmeyi ve 22 trilyon dolarlık ekonomiyi temsil eden Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) seçimlerinde Başkanlık Divanı'na ve 1'inci Başkan Yardımcılığı'na seçildi. Eurochambres tarihinde ilk kez 'AB üyesi olmayan bir ülkenin temsilcisi' bu koltuğa oturacak.

Türkiye'de yaklaşık 1.3 milyon işletmeyi temsil eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Avrupa'daki 2 bin Oda, 19 milyon işletme ve 22 trilyon dolarlık bir ekonomiyi temsil eden Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nin (Eurochambres) Başkanlık Divanı'na ve 1'inci Başkan Yardımcılığı'na seçildi. 2001'de TOBB Başkanı olduğu andan itibaren Eurochambres'in zirvesine çıkmak için çalışmaya başlayan ve önceki gün sonuçlanan seçimden önce 22 ülkeyi kapsayan propaganda çalışması başlatan Hisarcıklioğlu Eurochambres tarihinde ilk kez 'AB üyesi olmayan bir ülkenin temsilcisi' olarak bu koltuklara otu-

racak. Hisarcıklioğlu, "Yönetim Kurulunda 6 yıldır varız ama başkanlık divanı ve başkan yardımcılığı mümkün olmuyordu. Bunun için çok çalıştık, Yunanistan, Güney Kıbrıs, Avusturya, Fransa ve Almanya'yı ikna ettik. Eurochambres'da mevzuat değişti ve ilk kez AB üyesi olmayan bir ülkeden bu koltuğa bir işadamı oturuyor. Bu başarı tabii ki ülkemizin başarısıdır. Kayserililere has bazı özelliklerimiz de tabii ki etkili olmuştur" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, 45 ülkenin ulusal odalar birliklerinin üye olduğu Eurochambres seçimlerinde oy kullanan 40 ülkeden 35'ini desteğiyle kullanılan 88 oyun 76'sını almayı başardı.

TOBB'un yeni genel sektereti Mustafa Saraçöz oldu

1954'te Beyşehir'de doğan Mustafa Saraçöz, ilk, orta ve lise öğrenimini Beyşehir'de yaptı. Marmara Üniversitesi İktisadi Ticari İlimler Fakültesi'nde lisans, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde lisansüstü öğrenimini tamamlayan Saraçöz, 1976 yılında Etibank'ta müfettiş yardımcısı olarak göreve başladı. 1993'te Etibank Bankacılık Anonim Şirketi'ne Genel Müdür Yard. ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak atanan Saraçöz, bankanın özelleştirilmesi aşamasında genel müdürlük görevini bir yıla yakın bir süre vekaleten yürüttü.

2000 yılında, Türkiye Emlak Bankası AŞ Gn. Md. ve Yönetim Kurulu Başkanı olan Saraçöz, 2001 yılında Başbakanlık Konut Müsteşarlığı'nın kuruluşunda müsteşar yardımcısı olarak görev aldı. Eylül 2004'te kamudaki görevinden ayrılıp TOBB-ETÜ'de genel sekreter olarak göreve başlayan Mustafa Saraçöz, Temmuz 2005 tarihinde TOBB Özel Kalem Müdürlüğü görevine getirildi. Dört yılı aşkın süredir Özel Kalem Müdürü olarak görev yapan Saraçöz, 19 Ekim 2009 tarihinde TOBB Genel Sekreterliği'ne atandı. Saraçöz evli ve iki çocuk babası.

TOBB, AB'ye yönelik taşımalarda uygun fiyatlı pilot tır karnesi uygulaması başlattı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ekonomik kriz nedeniyle zorlanan uluslararası nakliye sektörünün maliyetlerinin azaltılması amacıyla Avrupa Birliği ile birliğe sınırı olan ülkeler arasındaki ikili taşımalarda kullanılmak üzere uygun fiyatlı pilot tır karnesi uygulaması başlattı.

TOBB'dan yapılan açıklamada, taşıma maliyetlerinin azaltılmasına yönelik olarak Uluslararası Karayolu Taşımacıları Birliği (IRU) nezdinde yürütülen girişimler sonucunda ilk olarak 4 Yapraklı TIR karneleri için hayata geçirilen uygulama ile uluslararası taşıma yapan firmaların daha etkin hizmet vermelerinin sağlanmasının hedeflendiği bildirildi. Açıklamada, pilot uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi neticesinde 6, 14 ve 20 Yapraklı TIR karnelerinin de projeye dahil edilmesinin mümkün olabileceği belirtildi.

Rifat Hisarcıkıoğlu; "Devlet hem borçlandı hem de sırtımızdaki yükü arttırdı"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, bütün dünyada finans sektörü derin bir kriz içindeyken Türkiye'de bankaların çok yüksek kar elde ettiğini söyledi, "Devlet bir taraftan bankalara borçlandı, diğer taraftan vergilerle sırtımızdaki yükü arttırdı."

Ankara'da TÜMSİAD 3. Genel İstişare Kurulu Toplantısı'nda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, krizde en çok parayı bankaların kazandığını söylerken, "Birileri ağlarken birilerinin gülmesi adalet değil" dedi. Hisarcıkıoğlu, banka karları konusunda şunları kaydetti: "Bankalar en büyük parayı nereden kazandı biliyor musunuz? Devlet son 8 ayda kantarın topuzunu kaçırdı, harcamaları artırdı. Harcamalar artınca açık verdi ve bankalara borçlandı. Bankalar kar patlaması yaşadı, herkes ağlarken. Devlet bir taraftan bankalara borçlandı, diğer taraftan vergilerle sırtımızdaki yükü artırdı. Dünyada petrol fiyatı düşerken bizde yükseldi. Bedelini biz ödüyoruz. Onun için devlette 'harcamayın' diyoruz. Harcamanın 3'te 2'si boşa gidiyor, ancak 3'te 1 oranında hizmet alabiliyoruz."

Hisarcıklioğlu: "Küresel kriz, Türkiye'nin haritadaki konumunu değiştirmedir"

Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün ile TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Yırcalı Grubu'na ait olan Balıkesir Elektromekanik (BEST) A.Ş.'nin Organize Sanayi Bölgesi'nde yapımı tamamlanan yeni fabrika tesislerinin açılış törenine katıldı.

Törende konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, şunları söyledi, "Küresel kriz, Türkiye'nin dünya haritası üzerindeki konumunu değiştirmemiştir. Türk özel sektörü, orta Avrupa'dan orta Asya'ya uzanan bölgenin en gelişmiş durumundadır. Bölgemizde Türkiye bir sanayi devidir. 1980'den günümüzde kat ettiğimiz mesafe çok büyüktür. Türk sanayicileri ve tüccarları, Türkiye'nin sancaktarlarıdır, diplomatlarıdır. Bu sorumluluğun farkında olarak hareket etmek durumundayız. Türkiye büyük hedeflere doğru koşarken, bizlerin durma lüksümüz yoktur."

"Eğitim-öğretim, 21. yüzyılın en önemli sektörü olacak"

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, "Hem liseler, hem de yüksek öğretim düzeyinde mesleki bilgi, beceri kazandırmak, meslek liseleri ve meslek yüksek okullarını çağın gerektirdiği donanımlara kavuşturmak, müfredatı doğrudan piyasa taleplerine cevap verecek bir içerikle oluşturmak, Türkiye'nin öncelikle çözmesi gereken bir sorundur" dedi.

TOBB ETÜ, bilimsel yayında birinci oldu

Türk üniversitelerinin Science Citation Index (SCI), Social Sciences Citation Index (SSCI) ve Advanced Host Controller Interface (AHCI)'de yayımlanan bilimsel makalelere göre 2008 yılı istatistikleri Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından belirlendi. Öğretim üyesi başına düşen yayın sayısına göre Türkiye'nin en iyi üniversitesi TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi oldu. Akdeniz Üniversitesi de, "öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı" sıralamasında 114 üniversite içinde 61'inci oldu. 650 öğretim üyesi bulunan Akdeniz Üniversitesi'nin yayın sayısı 334 olarak açıklandı.

Yozgat, Bozok Üniversitesi Erdoğan Akdağ Kampüsü'nde yapılacak olan 7 bin 500 m² kapalı alanlı eğitim tesisi için Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Yozgat Valisi Amir Çiçek ve Bozok Üniversitesi Rektörlüğü temsilcisinin katılımıyla bir protokol imzalandı. Rifat Hisarcıklioğlu, yaptığı konuşmada şunları söyledi, "Sanayi sonrası toplum modellerini artık beşeri sermaye üretiminin zenginliği belirleyecek. Eğitim-öğretim 21. yüzyılın en önemli sektörü olacak. Müfredatı piyasa taleplerine cevap verecek içerikle oluşturmak, öncelikle çözmemiz gereken bir sorundur. İstikrar ve huzur içinde yaşamın koşulu, gençlerini nitelikli becerilerle donatmak ve istihdam etmektir. Geleceğe baktığımda beni en çok kaygılandıran bu sorundur. Mesleki eğitimi yaygınlaştırma ve nitelik kazandırmak demek, Türkiye'nin makus talihini yenmesi demektir."

HEDİYE® UNLARI

***1955'den günümüze
kalitede öncü***

**1 Kg., 2 Kg., 5 Kg., 10 Kg.,
25 Kg. ve 50 Kg.'lık Paketlerde**

Isparta Fabrika:

Hediye Un Fabrikası İm.San ve Tic. A.Ş.
Dere Mahallesi 2616 Sok. No:76 - Isparta
Tel: 0.246.227 68 40 (3 hat) • Faks: 0.246.227 68 43

Konya Fabrika:

Konya Hediye Un Fabrikası San. Ve Tic. A.Ş.
Fevzi Çakmak Mh. Sertabat Sk. No:42 - Karatay/Konya
Tel: 0.332.342 11 45 • Faks: 0.332.342 27 32

bilgi@hediyeun.com.tr • www.hediyeun.com.tr • www.hediyeun.com

"Pamuk traktörlerinden eser yok"

Pamuk üretiminin Antalya'da ikinci plana atıldığının altını çizen Antalya Ticaret Borsası 4. Grup Meslek Komitesi Başkanı Cengiz Tülüben, maliyetlerin yüksekliği nedeniyle üretimde sıkıntıya düşüldüğünü; Antbirlik'in önünde bekleyen yüzlerce traktörden eser kalmadığını söyledi

Antalya Ticaret Borsası 4. Grup Meslek Komitesi Başkanı Cengiz Tülüben, Antalya pamuğunun geçmişte kalite olarak Türkiye'nin sayılı pamuklarından olduğunu ancak son dönemde girdilerin pahalı olması yüzünden ikinci plana atıldığını ifade etti, "Antalya'da belki de pamuk ekimi yüzde 10'a yüzde 5'e kadar düştü. Eskiden Antbirlik'in önünde yüzlerce traktör olurdu. Bir traktöre 1 haftada sıra gelmezdi. Şimdi Antbirlik de bitti" dedi. Türkiye'nin geçmişte pamuk ihraç ettiğini hatırlatan Tülüben, şimdi dışarıdan pamuk alındığını kaydetti, "Günümüzde Türkiye'ye Mısır, İtalya, İsrail, Pakistan, Hindistan, Nijerya, Güney Afrika'dan bile pamuk geldiğini tahmin ediyorum."

Cengiz Tülüben

Çukurova pamuğunun kalitesinden de söz eden Tülüben, "Çukurova pamuğu Antalya'da üretilen pamuğa göre daha kısa lifli ve tekstilde albenisi yok. Girdi maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle Çukurova'da bu işin içinden çıkamıyor. Halk pamuk tarlalarını mısır ve buğday ekimi yaparak değerlendiriyor" dedi.

"Çaresizliği birleşerek aşabiliriz"

Bölgede süt hayvancılığı yapan üreticilerin birleşmesi gerektiğini söyleyen Hüseyin Simav, yetiştiricilerin yüzde 40'ının 5 baş ve üzeri, yüzde 20'sinin de 5 başın altında hayvana sahip olduğunu dile getirdi.

Büyükbaş süt hayvancılığındaki son durumu değerlendiren ATB 4. Meslek Komitesi Üyesi ve Antalya Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri Birliği Başkanı Hüseyin Simav, fiyatların iyi durumda olduğunu kaydetti. Ancak bunun sürekli olmadığını belirten Simav, bu konuda kooperatifler ya da birliklerin çalışma yapacağını söyledi, "Üretimde daralma var. Geçen yılki krizde birçok süt hayvanı kesildi. Süt tozu ithalatı şu anda yapılmıyor. Şu an fiyatların art-

masındaki etken budur. Bölgede süt hayvancılığı yapan üreticilerin yüzde 40'ının 5 baş ve üzeri, yüzde 20'sinin de 5 başın altında hayvanı bulunuyor. Bu durum hiç ekonomik değil. Birçok üretici çaresizlikten devam ediyor. Birleşmek, kooperatifleşmek tek çatı altında toplamak gerekiyor. Süt sığırlarının kreş benzeri yapılarda bakılması lazım. Yeni teknolojiler sayesinde sağimlarda kimin ne kadar sütü olduğu titizlikle belirleniyor. Üreticilerin artık bu sistemlere güvenmesi ve bu imkanları kullanması lazım."

Hüseyin Simav

"Antalya Limanı, atıl kalıyor"

"Antalya Limanı, gümrük olarak çalışmıyor. Yazık oluyor. Gelirse de kuru mallar geliyor. Bozulabilir ürün gelmiyor kesinlikle. Çalışmasında bir sıkıntı var.

İbrahim Köseoğlu

Problemin tarımsal kargoyla ilgili mevzuattan kaynaklandığını düşünenler de var ama Mersin Limanı, İzmir Limanı çalışırken burası neden çalışmıyor; anlamıyorum. Oysa limanın çalışması, bölge ticaretini ateşleyecek potansiyele sahiptir. Düşünün; burada limanımız var; Isparta'dan adamlar İzmir'e yük gönderiyor. Yazık değil mi!"

Hububat çalışma Grubu Başkanı İbrahim Köseoğlu, Antalya Limanı'nın eksik kapasiteyle çalıştığını söyledi.

"Komisyoncuyu halka iyi anlatamıyoruz"

ATB Yedinci Grup Belirli Ürünlerin Satışı ile Uzmanlaşmış Aracılar Meslek Komitesi Başkanı Fatih Ekinci, komisyoncu esnafının bir imaj sorunu olduğunu; 'komisyoncu' sözüne atfedilen olumsuz çağrışımlardan usandıklarını söyledi.

Fatih Ekinci, hallerde kapsamlı bir imaj yenileme çalışması yapılması gerektiğini kaydetti, "Komisyoncu diyince vatandaş olumsuz düşünüyor. Bu durum, 1990'lı yıllarda sağolsun Sayın Uğur Dünder'in iyi niyetli bir yayınıyla başladı. İyi niyetliydi ama kamuoyunu bize karşı olumsuz bir yaklaşımla tanıştırmış oldu. Bizler de üzerinde durmadık. O kötü imaj, sırtımıza yapıştı kaldı. Artık bunun önüne geçmemiz gerekiyor. Sıkıntımızı anlatamıyoruz. Peşinen haksız olduğumuz düşünülüyor. Asıl haksızlığa uğrayan biziz. Biz haksızlığa uğrayınca, kimse farkında değil ama üretici da haksızlığa uğruyor."

Fatih Ekinci

"Süt arzı kışın yetersiz kalıyor"

İrfan Akbaş

Hayvancılığın teşvikle desteklenmesi gerektiğini belirten Antalya Ticaret Borsası 4. Meslek Komitesi Üyesi, Akdeniz Süt Ürünleri firmasının sahibi İrfan Akbaş, Antalya'da sütün yaz aylarında çok, kış aylarında ise az tüketildiğini söyledi. İrfan Akbaş, süt ürünlerine olan talebin iyi olduğunu kaydetti, "Yaz mevsiminde süt yeterli. Ancak kışın biraz sıkıntı var. Ama stok yapıyoruz. İstanbul'a Ankara'ya toptan gönderiyoruz."

Antalya'da ise süt tüketiminin yazın fazla, kışın düşük olduğunu kaydeden Akbaş, "Yazın burada istediğin zaman süt bulamıyorsun. Ama kışın bol. Bu durumu üretici lehine dengeleyecek formüller geliştirmeliyiz" dedi.

“Hayvan yetiştiricisi düzenli olarak desteklenmelidir”

Kırsal kesimin hayvancılıkla desteklenmesi gerektiğine dikkat çeken Antalya Bölgesi Hayvancılık Kooperatifleri 2. Başkanı ve Yazır Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Yaşar Kocaoğlu, “Hayvan yetiştiricisinin yapabileceği başka bir iş yok” dedi.

Korkuteli Yazır Köyü’nde hayvancılığın yerini giderek meyveciliğin aldığını belirten Kocaoğlu, pazar sorunu yaşadıklarının altını çizdi, “Kuru tarım ya da meyvecilikte de işletmeler ve birlikler şirketleşmeye yönelik çalışmalara başladı. Sütte fiyatlar 9 senedir aynı; yerinde sayıyor. Maliyetler arttı. Yem fiyatları yükseldi. Süt hayvancılığı bitmek üzere. Kırsal kesimde meyvecilik gibi yatırımlar için yeterli arzı olmayan birçok hayvan yetiştiricisi var. Bu insanların hayvancılıkta düzenli olarak desteklenmesi lazım. O kesimin başka yapacağı bir iş yok.”

Yaşar Kocaoğlu

“Mallarımız gümrükte nedensiz bekliyor”

ATB Birinci Grup Meslek Komitesi (Hububat ve Mamulleri M.K.) Başkanı Mehmet Özmen, ithalat sürecinde bir çok girişimcinin mallarının nedensiz şekilde liman kapılarında bekletildiğini söyledi.

Ticarette zamanlamanın önemli olduğunu kaydeden Özmen, liman gümrüklerinde bekleyen gemilerin her geçen gün maliyet yükü bindirdiğini hatırlattı, “Olayın nedenleri hakkında ancak tahmin yürütebiliyoruz. Acaba diyoruz GDO Yönetmeliğinin iptal edilmesi yüzünden mi bekliyor mallarımız? Ama yönetmelik iptal edildiyse, bir denetim mekanizması da kalmadı demektir. Analiz deniyor; analiz için gelen yok.

Mehmet Özmen

Mallar bekliyor, gemiler her gün deste deste para ödüyor liman kirası için. Bazı mallar bozulma tehlikesi altında bekliyor. Zaman alehimize işliyor, maliyetlerimiz artıyor. Mal satılabilme süreci dolmadan piyasaya girebilmelidir. Hep geç kalıyor bekletildiği için. Biz ticaret yapmak istiyoruz; ama bu tür olaylar insanı bu işten soğutacak noktaya geldi. Benim müşterim de sözüme güvenip iş yapıyor. Mali gümrükten alamazsam, herkes birilerine mahcup oluyor. Buna en kısa sürede bir çözüm getirilmelidir.”

1. Yöresel Ürünler Fuarı

28 Nisan
1 Mayıs
2010
ANTALYA
Expo Center

Ziyaret Saatleri:
10.00 - 19.00

Sizin oralarınız nesi meşhur ?

Hem tanıtın, hem satın

ORGANİZASYON

ANTALYA
TİCARET VE SANAYİ ODASI

Antalya Ticaret Borsası

Cumhuriyet Cad. Borsa İşh. Kat:2 (PK 101) 07040 ANTALYA

Tel: (242) 244 26 70 - 241 28 28 - Faks: (242) 241 11 58

info@yorexturkiye - www.yorexturkiye.com

DESTEKLEYEN
KURUMLAR

DESTEKLEYEN
MEDYA

BORSA

NOMİ

Batı Akdeniz

vizyon

tarmaktuel

AKDENİZ

TRT

BU TOPRAĞIN SESİ

Küresel açlık tehdidi büyüyor! FAO, gıda sisteminde acil reform istiyor

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Organizasyonu

FAO ve Dünya Gıda Programı WFP adlı örgütün açtığı Gıda Güvensizlik Durumu başlıklı ortak rapora göre; küresel ekonomik kriz, gelişmekte olan ülkelerde yaşayan bir milyardan fazla insanı açlıkla karşı karşıya getirdi. Rapor, dünya gıda sisteminde acil bir reform programı uygulanmasını öneriyor.

ca doları hızla harekete geçirebildiğini; bugün benzer güçlü bir tavrın yoksulluğun pençesinde açlık çeken bir milyardan fazla insan için de gösterilmesi gerektiğini söyledi, "Aç insan sayısındaki artışa artık tahammül edemeyiz. Açlığı ortadan kaldırmaya yetecek ekonomik ve teknik imkanlarımız var. Eksik olan tek şey, daha güçlü bir siyasi iradedir. Gelişmekte olan ülkelere açlık çeken insanlar, yeni tarımsal yatırımlarla kurtarılabilir. Üstelik bu yatırımlar sadece açlıkla mücadelede değil; küresel ekonomik kalkınma adına ve dünya barışının sağlanmasında da büyük yarar sağlayacaktır."

Jacques Diouf

"Siyasi irade, sorunu çözmeye yeter"

FAO Genel Sekreteri Jacques Diouf, dünya liderlerinin küresel ekonomik kriz karşısında milyarlar-

Alâaddin Yüksel: "Geleceğin reçetesi tarımdır!"

Antalya Valisi Alâaddin Yüksel, açlık sorununun yakın gelecekte dünya gündemini belirleyeceğini ve tarımın geleceğin reçetesi olduğunu söyledi.

Batı Akdeniz Sohbetleri Tarım Toplantıları Projesi kapsamında hazırlanan "Tarımda Küçük İşletme Kalmasın" başlıklı panelde konuşan Yüksel, tarım sektörünü "geleceğin reçetesi" olarak tanımladı, "BM verilerine göre dünyada 800 milyon insan açlık çekiyor. Bu yıl bu rakam 1 milyara çıkmıştır. Aşırı beslenen 1,5 milyar insan ve ekmek bulamayan 1 milyar insan var. Tarımın önemi böyle bir dönemde

daha da artıyor. Tarımının lokomotif de Antalya'dır. Artık bu işi biliyoruz. Planlama yaparak, ölçek ekonomisi içerisinde tarımsal üretim alanlarını tekrar gözden geçirmeliyiz. Bütün dünyayı beslemeliyiz. Çünkü geleceğin reçetesi tarımdır."

ZMO'da Vahap Tuncer 4. kez başkan seçildi

Vahap Tuncer, 4. kez Ziraat Mühendisleri Odası Antalya Şubesi Başkanı seçildi.

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Vahap Tuncer, 10. Genel Kurul Toplantısı ardından güven tazeledi. Ziraat Mühendisleri Odası Antalya Şubesi, tek listeyle seçime girdi. Oylama sonucunda yeniden başkan seçilen Vahap Tuncer, ZMO'nun 2 bin 759 üyeye önemli bir meslek kuruluşu olduğunu ve bölgenin tarımla ilgili sorunlarını iyi bildiklerini kaydetti. Ziraat Mühendisleri'nin mesleki haklarını

korumak ve geliştirmek adına çeşitli çalışmalar yürüttüklerini dile getiren Vahap Tuncer, Antalya'da bilgi ve teknoloji eksikliği anlamında yaşanan sıkıntıların aşıldığını ancak tarım danışmanlığı müessesesine olan ilginin yetersiz kaldığını; bunun da kayıt-kontrol gibi sorunlar yarattığını bildirdi. Vahap Tuncer tüm bu sorunların çözümü yolunda, üyelerin seçim sürecinde verdiği güvenoyunun, kendilerini daha da cesaretlendirdiğini kaydetti.

GDO Yönetmeliği iptal oldu ama tartışma devam ediyor Mehmet Mehdi Eker:

"Boşluktan medet uman çevrelerin hevesini boşa çıkaracağız"

Mehmet Mehdi Eker

GDO tartışmaları sürerken Danıştay'da açılan bir dava karara bağlandı ve GDO Yönetmeliği diye bilinen 27388 Sayılı Gıda Ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol Ve Denetimine Dair Yönetmelik, iptal edildi. Bakanlık, son derece yanlış beyanlarla sürüp giden tartışmalar üzerine, açıklayıcı bir broşür yayınladı.

26 Ekim'de yürürlüğe giren 27388 Sayılı Gıda Ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol Ve Denetimine Dair Yönetmelik'in iptaliyle beraber Bakanlık bizzat Bakan Mehmet Mehdi Eker imzasıyla bir broşür yayınladı. Broşürde, "Başta medyanın büyük bir kısmı ile bazı çevreler; yönetmeliği, çıkış amacının tam tersi bir sunumla kamuoyuna yansıttı. Hibrit tohum ile GDO'lu ürün arasındaki farkı dahi bilmeyenler, "GDO'lu" diye domatesi, salatalığı gösterenler halkımızın kafasını karıştırdı. Öyle ki; GDO'lu ürünleri daha sıkı kontrol etmeyi

amaçlayan yönetmeliğimiz, reyting uğruna çarpıtılarak, "Önceden yasakmış da bu yönetmelikle GDO'lu ürünlere izin veriliyormuş" şeklinde bir dezenformasyonla kamuoyuna lanse edildi" dendi.

Broşürde yine Bakan Eker'in açıklaması olarak dava süreci de eleştirildi, "Danıştay'ın aldığı kararda da bu bilgi kirliliğinin etkisinin olup olmadığını bilmiyorum. Yargılama usulü açısından da dikkat çekici gelişmeler gözlemlendi. Düşünün ki, böylesine önemli bir konuda dava açıldığı tarafımıza bildirilmedi, dolayısıyla savunma yapmamıza da imkân tanınmadı. Sonuçta; Biyogüvenlik Kanunu çıkıncaya kadar boşluk oluşmaması amacıyla hazırlanan yönetmeliğimizin yürütmesi iptal edilerek, etkin bir denetimin önü kapanmış oldu. Bakanlığımız elbette halkımızın, "yediğinin içinde ne olduğunu bilme hakkı"nın sonuna kadar takipçisi olacak, daha da arttıracağı denetimlerle boşluktan medet uman çevrelerin hevesini boşa çıkaracaktır."

Özel İstihdam Bürosu: işverene nitelikli işçi, işsize iş!

Antalya Ticaret Borsası toplantı salonunda yapılan Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı BAGEV Yönetim Kurulu Toplantısı'nın ana gündem konusu BAGEV Özel İstihdam Bürosu oldu

Toplantıya; Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Osman Çetin Budak, KOSGEB Bölge Başkanı Kemal Bildiş, Isparta TB Başkanı Ahmet Adar, Isparta TSO Başkanlık Danışmanı Doç. Dr. Murat Okçu, Burdur Ticaret Borsası İkinci Başkanı Ali Damarcan, Burdur TSO Başkan Yardımcısı Ali Gür, Kumluca TB Başkanı Fatih Durdaş, Kumluca TSO Başkan Yardımcısı Süleyman Akiskalı, Manavgat TSO Genel Sekreteri Yaşar Sarı, Dinar TSO Başkanı Mehmet Yüksel, Bucak TSO Başkanı Hasan Yalçın Meçikoğlu, SDÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Ali Koyuncu, Antalya Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Cemal Öcal ve BAGEV kapsamındaki il ve ilçelerdeki oda ve borsa genel sekreterleri katıldı.

BAGEV Başkanı Ali Çandır, gerçekleşen faaliyetler hakkında yönetim kurulunu bilgilendirirken; toplantının ana gündem konusu BAGEV Özel İstihdam Bürosu oldu. İnsan Kaynakları ve Yönetim Danışmanı Reşat Güney, Özel İstihdam Bürosu'nun amaç ve hedefleri hakkında katılımcıları bilgilendirdi. BAGEV olarak bir ilki başardıklarını ve ilk defa bölgesel anlamda bir istihdam bürosu kurduklarını ifade eden Güney, İstihdam Bürosunun amacını, "Bölgedeki işsizlik problemini en aza indirecek; sektörlerle işgören birlikteliğini sağlayacak; bölgenin ihtiyacı olan nitelikli personel açığını kapatacak istihdam politikaları üretmek ve hayata geçirmektir" şeklinde açıkladı.

Kaliteli meralar tescilleniyor

Hayvan yetiştiricilerinin Mera Kanunu'yla elde ettiği kazanımların korunup kulanması için kamuoyu oluşturmayı amaçlayan bir kampanya başlatıldı. Kampanyada meralar değerlendirilip, başlıca niteliklere sahip olan meralara "altın bayrak" veriliyor.

Mera Kanunu Tanıtım Projesi, kamuoyu bilinci oluşturmayı ve meraların tarımsal üretim ve ülke ekonomisi için önemini anlatmayı amaçlıyor. Türkiye genelinde merasını en

iyi kullanan ve ıslah eden köy ya da belediyeler değerlendiriliyor. Mera ıslah ve amenajman projeleri ile mera kullanımında başarılı olan örnek köy ya da belediyeler il müdürlüklerince belirleniyor. Isparta, Yalvaç'a bağlı Kumdanlı kasabası Merası; Antalya'da da Korkuteli Merası, altın bayrak jürisi tarafından değerlendirmeye alınacak iki mera oldu. Isparta Yalvaç'ta tespit ve tahdit işlemleri tamamlanan Kumdanlı Merası da altın bayrak alması aday meralardan biri.

Tarım Toplantıları Projesi başladı

Antalya Ticaret Borsası, Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı BAGEV, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Antalya Bölge Başkanlığı ve Antalya Tarımsal Bankacılık Şubesi (TOBİ) Müdürlüğü'nün işbirliğiyle yürütülen Batı Akdeniz Sohbetleri Tarım Toplantıları Projesi'nin ilk etabı Isparta'da başlıyor.

23 Kasım 2009 tarihinde Antalya'da gerçekleştirilen Tarımda Küçük İşletme Kalmasın başlıklı panel ile başlatılan projenin ilk ayağı Isparta olacak. Isparta Merkez, Şarkikaraağaç, Eğirdir ve Yalvaç'ta düzenlenecek toplantılarla projenin Isparta etabı tamamlanacak. Daha sonra Burdur bölgesindeki 4 toplantıyla devam edecek olan proje, Antalya ve ilçelerinde düzenlenecek 8 toplantıyla tamamlanmış olacak.

T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.

Burdur'un meşhur tatlısı "ceviz ezmesi", Burdur Ticaret ve Sanayi Odası adına tescillendi.

Burdur'un 'ceviz ezmesi' coğrafi işaret tescili aldı

O da yönetiminin girişimleriyle coğrafi işarete kavuşan Burdur Ceviz Ezmesi, ceviz kırıklarının şekerle karıştırılması yoluyla elde ediliyor. Ceviz Ezmesi'nin resmen Burdur'a özgü olduğunu belgeleyen coğrafi işaret belgesinin Türk Patent Enstitüsü'nden geldiğini açıklayan Burdur TSO Başkanı Yusuf Keyik, Burdur'a has bir tatlı olan Ceviz Ezmesi'nin başka illerde kötü taklitlerinin üretildiğini belirtti,

"Taklitler üzerine, Burdur TSO olarak harekete geçtik ve bir yıl önce, ceviz ezmemize coğrafi işaret almak üzere Türk Patent Enstitüsü'ne başvurduk. Süreç tamamlandı. Bir süre önce Resmi Gazete'de yayınlanarak tescil edilen Burdur Ceviz Ezmesi coğrafi işaret tescil belgesi Burdurumuza geldi. Hayırlı olsun" dedi.

İzin alınmadan yapılan veya orijinal özelliklerini taşımayan imalatlar için ceza verileceğini kaydeden Keyik,

"Bu nedenle, Burdur Ceviz Ezmesi imal eden esnafımız, ciddi denetimlerin yapılacağını bilerek, üretim ve ticaretlerini daha dikkatli yapmalılar. Bu aynı zamanda, Burdur'un tanıtımını da sağlayacak bir ürün olacak" diye konuştu. Başkan Keyik, Burdur Şiş Köfesi için de coğrafi işaret tescili alma çalıştıklarını söyledi.

Yayla tarımının fuarı Isparta'da yapıldı

Yayla Şartlarında 5. Tarım ve Hayvancılık Fuarı, 12-15 Kasım 2009 tarihleri arasında Isparta Süleyman Demirel Kongre ve Sergi Sarayı'nda yapıldı.

Göller Bölgesi Yayla Şartlarında 5. Tarım Hayvancılık Fuarı, 12-15 Kasım 2009 tarihleri arasında Isparta'da yapıldı.

82 firmanın katıldığı fuar, yaklaşık 14 bin ziyaretçi ağırladı. ITB Başkanı Ahmet Adar, 2005'te ilkinin düzenledikleri fuarın 5 yılda çok önemli mesafeler kat ettiğini söyledi, "Isparta artık 'tarımda ben de varım' diyor. Bölgede bugün başarı ile uygulanan turnike modeli, sahil bölgesindeki tarımsal üretimin tamamlayıcı bir parçası; vazgeçilmez bir unsur haline geldi. Özellikle ihracat piyasalarında yayla bölge-

sinde gerçekleşen üretimin önemi giderek artıyor. Dolayısıyla fuar organizasyonumuz da giderek daha çok ilgi çekiyor."

Detay Fuarcılık Genel Müdürü Ahmet Sırça da, bu fuarı Antalya ve sahil bölgesinde düzenlenen diğer fuarlara bir alternatif olarak değil, bir bütünün parçası olarak gördüklerini ifade etti. Ahmet Sırça: "Bu fuar her şeyden önce bir alternatif değil. Bütünün bir parçası. Belki ileride fuarımız, ulusal ve uluslararası bir boyuta da gelebilir ama bunun için biraz daha zaman lazım" diye konuştu.

Ahmet Adar

Ahmet Sırça

BEREKET KALİTESİ ALTINDA MAHSÜLÜNÜZÜ GÜVENCEYE ALIN

“BEREKET’e güvenebilirsiniz”

KATKILI ÖRTÜ ÇEŞİTLERİMİZ

BEREKET-UV	: 9-12 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
SÜPER-24	: 24 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
EKSTRA	: 30 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
ULTRA	: 36 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
IR İLAVELİ	: ISI MUHAFAZALI, TERMİK ÖZELLİKLİ
AF İLAVELİ	: BUĞULANMAYI ÖNLEYİCİ KATKILI

**SOLARİZASYON, ISI PERDESİ ve TOPRAK ÜSTÜ KULLANILAN
MUHTELİF AMAÇLI ŞEFFAF ve RENKLİ FİLMLER**

Yeni Toptancı Hal No: 322 - 354 **ANTALYA**
Tel : 0.242.338 08 41 - Faks : 0.242.338 08 44

GDO tartışması: son fiyataskosu

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Kenan Turgut

Akdeniz Üniversitesi
Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri
Bölüm Başkanı

Vahap Tuncer

Ziraat Mühendisleri Odası
Antalya Şube Başkanı

Mehmet Yüksel

Tohum Sanayicileri
ve
Üreticileri Alt Birliği Yönetim
Kurulu Üyesi,
Yüksel Tohumculuk Ltd. Şti.
Genel Müdürü

Abdullah Özçulcu

Tüketici Koruma Derneği
Antalya Şube Başkanı

Bedrullah Erçin

Antalya İl Tarım
Müdürü

medyanın

Birbiriyle çelişen birçok bilginin ortalıkta dolaştığı bir konu Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar konusu. Kamuoyu bu bilgi kirliliği içinde neye inanacağını şaşırılmış durumda. Danıştay yönetmeliği iptal etmiş olmasına rağmen tartışmalar sürüyor. Sürmesinde de fayda var. Çünkü hem bu yönetmelik, hem de devam eden tartışmalar yakın gelecekte çıkması beklenen Biyogüvenlik Yasası'nı şekillendirecek. Biz de bu tartışmalara katkı yapmak amacıyla konuyla yakından ilgilenen uzmanları ve sektör temsilcilerini bir araya getirdik ve görüşlerini aldık.

Prof. Dr. Kenan Turgut,
Akdeniz Üniversitesi Ziraat
Fakültesi Tarla Bitkileri Bölüm
Başkanı:

"Bitki ıslahının başlangıcı, M.Ö. 7 bin - 8 bin yıllarına dayanmaktadır. Bitki ıslahı, ilk kez Güneydoğu Anadolu'da buğday bitkisinin tarımıyla başlamıştır. Daha sonra mercimek, arpa, nohut gibi diğer tahılların da tarımı yapılmaya başlamış ve insanlar yaşam tarzlarını değiştirerek bu defa yerleşik düzene geçmişlerdir. İnsanların yerleşik düzene geçmesiyle birlikte bir taraftan nüfus çoğalırken; bir taraftan gıda güvenliği ihtiyacı da artıyor. Tüm bu değişimler birbirine bağlı olarak gelişiyor. Nüfus artışının sonucu olarak özellikle 20. yüzyılda 'Yeşil Devrim' dediğimiz bir hareket başlatılıyor. Entansif tarım dediğimiz tarım da aslında Yeşil Devrim'in bir sonucudur. İlk defa Meksika'da çalışmalar başlatılıyor ve 1970 Nobel Barış Ödülü sahibi Dr. Norman Ernest Borlaug tarafından yüksek verimli buğday çeşitleri geliştirilerek verim artışı sağ-

lanıyor. Daha sonra bu çalışma, gelişmekte olan ülkelerde de yaygınlaşıyor. Burada amaç, yüksek verimli tohum kullanarak; gübre, ilaç gibi girdilerin en iyi şekilde kullanılması- nı sağlamak ve yüksek verim elde edebilmek. Bu çalışmalarla, verimde ve üretimde büyük başarılar elde edilmiş olmasına rağmen yine de ıslah çalışmalarında bir tıkanıklık yaşandı. Hastalık ve zararlılara dayanıklılık; kuraklık, tuzluluk gibi çevresel iklim koşullarına karşı dayanıklılık konularında bir zafiyet başladı. Ne yazık ki bildiğimiz geleneksel ıslah yöntemler ile hastalıklara, zararlılara, böceklerle, kötü koşullara karşı dayanıklılığı artırmak her zaman mümkün değil. Dayanıklı türleri, bitkileri bulsanız dahi türler arasında tozlanma, melezleme dediğimiz işlemleri başaramıyorsunuz. Türler arasında melezleme olmuyor. Dolayısıyla bu önemli bir handikap. Bu konuda çalışmalar da hâlâ devam ediyor. Özellikle 21. yüzyılda Rekombinant DNA teknolojisi ile birlikte bitki ıslahında neler yapabiliriz sorusu cevaplanmaya başlamış. Burada tabii önemli avantajlar var. Genetik mühendisliği çalışmalarının diğer ıslah

yöntemlerinden farklı olarak en büyük avantajı; herhangi bir geni, bir organizmadan alıp istediğiniz bitkiye aktarabiliyorsunuz. Aslında bütün canlılarda genler aynıdır. Bir farenin geni de bir bakterinin geni de DNA'dan oluşmuştur. Bu teknolojinin diğer bir avantajı farklı organizmalara aktarım yapabiliyor olmanız. Bu teknolojiye bırakın buğdayla başka bir bitkiyi başka bir canlıdan dahi gen alıp aktarabilirsiniz. Yeter ki faydalı geni bulun. Peki GDO teknolojisi nedir? Rekombinant DNA Teknolojisi ile klonlanan gen veya genlerin, bir vektör aracılığı ile ya da doğrudan başka bir organizmaya aktarılması teknolojisidir. Yani birisinde doğrudan aktarırken diğerinde bakteri kullanıyorsunuz. Örneğin, Agrobacterium doğanın insanoğluna bir hediyesidir. İnsanların yapamadığını yapabilen bir bakteri. Literatürde 'doğanın genetik mühendisi' diye de geçer. Aslında bağlarda zararlı olan, ur oluşturan bir hastalıktır ama bu teknolojiye çok faydalı bir bakteri. Çünkü insanın yapamadığını bu bakteri yapıyor.

Şu anda gündemde olan ürünlere, birinci nesil genetiği değiştiril-

Bir tıp doktoruna göre herbisite dayanım belki de çok önemli değildir. Ama bir ziraatçı için bu önemlidir, gereklidir

miş ürünler diyoruz. Bu ürünler hastalık ve zararlılara karşı dayanıklılığı sağlanmış bitkiler. Birinci nesil GDO'lar daha çok üretici için üretilmiş, üreticilerin lehine olan bitkiler. İkinci nesil bitkiler biraz daha farklı. Daha çok tüketiciler için. Bunlarda amaç, özellikle besin kalitesinin artırılması. Üçüncü nesil GDO'lar ise henüz araştırma aşamasında. Bunlar da daha çok insan tedavisinde kullanılan çok pahalı aşı ve ilaçların bitkilerde üretilmesi. Bu da çok önemli. Bunlar daha çok ar-ge aşamasında olan çalışmalar. Herbisitlere dayanıklılık gerekli mi değil mi? Bir tıp doktoruna göre herbisite dayanım belki de çok önemli değildir. Ama bir ziraatçı için bu önemlidir, gereklidir. Antalya'da başta olmak üzere yabancı otlar, verim ve kalite kaybına neden olmaktadır. Herbisite dayanıklı bitkileri kullandığınız zaman sizin bitkileriniz bundan zarar görmüyor; yabancı otlar zarar görüyor. Yüzde yüz temiz ürün elde edebiliyorsunuz; işçilikten tasarruf sağlayabiliyorsunuz ve birim alandan verim artışı sağlayabiliyorsunuz. Bir başka konu böceklerle dayanıklılık konusu. Aslında bu özellik; biyolojik mücadelede, organik tarımda kullanılan bir yöntem. Organik tarımda ne yapıyorlar? Bakterinin sporlarını; tarlaya, bahçeye püskürtüyorlar ve böylece o böceklerin zararından kaçınılmış

oluyorlar. Peki genetik mühendisleri ne yapmış? Bakteriyi değil de ondaki ilgili proteini kodlayan geni alıp; mısır, pamuk gibi bitkilere aktarmışlar. Böylece daha temiz, daha verimli ürünler elde etmek mümkün. Mevcut ürünlere baktığınız zaman; soya, mısır, pamuk, kolza ve buğdayda herbisite tolerans var. Buğdaya şu anda izin verilmemiş ama bir çok ülkede; soya, mısır, kolza ve pamuğa izin verildi. Böceklerle direnç konusunda yine soya, mısır, pamuk ve kolza. Virüse daya-

nıklılık konusunda papaya ve domates. Örneğin, plastik üretiminde kullanılan nişastayı üretmek için yine genetik mühendisliği ile patates üretilmiş. Kanolada ve pamukta daha kaliteli yağ elde edebilmek için yapılan çalışmalar var. Domateste tuzluluğa dayanıklılık, kafeinsiz çay ve kahve, yenebilir aşı gibi konularda çalışmalar yapılıyor. Onun dışında örneğin çeltikte bir çalışma yapıldı. A vitamini üreten çeltik bitkisi üretildi. Tahıl ve bakliyat-ta beslenme değerlerinin artırılması ile ilgili çalışmalar yapıldı.

1996 yılında, dünyada genetiği değiştirilmiş ürünlerin alanı 1,7 milyon hektar iken; 2008 yılında 125 milyon

Yeni teknolojiler her zaman risklidir. Bu teknoloji insan sağlığına zararlıdır gibi düşüncelerle bunlardan kaçınmak doğru değil. Bilim adamlarının bu konulara girmesi lazım

hektara çıkmış. Sadece 2008 yılında transgenik tohumların pazar değeri 7,5 milyar dolar.

1996-2008 yılları arasında ise bu rakam toplam 50 milyar doları bulmuştur. Yani inanılmaz bir pazar var. 25 ülkede bu ürünlerin tarımı yapılıyor. Çoğunluğu Kuzey Amerika ve Güney Amerika'da üretilmekle birlikte Hindistan ve Çin gibi bazı konularda bizim rakibimiz olan bu ülkelerde de bu ürünlerin üretimine izin verilmiştir. ABD'de 1996-2007 yılları arasında 44 milyar dolarlık bir gelir artışı sağlanmış. Sırf bu GDO'lu ürünlerin yetiştirilmesinden dolayı. % 44'ü verim artışından % 6'sı da üretim maliyetlerindeki tasarruftan

elde edilmiştir. Dolayısıyla oldukça büyük bir rakam. Çin'in bu konuda da inanılmaz çalışmaları var. 100 tane araştırma laboratuvarı ile bu konuda çalışmaları devam ediyor. Her türlü konuda da çalışıyorlar. Örneğin şu anda ellerinde virüse dayanıklı biber var, domates var. Onun dışında örneğin renge değiştirilmiş petunya var, böceklerle dayanıklı pamuk var. Çin'de tekstil önemli bir sektör bu nedenle pamuk tarımına da çok önem veriliyor. Böceklerle

hum üreticimizin, ekonomik olarak korunmasını istiyoruz ama bu teknolojiden de geri durmamamız gerekiyor. Sonuç olarak şunu söyleyebilirim ki yeni teknolojiler her zaman risklidir. Bu teknoloji insan sağlığına zararlıdır gibi düşüncelerle bunlardan kaçınmak doğru değil. Bilim adamlarının bu konulara girmesi lazım. Risk analizlerinin en iyi şekilde yapılması lazım. Türk üreticisinin de bu tip ayrıcalıklardan yararlanması lazım."

Türkiye'de GD pamuk ekilmiyor ama Türkiye'deki pamuk verimi, GD pamuk üretimi yapılan ülkelerin üzerinde

dayanıklı pamuk konusunda da önemli gelişmeler sağlanmış. 2000 yılında transgenik pamuk üretimindeki kazançları 125 milyon Amerikan Doları iken; 2005 yılında 1 milyar Amerikan Doları olmuştur. 3 milyon hektar alanda transgenik veya GDO pamuk tarımı yapılmaktadır. Çin bunları kendi adına patent ettirmiştir. Tüm bu örnekler, bizim de neyi takip etmemiz gerektiğini gösteren örneklerdir. Tüm bu araştırmalar yüksek maliyetli araştırmalar. O yüzden verilecek desteklerle bu çalışmaların yapılması, teşvik edilmesi lazım. Çin'de olduğu gibi, Hindistan'da olduğu gibi. Çiftçimizin, to-

Vahap Tuncer,
Ziraat Mühendisleri Odası
Antalya Şube Başkanı:

"GDO konusu, ülke gündemini

meşgul eden bir konu olarak son günlerde detaylı olarak tartışıldı. Sağlık bilimcileri, tarım bilimcileri, sivil toplum örgütleri bu konuyu bildikleri çerçevede değerlendirmeye çalıştılar. Bu teknolojiye, bu bilime tamamen karşı çıkmak doğru mudur? Elbette değildir. Ancak GDO teknolojisini, üretimde ve verimde getirdiği sonuçlar açısından tek taraflı değerlendirdiğimizde eksik bir değer-

lendirme yapmış oluruz. GDO teknolojisinin; tarımın sürdürülebilirliği, dünyanın geleceği açısından yanlışları, eksiklikleri de varsa bunların, açık açık tüketicilere sunulması gerekir diye düşünüyorum. Türkiye'de de aslında geçmişte buna benzer çalışmalar yapılmıştır. Verim artışı konusunda bazı bölgeler için bu rakam doğrudur. Türkiye'de de 1998 yılında Çukurova Bölgesi'nde de-

neme amaçlı olarak pamuk, mısır ve soyada GDO tohumları ekilmiştir. Tatmin edici sonuçlar elde edilmediği için de bu tohumların üretilmesine izin verilmemiştir. GDO tohumları, her yerde de verim artışına neden olmuyor. Hatta GDO teknolojisini elinde bulunduran şirketin, dünya kamuoyuna verdiği rakamların zaman zaman yanlış olduğu da ortaya çıkıyor. Örneğin pamukla ilgili rakamı paylaşmak isterim. Amerika Birleşik Devletleri'nde pamuk verimi hektara 902 kg iken; Arjantin'de 490 kg, Çin'de 1330 kg, Türkiye'de 1379 kg. Türkiye'de GD pamuk ekilmiyor ama Türkiye'deki pamuk verimi, GD pamuk üretimi yapılan ülkelerin üzerinde. ABD'de soya üretimi hektara 286 ton. Dünya ortalaması 2,45 ton. Brezilya, Paraguay, Uruguay ortalamaları biraz daha düşük. Türkiye'nin soya üretimi ise çok düşük olduğu için bu cetvelde yer almamış. Ama Türkiye'de soyanın ekildiği yıllara baktığımız zaman 2006 yılında 3,97 ton, 2007'de 3,54 ton, 2008'de 3,65 ton. Türkiye'nin soya üretimi çok düşük olmasına rağmen dünya ortalamasının üzerinde bir verime sahip. Mısır için benzeri rakamlar söylemek mümkün. ABD'de hektara ton olarak 9,63 ton, dünya ortalaması 5 ton, Türkiye ortalaması 7,60 ton. Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'dan geri olmakla birlikte; Güney Afrika'da 3,59 ton, Arjantin'de 7,50 ton olduğu dikkate alındığında dünya ortalamasının üzerinde bir verime sahip olduğumuz görülüyor. Verim, tek başına hibrit tohum kullanmakla; GDO tohumları kullanmakla arttırılabilecek bir durum değildir. Verim artırmanın çok çeşitli şartları ve çeşitli yolları vardır. Bunların mutlaka sağlanması gerekir diye düşünüyorum.

**Küçük üreticinin
kalkınmasının yolu
olarak gösterilen;
dünya insanlığının
açlıktan
kurtulmasının yolu
olarak gösterilen
GDO teknolojisi,
tek başına bunlara
muktedir değildir**

Yine GDO teknolojisinin; hastalıklarla mücadelede, yabancı ot mücadelesinde avantaj sağlayacağı ifade ediliyor. Başlangıçta yabancı ot ilacı kullanımında ciddi bir daralma görülmüştür; ilaç kullanımı azalmıştır. Ama ilerleyen yıllarda başka yabancı otların geliştiği bir başka tehlikenin insanlığı beklediği ortaya çıkmıştır. Şunu ifade etmek istiyorum ki küçük üreticilerin kalkınmasının yolu olarak gösterilen; dünya insanlığının açlıktan kurtulmasının yolu olarak gösterilen GDO teknolojisi bence bu özellikleri ile tek başına buna muktedir değildir. Bugün GDO tohumlarıyla üretim yapılan alanlar dünyadaki üretim alanlarının % 3,5-4'ü civarındadır. Bu alanda muazzam bir verim artışı da sağlasanız dünyadaki 1 milyar aç insanı doyurmanız mümkün değildir. Aslında temel sorun dünyada yeterli olan bitkisel üretimin dengeli, adil paylaşılmamasından kaynaklanıyor. Afrika kıtasında 1 milyar insan, açlık sınırında yaşarken Amerika Birleşik Devletleri'ndeki insanlar obezite tedavisi görmekte; şişmanlıkla mücadele etmektedir. GDO üretiminin küçük üreticileri kalkındıracağı; içinde bulundukları yoksulluktan çıkaracağı tezi de çok doğru gelmiyor. GD ürünlerin % 80'den fazlası Amerika kıtasında yetiştiriliyor. ABD, Kanada, Arjantin, Brezilya gibi ülkelerde. Binlerce dekarı üretim yapıyorsanız; işçiliği azaltmak, maliyeti düşürmek mümkün belki. Üretim maliyetlerinizi düşürür; karlılığınızı artırır. Ama Türkiye gibi açık alanda oralama işletme büyüklüğünün 55-60 dekar olduğu ülkelerde GDO teknolojisinin küçük üreticinin verimine, ürüne ciddi bir katkı sağlayacağını düşünmüyorum. Bu ürünlerin insan sağlığı açısından bir takım riskler oluşturduğu iddia edilirken; bu ürünlerin insan sağlığı açısından çok ciddi bir tehdit oluşturmadığı da ifade edilmektedir. Ama şu bir ger-

çek ki bu konudaki çalışmalar yetersizdir. Bu yeni teknolojinin, insan ve çevre sağlığı açısından ne getirdiğinin sorgulanması gerekir diye düşünüyoruz. Bu teknolojiye para aktaran, kaynak aktaran, ar-ge çalışmaları yapan uluslararası firmaların biraz da insan sağlığı konusunda yatırım yapmaları gerektiğini ve kamuoyunu bu konuda aydınlatmaları gerektiğini düşünüyorum. Bölgenin, yörenin yabancı florası üzerinde de bir takım etkileri olacağı iddia edilmektedir. Şimdilik ürünler mısır, soya, pamuk ve kanola ile sınırlıdır ama bu teknolojinin burada durmayacağı bilinmektedir. Gelecekte bu tohumların kullanıldığı bölgelerde o bölgenin genetik kaynakları üzerinde ciddi tehdit oluşturacağı da tartışılmazdır. Anadolu coğrafyası 15 bin adet ile dünyanın en zengin gen kaynağına sahip bölgelerinden biridir. Bu gen kaynaklarının, 3 bini de endemiktir; Anadolu'ya özgüdür. Bu nedenle Türkiye bu teknolojiyi kullanırken ciddi bir süzgeçten geçir-

melidir. Türk bilim adamları, kendi referansları doğrultusunda neyi kullanıp neyi kullanmayacağımıza karar vermelidir. Bu kadar çok tartışılan bir konunun, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bizim ülkemizde de bir yasal düzenleme ile kontrol altına alınması ve çalışmaların bu çerçevede yapılması gerekir diye düşünüyoruz. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Biyogüvenlik Yasası'nı, bir yönetmelikle düzenlemeye kalkmıştır. Bu işin bir yönetmelikle düzenlenmesi bize göre doğru değildir. Çıkarılan bir yönetmeliğin 20 gün sonra değiştirilmiş olması da doğru değildir. Yönetmelikler çok kolay değiştirilebilen yasal düzenlemelerdir. Kolay kolay değiştirilmeyecek bir yasal çerçeve ile bunun düzenlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu düzenleme yapılırken de Türk tarımının geleceği açısından, Türkiye'nin gen kaynakları açısından, Türk insanının sağlığı açısından, her türlü şeyin açık açık kamuoyu ile paylaşılması gerektiğini; bilim çevrelerinin, akademisyenlerin, sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının ve ilgili kurumların görüşlerinin alınarak düzenlemenin yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu yönetmelik 4 yıl önce bakanlığımızdan talep edilen görüşler çerçevesinde çıkarıldığı için ve yeterince kamuoyunda tartışılmadan yürürlüğe konulduğu için de kısa sürede değiştirilmek zorunda kalınmıştır.

GD ürünlerin bir kısmının ithaline, Mart ayına kadar serbestlik getirildi. Türkiye bugün itibarıyla buna mecburdu

GD ürünlerin bir kısmına Mart ayına kadar bir serbestlik getirildi. Türkiye bunu yapmak zorunda mıydı? Bana sorarsanız GDO tohumlarının bir ülkeye girmesine karşı olan biri olarak da bu zorunluydu diye düşünüyorum. Neden? Türkiye'nin, 5 milyon ton mısıra ihtiyacı var. Ama üretimi 4 milyon ton civarında. 1 milyon ton mısırı gerek gıda maddesi olarak gerekse de yem hammadde-si olarak bulmak ve bu ülkeye getirmek zorunludur. Yine Türkiye'nin 1 milyon ton soyaya ihtiyacı var. Üretimi 45-50 bin ton civarında. Gerisini de ithal etmek zorunda. İthalatı nereden yapıyoruz? Kanada'dan, Arjantin'den, Amerika Birleşik Devletleri'nden. Buradan getirilen mısır ve soya peki GDO mu? Evet, yüzde yüz GDO. Bunu herkes biliyor. Bu noktada bir açmaza sürüklenmiştir Türkiye. Türkiye'deki yem fabrikaları hammadde temininde sıkıntı çekecekleri için geçen hafta gümrüklerde bekleyen bu ürünlerin Mart ayına kadar Türkiye'ye girişine izin verilmiştir. Eğer bu yapılmamış olsaydı etin, et ürünlerinin, süt fiyatlarının hangi noktaya geleceğini kestirmek mümkün bile değildi. Yani Türkiye bir yandan GDO ürünleri tüketmeyelim diye kampanya yaparken; bir taraftan da hayvanlarının aç kalması gibi bir tehlike ile karşı karşıya kalacaktır. Bu nedenle de bu ithalat şu anda serbest bırakıldı.

GD ürünlerin, insan sağlığı açısından zararlı olduğunu düşünüyorsak; insanlarımızın sağlığını korumak istiyorsak ama aynı zamanda bu ülkenin hayvanlarını da aç bırakmak istemiyorsak aslında bazı tedbirlerin önceden alınması gerekmektedir. Neydi bu tedbirler? Eğer biz kendi olanaklarımızla mısır üretmiyorsak; bu ürünleri mutlaka kendi olanaklarımızla üretmenin koşullarını yaratmalıyız. Türkiye'de 4,5 milyon hektar sulanabilir arazimiz var ama sulanamıyor. Bugünkü sulama programları çerçevesinde 30-40 yıllık süreye ihtiyaç var. Türkiye'nin bu süreyi beklemeye tahammülü yoktur. Bana göre, Ziraat Mühendisleri Odası'na göre, Türkiye koşullarını zorlayarak; bu alana ciddi kaynak ak-

tararak; ciddi para transferi yaparak; sulanabilir alanları bir an önce sulamaya açmalı. Türkiye, ihtiyacı olan yem ve yağ bitkilerini kendi üretebilmeli. Bunu yapmadığınız takdirde bu ürünleri dışarıdan almak zorunda kalacağız ve bu GDO tartışmaları da sürüp gidecektir. Biyogüvenlik Yasası, bir an önce meclis gündemine inmeli. Yönetmelikte yapılan süreç gizlenmemeli. Mutlaka kamuoyuna sorulmalı. Meslek odalarının, bilim çevrelerinin görüşleri alınmalı. Biz, bağımsız bir bilim kurulu tarafından denetim yapılmasını istiyoruz. Bu konuda Türkiye'nin bir başka en büyük eksiği de bu tür analizlerin yapılacağı; bu tür kontrollerin yapılacağı laboratuvarların eksikliğidir. Türkiye'de üç tane laboratuvar var; Adana, Ankara ve

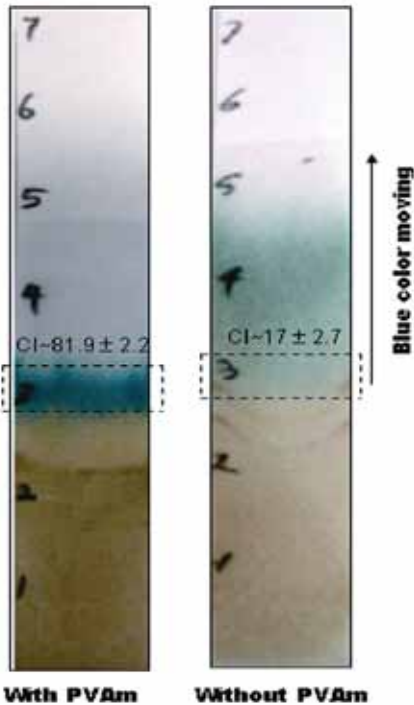
Hibrid teknolojisinde genetik dönüşüm söz konusu değildir. GDO teknolojisi başka bir iştir. Bunların birbirine karıştırılması büyük bir hatadır

Mehmet Yüksel,
Tohum Sanayicileri ve
Üreticileri Alt Birliği Yönetim
Kurulu Üyesi,
Yüksel Tohumculuk Ltd. Şti.
Genel Müdürü:

"GDO konusunda şu anda kamuoyunda ciddi bir bilgi kirliliği var. Gerek akademisyenlerin gerekse de bakanlığın yetkililerinin bu konuda çok dikkat etmesi, temkinli olması gerekiyor. Şu an kamuoyundaki bilgi kirliliğinin temel sebebi ise konunun medyatik olması. Dikkat etmemiz gerekiyor. Yarın, birgün hukuki olarak ciddi bir sıkıntı yaşama olasılığı da var.

26 Ekim'de, 27388 Sayılı Gıda Ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol Ve Denetimine Dair Yönetmeliği yayınlandı. Bu yönetmelikten sonra kamuoyunda değişik kesimleri kapsayan bir tartışma gündeme geldi. Bu yönetmelikteki söz konusu ürünler temelde mısır, soya, kanola, pamuk. Bu ürünleri kapsayan bir yö-

Bursa'da. Yine dört Karantina Müdürlüğü'nde bu laboratuvarların hazırlanması düşünülmektedir. Bence bu laboratuvarların alt yapı çalışmaları çok kısa sürede tamamlanmalı. Bu GDO tartışmaları ciddi bir bilgi kirliliği de yaratmıştır. Ulusal basınımız ekranda konu ile ilgili haberleri sunarken; sebze meyveyi gösterdiği için kamuoyunda tüm sebze meyvelerin GD olduğu yolunda ciddi kaygılar oluştu. Biz oda temsilcileri olarak katılabildiğimiz televizyon programlarında gerekli uyarıları yaparak bu konudaki fotoğrafların gösterilmesini engellemeye çalışıyoruz. Sebze meyvenin bu işin dışında olduğu ortaya konmalıdır. Yoksa Antalya'da sebze fiyatları giderek kontrolden çıkacaktır. Bunun mutlaka önüne geçilmesi gerekiyor diye düşünüyorum."

netmelik olmasına rağmen şu an sebze meyveyi de kapsayan haberler yapıyor. Tabi bu haberler, sebze meyve üretimi ve ticareti yapan kesimi ciddi sıkıntıya soktu. Bu sebzelerin meyvelerin genetiğinin değiştirilmesi söz konusu değildir. Genetiği değiştirilmiş tohumların Türkiye'ye ithalatı yasak. Şu an pazardan aldığınız domatesin, biberin meyvelerin, genetiği değiştirilmiş ürünler olmadığını birinci ağızdan söyleyebilirim. Hibrit tohumla ilgili medyada yanlış haberlerin de söz konusu olduğunu görüyoruz. Hibrit tohumlar, genetiği değiştirilmiş tohumlar olarak lanse ediliyor. Bu da yanlış bir bilgi. Hibrit tohum teknolojisi, 60-70 yıldan beri geliştirilmiş bir teknoloji. Böyle bir teknoloji olmasaydı; bugün insanların sağlıklı ve ucuz besin elde etmesi mümkün olmayacaktı. Tohum firmaları kontrollü ortamlarda, seralarda; doğada arıların, böceklerin kontrolsüz yaptığı polinasyonun, tozlaşmanın düzgün bir şekilde yapılmasını sağlıyor. Hibrit tohumla, bir örnek tohumlar elde ediliyor. Burada genetik değişim söz konusu değil. Türler arasında yapılan bir işlem. GDO ise türe, başka

bir türden istenen bir genin, bir karakterin aktarılması yöntemidir. Bu tür tohumların ticaretini yapmak yasak. Şu an ticari olarak satılan herhangi bir sebze tohumu yok. Dört temel endüstri bitkisinde, şu an genetiği değiştirilmiş tohum üretiliyor. Bazı Avrupa ülkelerinde, Amerika, Kanada, Arjantin ve Brezilya'da ve sınırlı Hindistan'da da sadece pamuğa izin verildi. Bilimsel çalışmalar yirmi sene sonrasının çalışmaları yapılmaktadır. O nedenle basının bu konulara çok dikkat etmesi gerekmektedir. Son dönemde izlediğim bir haberde muhabir şöyle bir cümle kullandı: 'Vay halimize bu elmayı armudu yersek!' Durum bu kadar vahim. Durum böyle olunca da insanlarımız gidip sebze meyveden almaktan; tüketmekten korkar oldu. Biz konuyu bilen insanlar olarak bu tür haberlere insanlarımızın itibar etmemesini istiyoruz."

Abdullah Özçulcu,
Tüketici Koruma Derneği
Antalya Şube Başkanı:

"Günümüzde, bilgi kaynakları eskie göre oldukça arttı. Ama bilgi kaynakları arttıkça; bilgi kirlenmesi ve yanlış bilgi pompalanması da arttı. Medyada o kadar gerçeğe aykırı; birbiri ile çelişkili haberler çıkıyor ki insanlar artık çevrelerine, yediklerine, içtiklerine her şeye kuşkuyla yaklaşıyor. Bu durum her alanda yaşanıyor Türkiye'de. Domuz gri-bi aşısı örneğinde de olduğu gibi.

Yönetmeliğin dayanağı yasadır. Yasa olmadan yönetmelik çıkarılmaz. Yönetmeliklerin ilk maddesinde, şu tarih ve sayılı yasanın uygulanması amacıyla bu yönetmelik çıkarılmıştır denir

Genetiği değiştirilmiş organizmalar; gen teknolojisi, şüphesiz ki önlenemeyen ve olması gereken bir teknoloji. Çünkü bir taraftan insan nüfusu artarken diğer taraftan tarım alanları azalıyor; gıda üretimi azalıyor. Bu nedenle bilim insanlarını, ürünlerin artırılması, maliyetlerin düşürülmesi için çalışmalar yapmaya başladı. Tabi insan sağlığının korunmasına yönelik olarak da bilim adamları kendilerine düşen çalışmaları yapacaklardır. Ülkemizde, genetik bilimi; genetik mühendisliği geri aşamada. Genetiği ile oynanan ürünlerin, hayvanların, bitkilerin, tohumların dünyanın bir çok ülkesinde üretildiği bir ortamda ülkemiz bu ürünlerin pazarı olma durumuna gelmiştir. GD ürünler, insan sağlığını tehdit eden ürünler olarak lanse edildi ülkemizde. Oysa birçok tarımsal veya hayvansal ürün, genetikleri ile oynanarak çok daha yararlı hale getirilebilir. Kontrol edebilirsiniz yararlarını görürsünüz; edemezseniz zararlarını görürsünüz. Tıpkı ateş ve su gibi. Türkiye'deki tüketici dernekleri de üreticiler de GD ürünleri tüketme, onlarla beslenme konusunda genelde hemfikirler. Örneğin Türkiye Ziraatçiler Derneği Başkanı İbrahim Yetkin, bir açıklamasında GD ürün yemek istemediğini beyan ediyor. Tüketici dernekleri aynı şekilde beyanat veriyor. Genetiği değiştirilmiş ürünler, şu an için mısır, soya, pamuk ve kanola. Şu anda meyve ve sebzelerde kesinlikle GDO riski görünmüyor. Zira ila kalıntısı gibi sorunlar da bu koldan tamamen ayrı değerlendirilmesi gereken sorunlar.

Market raflarında bin 500'den fazla GDO katkılı mamul ürün var. Asıl ilgilenmemiz gereken konu bu olmalıdır

Türkiye'de, Biyogüvenlik Yasası taslak halinde bakanlıkta. Tarım bakanımız, GD ürünlerle ilgili çıkarılan 26 Ekim tarihli yönetmeliğin, Biyogüvenlik Yasa Tasarısı ile paralellik gösterdiğini söylüyor. Ancak yönetmeliğin dayanağı yasadır. Yasa olmadan yönetmelik çıkarılmaz. Yönetmeliklerin ilk maddesinde, şu tarih ve sayılı yasanın uygulanması amacıyla bu yönetmelik çıkarılmıştır der. Ama çıkarılan bu yönetmelik, hiçbir yasaya dayanmıyor. Önce yasanın çıkarılması daha sonra yönetmeliğin çıkarılması gerekirken; tam tersi bir durum söz konusu. Bu gereklilik yerine getirilmedi ve bu yönetmeliğin altı boş kaldı. O nedenle zaten çok tartışılır duruma geldi. Kamuoyu baskısı ile değişiklikler yapıldı yönetmelikte. GD ürünlerden ziyade GD ürünlerin soframıza değişik yollarla gelmesi söz konusu. Asıl ilgilenmemiz gereken bu. Bir çok kişiye göre 1500'ün üzerinde GDO katkılı mamul ürün var. Bu ürünlerin bir çoğu da market raflarında yer alıyor. Türkiye'de şimdiye kadar hem yasal mevzuat hem de bilimsel önlemler alınmadığı için bu ürünler kontrolsüz bir şekilde yıllardır ülkemize giriyor ve girmekte. Esasında bu yönetmeliğin çıkarılması bence son derece hayırlı oldu. En azından böylesine önemli bir konunun Türkiye gündemine taşınmasına neden oldu. Yanlışlarla da olsa bu konu tartışılır oldu. Doğruların bulunacağı; hataların düzeltileceği kanaatindeyim. Yönetmelikle ilgili en başta gelen eleştirilerden biri de GDO içermeyen ürünlere GDO içermeyen şekilde bilgilendirici etiket yapıştırılmayacağı hükmü idi. Oysa bilgi edinme hakkı yönünden GD olmayan ürünlerin üzerine de bilgilendirici bir etiketin yazılması gerekiyordu. Seçme hakkı gereğince de insanlar istediği ürünleri seçebilmeliydi. Aslında ithal edilen, dağıtılan veya üretilen yemliklerin kullanılması ile de dolaylı olarak GD ürün almaktayız. Eğer hayvan, GD mısırlardan elde edilmiş yemlerle beslense; yediğimiz yumurtanın, tavuğun, etin kaynağında GDO var demektir. GD ürünlerden elde edilen gıda veya yemlerin; çevre, insan veya hayvan sağlığı açısından olumsuzluğu tespit edildiğinde; gerekli tedbirlerin alınacağı söyleniyor. Yani olumsuzluğu tespit edildiğinde artık 10 yıl, 20 yıl geçmiş olacak ve çok önemli kanser vakaları, ge-

netik bozukluklar ortaya çıkacak. Ondan sonra gereken tedbirler alınacak. Etkileri bilinmeden bir mamulün sunulması son derece yanlış. Önce tehlikesiz olduğu kanıtlanmalı; ondan sonra satışa sunulmalı. GD ürünlerin bebek mamalarında kullanılması yasaklanıyor. Ayrıca antibiyotiklere karşı direnç genleri içeren GD ürünlerin ithalatı ve piyasaya sürülmesi yasaklanıyor. Bunlar elbette gerekli hükümler. Ama kontrolü nasıl olacak onu da bilemiyoruz. Bebek mamalarının hammadde, eğer Amerika'dan, Brezilya'dan, Kanada'dan geliyorsa bu mamalarda GD ürün kullanılmadığını söylemek ne yazık ki mümkün değil. Çocukların bolca tükettiği cips, gofret, çikolata gibi ürünlerde de GD ürün kullanılmadığını iddia etmek yanlış olur. Yönetmelik değişikliği ile kaldırılan iki hüküm var; 'Gıda veya yem, GD organizmalardan biri ya da birkaçını toplamda en az % 0,9 oranında içeriyor ise, GDO lu olarak kabul edilir.' hükmü ile 'Gıda veya yemin % 0,5 ten fazla izin verilmeyen GDO içermesi halinde ithalatına, işlenmesine, nakline, dağıtımına ve satışına izin verilmez' hükmü. Bu oranlar yeni yönetmelikte yürürlükten kaldırıldı. Artık sıfır tolerans getirildi. İzin sınırları diye bir şey artık yok. Ya GDO'ludur ya da değildir şeklinde bir düzenleme yapılmış oldu. Bilgi edinme hakkı yönünden az önce bahsettiğim gibi GDO içermeyen ürünlerin etiketlerinde de 'GDO içermeyen' şeklinde bilgi yazılması serbest hale getirildi. GDO içeren ürünlerin etiketlerinde de GDO içerdiği; içerdiği GDO bileşenlerinin ne olduğunun yazılması zorunlu hale getirildi. Emsal yazılara uygun olarak, çıplak gözle okunabilecek şekilde yazılması zorunluluğu getirildi.

Genetiği değiştirilmiş tohumlardan ürün elde edilmesinde maliyetler son derece düşüyor ama ürün verimliliği çok fazla artmıyor hatta bazen azalıyor. Örneğin bizde pamuk yetiştirilmesinde uçaklarla ilaçlama yapıldı. Çok pahalı ilaçlar kullanılırdı. Bu ilaçlama maliyeti eğer ki genetiği değiştirilmiş tohumlarla üretim yapıyorsanız hemen hemen sıfırlanıyor. Pamuğa, mısıra en çok zarar veren zararlıya karşı koruyucu genler eklemek suretiyle çok yüksek maliyetteki ilaçlama giderinden kurtulmuş olunuyor. Amerika'dan getirilen GD mısırın, pamuğun, kanolanın ton fiyatı, doğal yollarla üretilmiş olan-

lardan 60-70 dolar daha ucuz. Yani Türkiye’de üretilen mısırdan daha ucuza mısır getirilebiliyor. İthalat yapılan ülkelerde GDO üretimi çok olduğuna göre Türkiye’ye gelen ürünlerin de büyük bir kısmının hiç kuşku yok ki GD olduğunu söyleyebiliriz. Bir de önemli bir konu da; tatlandırıcılar konusunda bilgi vermek isterim. Tatlandırıcılar, doğal tatlandırıcılar ve yapay tatlandırıcılar olmak üzere ikiye ayrılmakta. Bütün dünyada 100 kilo şekerin içine 2 kilo tatlandırıcı konuyor. Dünyadaki standart bu iken Türkiye’de şu anda bu oran 15 kilo. 100 kilo şeker içine 15 kilo tatlandırıcı konuyor. Bunu yapan da Türkiye’de faaliyet gösteren bir Amerikan şirketi. Bu da Amerika’dan gelen mısırdan elde edilen tatlandırıcı ile şeker üretilmesi demek. Aynı zamanda Türkiye’deki şekerpancarı ekim alanlarının daraltılması demek.”

Bedrullah Erçin,
Antalya İl Tarım Müdürü:

“Yönetmeliğin çıkarıldığı 26 Ekim tarihinden bugüne bir çok şeyin değişmiş olduğunu gözlemledim. Bu yönetmeliğin yayınlanmasıyla birlikte tartışmalar başladı ve basında sivil toplum kuruluşları tarafından yönetmelik o kadar acımasızca eleştirildi ki bugün geldiğimiz noktaya baktığımız zaman bu yönetmelikten önce bu tartışmalar niye olmamış diye kendi kendime sormaya başladım. Şimdi şunu kendimize sormalıyız; bu yönetmelik yayınlanmadan önce bu söz konusu dokuz ürün Türkiye’ye giriyor muydu girmiyor muydu? Peki niye tartışmıyorduk. Yönetmeliğin yayınlanması ile beraber aslında Türkiye’de yasal bir düzenlemesi getirilmiş oldu. Bu yasal düzenlemenin, faydalı olduğu vurgulanmak yerine; zararlı olduğu noktasında tartışmalar başladı.

Meseleler öyle birbirine karıştırıldı ki; GDO, transgenik ve hibrit kelimeleri bile birbirleri için kullanılır oldu ve bilgiler bilinçsizce topluma sunuldu. Sanki yö-

netmelik geri çekilince her şey düzelecekmiş gibi tartışmalar oldu. Oysa bugün bir çok şeyin daha iyi anlaşılmasına başladığını görüyorum. Demek ki olumlu bir noktaya gelinmiş.

Bu yönetmelik çıkmadan önce itihalat yapacak şirket, bu üründe GDO yoktur diyordu. Bunu bir taahhütname ile imzalıyordu. Bu imzaya istinaden Tarım Bakanlığı da söz konusu ürünün, GDO içermediğini kabul edip, izin veriyordu. Bu yönetmelikle bu durum dipten edildi; yasal bir mevzuata oturtuldu. Bu yönetmelik yasal bir mevzuat getirmiştir. GDO içeren ürünün veya içermeyen ürünün en azından bir analize tabi olacağı; GDO içeriyor ise bu ürünün hangi şartlarda ülkeye girece-

**Yönetmelik, 5488
sayılı Tarım
Kanunu, 5179
sayılı Gıda Kanunu
ve 441 sayılı Tarım
Bakanlığı’nın
Teşkilat ve Görevleri
ile İlgili Yasa’ya
dayanarak çıkarıldı**

ği ile ilgili bir sistem ortaya konmuştur. Eleştirilerden biri de bu konuda sivil toplum kuruluşlarının görüşünün alınmadığı yönündeydi. Belki bu yönetmelikle ilgili olarak alınmadı ama Türkiye’de 4 yıldır Biyogüvenlik Yasası ile ilgili görüş alınıyor, sivil toplum kuruluşlarından. Herkes o yasa ile ilgili görüşlerini belirtmiş durumda. Zaten bu yönetmelik de o tartışmalarda öne sürülen konular baz alınarak çıkarıldı. Yönetmelik, 5488 sayılı Tarım Kanunu, 5179 sayılı Gıda Kanunu ve 441 sayılı Tarım Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri ile İlgili Yasa çerçevesinde çıkarılmıştır. Yönetmeliği çıkarmak kolay; değiştirmek de kolaydır ama yasayı değiştirmek zordur. Yasayı çıkarırken 3-4 kere düşünüp çıkarmanız gerekiyor. Yönetmeliği ise bakanın imzası ile çıkarabilirsiniz. Ama yasayı çıkarırken; tüm erkin görüşlerini alarak çıkarmak zorundasınız. Biyogüvenlik Yasası’ndan önce bu yönetmeliğin çıkması bence bir

avantajdır. Yoksa Biyogüvenlik Yasası’nın çıkmasını beklediğiniz takdirde bir sene, iki sene daha analizsiz şekilde bu ürünlerin ülkeye girmesine izin veriyorsunuz demektir. Bence çok da geç kalmıştır bu yönetmelik. Keşke bu tartışmalar 26 Ekim tarihinden önce yapıyor olsaydı. Keşke daha önce çıkmış olsaydı yönetmelik.

Tohumla ilgili olarak özellikle bir şey söylemek istiyorum. Şöyle bir iddia var; GDO tohumları Türkiye’ye getirilecek ve GDO tohumlarıyla Türkiye’de üretim yapılacaktır. OECD sertifikası olmayan tohumların ülkeye girişi yasak. Zaten bu sertifikaları aldığınız takdirde GD oldukları veya olmadıkları beyan edilecek. Bu tohumlar GD ise, zaten Tohumculuk Yönetmeliği ve Kanunu’na bağlı olarak ülkeye girişine izin verilmeyecek. Bugünkü yönetmelik, tohumu kapsamıyor; sadece gıdayı kapsıyor.

Yönetmelik çıkarıldıktan sonra bazı değişiklikler yapıldı. Benim içime sinmeyen değişiklikler de var. Etiketleme meselesi keşke eskisi gibi kalsaydı bana göre. Eskisi bana göre daha iyiydi. Bir ürünün üzerinde, etiketinde ürünün içinde ne varsa o yazmak zorunda. İçinde olmayan bir şeyi yazdığınız takdirde tüketicinin kafasında soru işareti oluşur. Bunun içinde GDO yoktur diye yazdığınız zaman bu bir şüphe oluşturuyor. Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri’nde zorunlu değil etiket. Tüketiciden de hiçbir tepki yok. Diğer konularda olumlu değişiklikler var. Her şeyden önce GD bir ürün, analiz olmadan Türkiye’ye girişi yapamayacak. Bu net olarak ortaya konmuş durumda. Türkiye’de üç tane laboratuvar var Ankara, İstanbul ve Bursa’da. Bir de TÜBİTAK şu anda analizleri yapıyor; bu hafta iki laboratuvar daha devreye girecek ve sayı altı olacak. Muhtemelen önümüzdeki yıla kadar bunların sayıları artacak. Bundan sonraki analizler daha kolay olacak. Çünkü miktar analizi değil artı; var ya da yok analizi yapılacak. Peki bu analizlerde ne aranacak? Aslında sadece ürünün kendisi değil örneğin mısırla beraber yan ürünleri olan mısır nişastası, mısır unu, mısır kepeği, mısır çerezi gibi ürünler de analiz edilecek. Eğer bu ürünler, bahsedilen 25 ülkeden geliyorsa % 100 analiz yapılacak. Ama diğer ülkelerden geliyorsa ürün, gelen ülkedeki üretim miktarına göre analiz yapılacak ve ülkeye girişine izin verilecek. İthalatı yapacak şirket, ürün-

Bence bu yönetmeliğin, Biyogüvenlik Yasası'nın çıkmasını beklemeden çıkarılmış olması Türkiye için zaman kaybını önlemiştir. İki açıdan da önemli olmuştur. Birincisi; kendi insanımızın, tüketicilerimizin sağlığı açısından çok faydalı bir çalışmadır. İkincisi de kendi üreticilerimizin korunması açısından da kesinlikle faydalı olmuştur. Bir de özellikle vurgulamak istiyorum ki, Türkiye'de üretilen domateste, patlıcanda, kesinlikle GDO teknolojisi yoktur."

de GDO var diyor ve ben bunu bu ülkeye sokacağım diyor. Böyle bir ürün de de bir takım şartlar, bir takım kriterler sağlanırsa girecek. Etiketinde de GDO vardır diye belirtilecek. Bu şekilde bir müracaat geldiği zaman izin koşulu ile ilgili bir takım belgeler getirilecek ve bir bilimsel komite oluşturulacak. Bu bilimsel komite, GD ürünün veya GDO içeren ürünün ülkeye girişi ile ilgili bir risk değerlendirmesi yapacak, bir sefere mahsus olmak üzere. Bilimsel kurul, ürünün ülkeye girmesine dair bir sakınca olup olmadığı hakkında rapor verdikten sonra girişine izin verecek. Daha sonra, üniversitelerden, TÜBİTAK' tan, araştırma enstitülerinden ve bilimsel kuruluşlardan oluşan bir komite bunun değerlendirmesini yapacak ve bu değerlendirme sonucunda ithalatı yapacak olan şirketten 12 tane belge isteyecek. Şirket bu belgeleri getirdikten sonra ürünün ülkeye girişine izin verilecek. Bu belgeler içinde birkaç tanesini özellikle vurgulamak istiyorum. İthalatın yapılacağı ülkelerin, en az 3 yıl öncesinde üretim iznini aldığına dair sertifikası olacak. Kendi insanının da en az 3 yıldır bu ürünü tükettiğine dair bir belge getirecek. Daha sonra bu çeşidin başta tescil edildiği ülke olmak üzere ilgili mevzuatın uygulanmakta olduğu diğer ülkelerde de ticari olarak tüketildiğine dair bir belge getirecek. Yani kendi ülkesinin dışında diğer ülkelerde de bu ürünün tüketildiğine dair bir takım belgeler getirecek. Bir başka belge ise, Türkiye'deki flora ve fauna için potansiyel bir tehlike oluşturmasını engellemek amacıyla istenmekte. GDO'nun Türkiye'deki yakın akraba olan yabancılarını etkilemediğine dair bir rapor getirecek. Bu raporları bakanlık vermeyecek; bilim çevreleri verecek. Eğer Türkiye'deki florayı ve faunayı etkilemeyecek ise bu GDO'nun Türkiye'ye girişine öyle izin verilecek.

Vahap Tuncer:

"2004 yılından beri ilgili meslek odaları, sivil toplum örgütleri, tarım paydaşları bu konuları tartışmıştır. Biyogüvenlik Yasası ile ilgili görüşlerimizi bildirmişizdir, doğru. Zaten kamuoyunun beklentisi de Biyogüvenlik Yasası'nın çıkmasıdır. Ancak yönetmelikler kolaylıkla değiştiriliyor. Örneğin şöyle bir soru akıllara takılıyor; neden daha önce 27 ürün söz konusu iken, bu sayı 9'a düştü? GD mısırlar, soylar, beyana dayalı olarak; Mart ayına kadar Türkiye'ye girecek. Yasa çıkmış olsaydı bunlar kolay yapılamayacaktı. Keşke daha önce çıksaydı. Yeni değişiklikle beraber uzmanlar listesinde bakanlıktaki TAGEM, TÜGEM ve KORGEM çıkarılmıştır. Uzmanlar listesinde bu üç grubun temsilcisi yoktur. Doğru bir şey yapılmıştır. Bakanlık temsilcilerinin olmadığı bir bilim kurulu oluşturulmuştur; bu da bana göre daha doğrudur."

Melek Karalar,
Ev Hanımı:

"Arkadaşlarımdan bazıları tavuk yemiyor. İçinde fare geni olduğu yönünde şüpheleri var. Bununla ilgili bir bilgi alabilir miyim?"

Prof.Dr. Kenan Turgut:

"Öyle bir şey yok. Olsa dahi gen hiçbir zaman değişmez. İnsandaki genle, faredaki gen hiçbir zaman birbirinden farklı değil. En son yapılan

DNA analizleri de gösterdi ki bir çok canlının gen dizini sandığımızdan çok daha fazla birbirine yakın. Son dönemlerde buna benzer sansasyonel açıklamalarda bulunuluyor ama bunların çoğu tamamen yanlış bilgiler."

Canan Demirer,

Araştırma Görevlisi:

"Avrupa Birliği'nde mevzuata göre, bu tür tohumların ekildiği tarlalarla, komşu tarlalar arasında 50 m bir mesafe var. Bizim yönetmeliğimizde böyle bir şey yok bildiğim kadarıyla. Tarım Bakanlığı'nın buna yönelik bir çalışması olacak mı?"

Bedrullah Erçin:

"Bu yönetmelik genetiği değiştirilmiş organizmaların ithalatı, ihracatı ve depolanması ile ilgili. Bunun üretimle ilgili kısmı başka. Ama bu Tohumculuk Kanunu'nda, diğer mevzuatta olması gereken bir konu. Şu anda Türkiye'de bu konuda yasal olarak üretim izni almak için müracaat eden ve üretim yapan herhangi bir firma yok. Türkiye'de üretim yok. Sadece üniversiteler ve araştırma enstitülerinin bilimsel çalışmaları için GD tohumların girişine izin veriliyor."

Prof.Dr. Kenan Turgut:

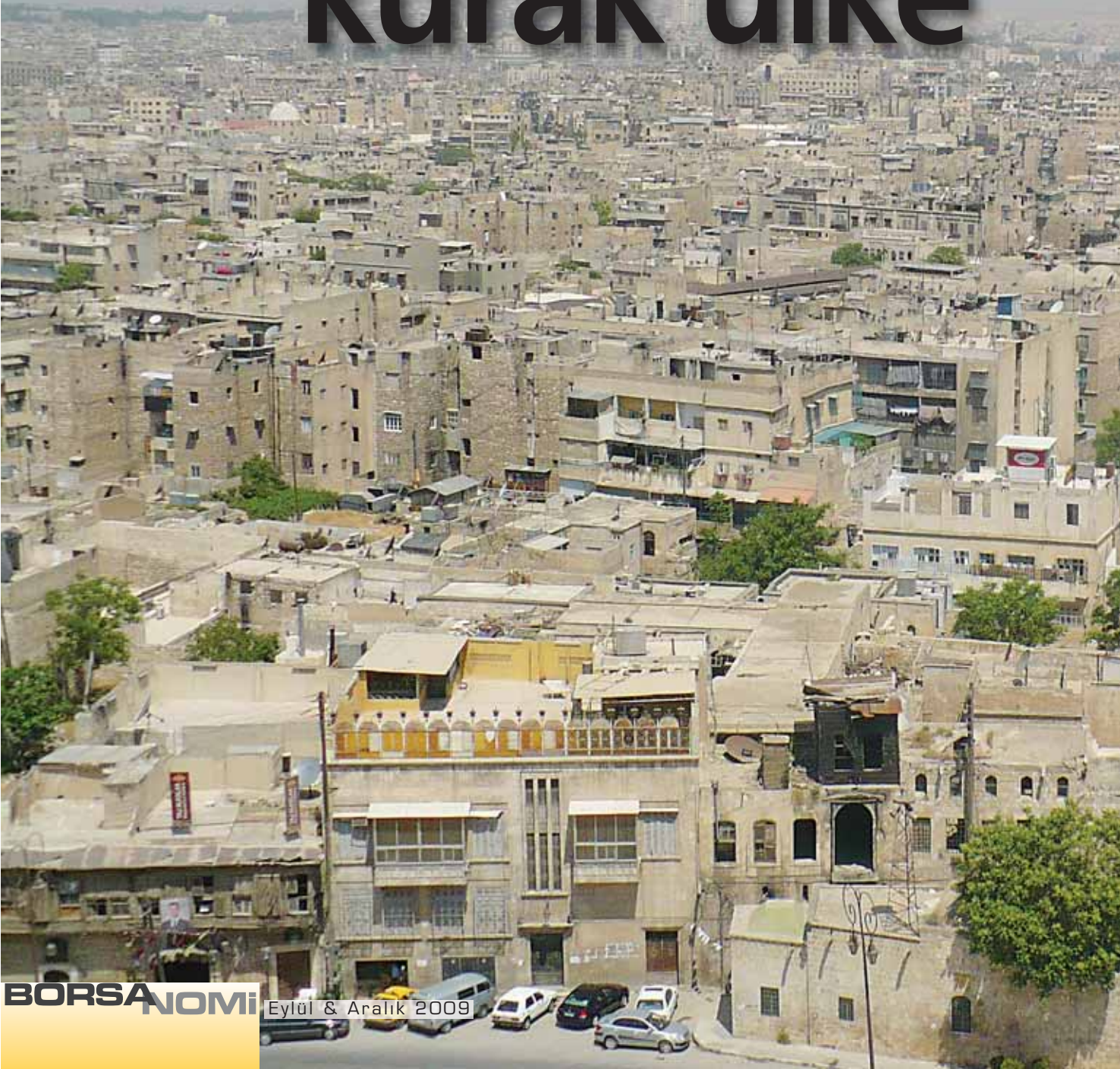
"İnsanların tedirgin olduğu bir konu da mısır konusu. Bölgemizde mısır çok fazla tüketilmekte. Şu anda ülkemizde yetiştirilen mısırların hiç biri transgenik değil. Transgenik mısır tohumlarının üretim amacıyla Türkiye'ye girmesi yasak. Ancak yem amacıyla getirebiliyor. Bu konuya da açıklık getirmek isterim."

Kabuğunu kırmak isteyen
kapı komşumuz:

Suriye

kurak ülke

Suriye, Türkiye'nin Arap Dünyası ve Orta Doğu'ya ihracatında sınır kapısı konumunda olan önemli bir ülke. Türkiye ve Suriye arasındaki ticarete, Suriye'nin coğrafi yakınlığının yanı sıra, tarihi ve kültürel bağlar da önemli bir etken olarak karşımıza çıkıyor. Tüm bu nedenlerden dolayı Suriye ile ticaret hacminin önümüzdeki günlerde artarak devam edeceği ve Türkiye'nin Orta Doğu ve Arap ülkelerinde kalıcı ve genişleyici bir pazar oluşturulabileceği düşünülüyor.

Iki ülke arasında tarihten gelen siyasi, kültürel, sosyal ve ekonomik yakınlık, ticari ve ekonomik ilişkilerin giderek daha olumlu bir seyir izlemesini sağlamış; Suriye’de faaliyet gösteren

Türk yatırımcıları ve ihracatçıların yoğun gayretiyle de bu pazara giriş sağlanmıştır.

1998 yılında Adana Protokolü’nün imzalanması ile Türkiye Suriye ilişkilerinin daha fazla gelişmesinin önündeki önemli bir engel kaldırılmıştı. 2000 yılında uygulamaya konan “Komşu ve Çevre Ülkeler Stratejisi” ile de başta Suriye olmak üzere komşu ülkelere yönelik ihracatımız büyük artış gösterdi. 2004 yılında ise Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad, Gaziantep’te Suriye Başkonsolosluğu’nun açılması için 251 No’lu kararnamayı çıkardı ve 2005 yılında Cumhuriyet tarihinde ilk kez yabancı bir ülke, İstanbul ve İzmir dışında bir Anadolu kentine resmi bir konsolos atamış oldu.

Suriye ile olan dış ticaretimiz, uzun yıllar iki ülke arasında yaşanan siyasi gerginlikten dolayı olumsuz etkilenmesine rağmen, Türkiye’nin Suriye’ye ihracatında son yıllarda önemli artış kaydedildi. 1 Ocak 2007’de yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması’nın olumlu etkileri hem 2007 hem de 2008 yılı verilerine yansdı.

Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında, Suriye ile Türkiye pazarlarında, sanayi ürünleri ile seçilmiş bir kısım tarım ürünüde giriş kolaylıkları sağlanmaktadır. Bu çerçevede ülkemiz, Suriye menşeli sanayi ürünlerinin Türkiye’ye ithalinde uyguladığı gümrük vergilerini anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile birlikte kaldırdı. Suriye tarafı ise Şubat 2009’da, her bir Türk kamyonundan ve Türk tırlarından aldığı ortalama 250 dolarlık vergi ve harçları sıfırladığını açıkladı. Devlet bakanı Kürşat Tüzmen’in 211 kişilik işadamları heyeti ile Suriye Maliye Bakanı Muhammed Hüseyin’le görüşmesi sonucunda Bakan Hüseyin, Suriye’ye giriş

yapan kamyon ve tırlardan ayakbasi, bekleme ve ülke içinde çeşitli vergi ve harçların alınmayacağını, bu uygulama ile artık taşıma araçlarının Suriye’ye giriş dahil, ülkede vergi ya da harç ödmeden dolaşabileceklerini açıklamıştı. Ticari ilişkilerdeki bu olumlu gelişmelerin ardından transit taşımacılıkta da benzer bir uygulamanın çalışmaları başlatıldı.

Gelişen ticari ilişkilerde istatistiklere yansımayan fakat önemlilik arz eden sınır ticareti ve bavul ticareti de dikkate alındığında, Suriye aslında dış ticaretimizde ilk sıralarda yer alan bir ülke. Suriyeli firmaların ülkemizin sanayileşme düzeyini bilmeleri, mallarımızın kalitesini ve standartlarını beğenmeleri ve fiyatlarımızı cazip bulmaları iki ülke arasındaki ticari ilişkileri olumlu yönde etkileyen başlıca etkenler.

Genel ekonomik yapı ve tarım

2000 yılından itibaren serbest piyasa ekonomisine geçiş sürecine

giren Suriye’de kamu sektörünün ekonomideki ağırlığını azaltmak ve rekabeti teşvik etmek amacıyla ekonomik reformlar gerçekleştirilmeye başladı. AB ülkeleri başta olmak üzere gelişmiş ülkelerden Suriye’ye gelen ticari heyetlerin ziyaretleri hızlandı ve Yatırım Teşvik Kanunu ile ülkeye çok sayıda yabancı yatırım çekilmiş oldu. Arap Ortak Pazarı üyesi olduğundan, Orta Doğu ülkeleriyle bağlantıda da kilit konumda olan Suriye, yakın komşuları ve bölgedeki diğer İslam ülkeleriyle de yakın işbirliği içinde.

Suriye’nin temel gelir kaynakları petrol, dış yardım, yurt dışında çalışan Suriyeli işçilerin döviz gelirleri ve tarımsal üretimdir. Petrolün Suriye ekonomisindeki hâkimiyetine rağmen milli gelirin üçte biri tarım sektöründen elde edilmekte ve işgücünün yaklaşık % 30’u tarım sektöründe istihdam ediliyor. Ülkenin en önemli tarım ürünleri ise buğday ve pamuk.

Akdeniz’in doğu sahilinde yer alan Suriye Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının kesiştiği bir bölgede bulunur. Bu coğrafi konumun da etkisiyle Suriye’de beş farklı iklim bölgesi söz konusudur. İklim şartlarına rağmen, yetersiz sulama nedeniyle ülke topraklarının sadece üçte biri işlenebilir. Suriye topraklarının % 28’i (5 milyon hektar) ekilebilir topraklar olmasına rağmen, bu alanın sadece % 25’i sulanabilir, bu da üretimi hava koşullarına yüksek düzeyde bağımlı kılar. Mevcut sulama sistemlerinin ıslahı ve yaygınlaştırılması için yatırıma ihtiyaç duyulmaktadır.

Pamuk üreticileri sulama imkanlarından diğerlerine göre daha fazla faydalanır. Hükümet fiyat belirleme, sübvansiyon ve pazarlama kontrolleri gibi yöntemlerle sektörün gelişimi için stratejik önlemler alır.

Tarımın ekonomi içindeki önemine bağlı olarak sektöre hükümet tarafından önemli miktarda yatırım yapılıyor. Toprakların sahipliğinin halka bırakılması, sektörün başarısının ardındaki önemli faktörlerden biridir. Buğday, arpa ve

şeker pancarı gibi üretimi önceden kararlaştırılan stratejik ürünlerin çoğu, küçük çiftliklerin pazar gücünü artırmak amacıyla oluşturulan kamu kurumları pazarlama kurullarında sabit fiyatlardan satılır. Bu fiyatlar çoğunlukla dünya piyasalarındaki fiyatların üstünde olduğundan çiftçileri korumakta, ancak devlet bütçesi üzerinde önemli bir maliyet yaratmaktadır.

Uzun yıllar petrol gelirlerine ve tarıma dayalı bir büyüme gösteren Suriye ekonomisi, 1989 yılındaki ekonomik kriz süresince gerilemiş; hızlı bir şekilde artan petrol üretimi ve uluslararası piyasalarda petrol fiyatlarındaki artış sayesinde ise ekonomik krizi atlattır. 2004 yı-

lından itibaren de yüksek seyreden petrol fiyatları ve ekonominin özel sektör yatırımlarına da açılması sonucu, ekonomi yeniden toparlanmıştır.

Suriye pazarı ile ilgili bilgiler

Suriyeli özel sektör firmaları, sermayelerinin yetersizliği nedeniyle genellikle küçük ölçekli yatırımlara yönelmiş durumdadır. Bu firmaların nakit ödemelerde sıkıntı yaşadıkları göz önüne alındığında, Suriye ile iş yapmak isteyen ve ürünlerinin bu piyasada talep göreceğine inanan firmalar için en elverişli pazara giriş yöntemi olarak ülkede doğrudan bir

firma kurulması ya da temsilcilik açılması tavsiye edilir.

Giderek daha yoğun bir rekabet ortamına sahip olmakla beraber, son derece cazip olan Suriye pazarına girişte ülkemiz iş adamlarını zorlayan bazı hususlar da vardır. Bunların en önde geleni, Suriye'nin halen serbest piyasa ekonomisine geçiş sürecinde olmasıdır. Türk mallarının fiyatları rakiplerinkinden

daha ucuz olduğu halde, rakip ülkeler ürünlerini genellikle deniz yoluyla getirdiklerinden, ürünlerimizin bu pazarda rekabet şansı azalmaktadır.

Suriye pazarı ile iş yaparken bilgili, hazırlıklı ve sabırlı olmak gerekir. Nitekim çok kurlu kambiyo sistemi, karmaşık ticaret yasaları, yetersiz banka imkanları, ihalesi tamamlanan ve başlama aşamasına

gelmiş olan ihalelerin iptal edilmesi veya askıya alınması, teminatların iadesi ve beklenmedik engellemeler yabancıları yıldırarak kadar aşılması zor bir ortam yaratmaktadır.

Satışlarda çetin ve ısrarlı pazarlıklar yapılır. Fiyat tekliflerinde her zaman pazarlık marjı bırakılmalıdır. Zira fiyatların düşürülerek yenilenmesi isteminin olası ve adet ha-

line geldiği bir ortamda kesin fiyatların doğrudan verilmesi, teklif verenler için hüsrana getirebilir. İhalelerdeki uygulamalar ve uzatılan görüşmeler, beklenmedik sonuçlar doğurabilir. Büyük projelerle ilgili kontratlara dikkat edilmelidir. Bunlar tecrübesiz veya etkin temsilcisi olmayan firmaları kısıtlayıcı ve bağlayıcı hükümler içerebilir. İstenen teminatlar ve taahhütler kimi zaman sınırları aşar ve sıkıntılara neden olur. Kontrat görüşmelerinde yabancı firmanın pozisyonu her zaman zayıftır. Yasal prosedürler yavaş işlemekle beraber, yabancılar için genellikle maliyetli olur.

Ülke şartları, yerli temsilci seçerken de dikkatli olmayı gerektirir. Kararlar zaman alır ve kişisel iliş-

kiler ve irtibatlar bütün işlerde büyük önem taşır. Mahalli vekil, mümessil veya avukatın, bir işin başarısı için vazgeçilmez unsurlar olduğu unutulmamalıdır. Satış anlaşmaları mahalli bir müşavir olmadan imzalanmaz. Bunların önemi, büyük ihalelerde veya önemli projelerde daha iyi anlaşılır. Yeni gelenlerin Suriye piyasasına girmekten, mahalli bir müşavire danışmaları önemle tavsiye olunur.

Suriye’de yatırım yapmak isteyen girişimcilerin 1 Ocak 2007 itibarıyla yürürlüğe giren Yatırım Yasası’nı çok iyi bilmesi ve Yatırım Ofisi’nin internet adresinden (<http://www.investinsyria.org/>) yıllık olarak yayımlanan “Onaylanacak Projeler” başlığını da yakından takip etmesinde yarar vardır.

YARARLI ADRESLER

Türkiye’nin Suriye’deki Temsilcilikleri

T.C. Şam Büyükelçiliği

Chare Ziad Ben Abi Soufian 5658
PB. 3738 Damascus/SYRIA
Tel: (00 963) 11 335 01 930
335 01 940
Faks: (00 963) 11 333 92 43
Eposta: turkemb.damascus@mfa.gov.tr

T.C. Şam Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Al Jalaa Chare Ziad Bin Abu
Soufian No: 5658 PB. 3995
Damascus/SYRIA
Tel: (00 963) 11 333 31 42
Faks: (00 963) 11 334 27 50
Eposta: dtsam@mail.com

Suriye’nin Türkiye’deki Temsilcilikleri

Suriye Arap Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği

Sedat Simavi Sok. No. 40
06550 Çankaya/ANKARA
Tel: (0 312) 440 96 5758, 440 17 21, 440 31 74,
440 31 43 Faks: (0 312) 438 56 09

Suriye Arap Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu

Maçka Cad. Ralli Apt. No: 59 Kat: 3
Teşvikiye/İSTANBUL
Tel: (0 212) 232 71 10, 232 67 21-225 48 41
Faks: (0 212) 230 22 15
Eposta: sar_c_ist@yahoo.com

Suriye Arap Cumhuriyeti Gaziantep Başkonsolosluğu

Kemal Köker Cad. Alleben Mah. No:16, GAZİANTEP
Tel: (0 342) 232 60 47, 232 39 39
Faks: (0 342) 232 39 38

Suriye Ticaret ve İrtibat Ofisi

İncilipınar Mah.
Gaziantep
Ticaret Odası
Şehitkamil
Gaziantep

Tel:
0 342 230 61 72
0 342 220 30 30
(dahili 112113)

Faks:
0 342 220 10 41

Eposta:
info@suriyeticaretofisi.org
eberk@gto.org.tr

Web:
www.suriyeticaretofisi.org

Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi İsmet Kerem: "Türkiye, 4-5 sene sonra dünyanın tarım deposu olabilir"

Kumluca'da ihracat yapan Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi İsmet Kerem, Türkiye'nin 4-5 sene sonra dünyanın tarım deposu olabileceğini ancak bunun için üreticilerin bilinçlendirilmesi gerektiğini vurguluyor

da uçurum oluyordu. Bir de para sıkıntısı yaşıyorduk. Başkana bunu izah ettiğimde o da bu işin üzerinde durdu ve çözüldü. Bu konuda esnafa, ihracatçıya büyük bir desteği, katkısı oldu. Bugünkü faaliyetleri içerisinde de Vakıf Zeytinliği projesini çok önemsiyor ve ciddiye alıyorum. O proje, çok önemli bir proje. Antalya'nın geleceği açısından çok önemli bir gelişme bu.

tanesi temiz çıkmadı ama hepsinin ücretini ödüyorum. Bir de üstüne imha ediyorum. Bu konularda ben dedim ki ürünler hale girmeden analize alınsın. O konuda biz danışmanlık istedik. Laboratuara girdikten sonra kıymeti yok.

Borsa bu konuda çalışmalar yaptı. Heyet olarak biz Ankara'ya gittik. O büyük bir dertti; hem ihracatçıya hem üreticiye. Ürünü yapıyorsun, analiz sonucu kötü çıkıyor. Sonra bu işin içinden çık. Bir kişinin malı bozuk çıkıyor ama yüz parti mal komple çürüğe çıkıyor. Hasat edilir edilmez bunun önlemine almalıyız ki pazara sunulmasın. Çiftçi bilinçsiz. Hasat tarihine dikkat etmiyor. Kalıntı çıkıyor.

Kalıntı ile ilgili problemleri bugün yüzde yetmiş oranında çözdük. Bu da tabii bir başarı. Bakanlığın da kesin tavrı var bu konuda ama bunun kesinlikle kökten çözülmesi lazım. Çalışmalar devam ediyor. İyi üretim, sertifikalı üretim yapanları teşvik etmek için belli bir miktar para ödenecekti, olmadı. Onlar da vazgeçtiler tabii. Müstahsil "Ben bu kadar masraf ettim, izlenebilirliği yaptım, sertifikamı aldım ama devletten bir destek gelmedi" diyor. Para etmeyince de gidiyor.

Son olarak şunu soralım Antalya Ticaret Borsası'nın geleceğini nasıl görüyorsunuz? Gelecekte ne bekliyorsunuz?

Antalya Ticaret Borsası gelecekte de başarılı olacaktır. Zaten şu an elindeki projeleri yerine getirebilirse yeterince parlak bir gelecek var demektir.

✓ **Ticaret borsalarının sektörel anlamda işlevini değerlendir misiniz?**

Ticaret Borsaları, ekonomiyi kayıtt altına almakla zaten tarımsal ürünlerin ticareti ile ilgili denetçi bir rol üstleniyor. Bunun yanında bulunduğu kentte sosyal, kültürel bir çok faaliyet yürütüyor.

✓ **Peki sizin borsada görev alma süreciniz nasıl gerçekleşti?**

Ben bu dönem borsaya geçtim. Bizim işlerimiz halde. İhracatta da oldukça yüklü çalışıyoruz. Türkiye'de domates ticaretinde birkaç kuruluştan biriyiz. Derdimizi sorunumuzu daha iyi anlatabilmek daha iyi takip edebilmek için buradayız. Artık, birlikte hareket ediyoruz.

✓ **Borsa'nın faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?**

İhracata yönelik bir çok sorun yaşadık. Neyse ki derdimizi anlattık ve onları aşabildik. Rusya ile ticaretle ruble kullanılması konusundaki başarıda yüzde 99 borsanın payı oldu. Rubleyle alışveriş, ticaret onaylandı. Önceden dolar bulmak zorundaydık, komisyon ödüyorduk. Ara-

✓ **Kumluca'dan ihracat yapan bir firmanın sahibi olarak baktığınızda sizce üretim ve ihracatta ne gibi sorunlar var?**

İyi tarım uygulamaları, sertifikalı üretim gibi konularda danışmanlıklar istiyoruz. Binlerce ziraat mühendisi boşta. Köylere bir iki danışmanlık verilirse üretici için iyi olacaktır. Çünkü üretici kendini geliştirmiyor. Kumluca'da ihracat yapıyorum. Adam kayıtt altına alacak, korkuyor. ÇKS defteri olmadan hiçbir yere ihracat yapamıyorsun. Bu konuda önder olacak, orada görevi alacak komisyoncular var. Ama yapmıyor. Borsa da bu konuda Finike'de Kumluca'da Demre'de toplantılar yaptı. Şimdi kayıtsız üretici kalmadı gibi. Türkiye, 4-5 sene sonra dünyanın tarım deposu olabilir. Ama üreticinin bilinçlenmesi lazım.

✓ **Analiz aşamasında da bir takım sıkıntılar yaşanıyor. Siz bu konuda neler söylersiniz?**

Bir ürünün analiz maliyeti en fazla 90-100 TL arasında iken bugün bir analize 400 TL bedel ödeniyor. Her parti başına ücret ödeniyor. Örneğin ben otuz beş tane analiz verdim bir

ATB, Vakıf Zeytinliği'ne sahip çıkarak kente örnek olmuştur

Dördüncü grup meslek komitesi başkan yardımcısı görevini yürüten Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Halil Bülbül, aynı zamanda Antalya Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi Tekstil Grubu Ortak Yönetim Kurulu Üyesi. Borsa bünyesinde yönetim üyeliği dışında meslek komiteleri koordinatörlüğü görevini de yürüten Halil Bülbül'le Borsayı konuştuk.

✓ **Ticaret Borsalarının sektörel anlamda işlevini nasıl tanımlarsınız?**

Ticaret Borsalarının en önemli işlevi, kayıt dışılığı önlemektir bana göre. Ekonomimizin en büyük sıkıntılarından biri de kayıt dışılıktır. Ticaret borsaları, tescil yaparak yani kayıt altına alarak kayıt dışılığı önler. Bu resmi görevinin dışında ticaret borsaları, sektörel konularda; özellikle tarıma dayalı üretim konusunda üreticileri bilgilendirir; seminerler, toplantılar yapar. Yine içinde bulundukları şehirde yaşayan insanların menfaatleri doğrultusunda fikir beyan eder ve o konularda vatandaşına yardımcı olur. Kendi görev alanı dahilindeki her konuda üyelerinin görüşlerini kamuoyuna duyurur ve kamuoyu ile paylaşır.

✓ **Antalya Ticaret Borsası'nın işlevini nasıl tanımlarsınız?**

Antalya ili bazında düşündüğümüz zaman aynı şeyleri Antalya Ticaret Borsası bazında da söyleyebiliriz. Sonuçta Antalya Ticaret Borsası da ürünlerin tescilini yapıyor. Sosyal, kültürel, eğitsel konularda görüşlerini bildiriyor. Seminerler, toplantılar düzenliyor. Fuar organizasyonlarına katkıda bulunuyor. Yani tarımsal üretim konusunda hemen hemen her konuda fikir beyan edip müdahil olmaya çalışan bir kurum. Örneğin Antalya'daki Vakıf Zeytinliği ile ilgili gelişme bu duruma güzel bir örnek. Vakıf Zeytinliği, Antalya'da son kalan yeşil alanlardan birisi. Antalya Ticaret Borsası da, Vakıf Zeytinliği'ne sahip çıkarak özellikle bu alanda kente örnek olmuştur.

Vakıf Zeytinliği'nin, Antalya'nın son yeşil alanlarından biri olduğunu belirten **Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Halil Bülbül**, tarımsal üretim konusunda sorumluluk almaktan çekinmeyen bir sivil toplum kuruluşu olan ATB'nin, Vakıf Zeytinliği'ne sahip çıkarak kente örnek olduğunu söyledi

✓ **Borsa'nın bugünkü faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Bugün, bir taraftan geçmiş dönem projeleri tamamlanmaya çalışılırken bir yandan da onların üzerine yeni projeler üretiliyor ve hayata geçiriliyor. Vakıf

Zeytinliği konusunda 3-4 yıldır Antalya Ticaret Borsası, bu konuda hevesli ve istekliydi. İhale şu anda bizim üzerimizde kaldı. Borsa, şehirdeki diğer sivil toplum kuruluşları ile beraber bu konuda üzerine düşeni yapacaktır kuşkusuz. Bunun dışında borsamızın yakın gelecekte yapacağı bir diğer etkinlik ise Yöresel Ürünler Fuarı. Diğer fuarlarda katılımcı olarak yer alan borsamız, bu fuarda bizzat düzenleyen kurum olarak yer almakta. Bunun dışında canlı hayvan borsası konusunda önemli gelişmeler kaydedildi. Resmi açılışı yapılmamış olmasına rağmen, Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezi'nde (TUMEM) eğitimler devam ediyor. EXPO konusunda, şehirde bulunan diğer sivil toplum kuruluşları gibi Antalya Ticaret Borsası da üzerine düşeni yapmıştır, yapmaya da devam edecektir.

✓ **Antalya Ticaret Borsası'nın bir çok üyesi var. Belli sayıda üye, yönetim kurulunda görev alıyor aynı zamanda. Sizin bu konudaki motivasyonunuz ne olmuştur?**

Biliyorsunuz bizim ülkemiz kişi başına düşen milli geliri yüksek olan bir ülke değil. Henüz gelişmekte olan ülkeler kategorisindeyiz. Bir çok kültürel, sosyal problemimiz var. İnsan da yaşadığı şehirde, bir şekilde bu konularda fikir beyan eden karar mekanizmalarının içerisinde olmak istiyor. İçinde bulunduğumuz toplumun fikir önderleriyle birlikte hareket edip de fikir beyan etmiyorsanız olan yanlışlıkları da kabul lenmiş oluyorsunuz. Bu tür sivil toplum kuruluşları, içinde yaşadığımız toplumun sorunlarını dile getirebilme konusunda önemli bir platform olduğu için böyle bir yol seçtik. Benim de en büyük motivasyonum budur.

✓ **Gelecek perspektifiyle ilgili bir değerlendirme de alabilir miyiz?**

Gelecekte, tüm yönetim kurulu üyeleri olarak hep beraber borsanın başarısı için daha çok çalışacağız. Geçen dönem yükselen çıtayı biraz daha yükseltebilmek için elimizden geleni yapacağız.

Krizimizde, Merkez arasındaki duyarsızlık ve

Ağustos, 2008'de patlak veren ve etkilerini 2009 yılında tüm hızıyla devam ettiren küresel ekonomik kriz yüzünden içinde bulunduğumuz hallere düştüğümüz görüşü, pek çok ekonomi ve işletme okur-yazarı ve otoritesi tarafından dile getirilmektedir. Gelişmiş ekonomilerdeki büyük çöküş nedeniyle ve elimizde olmayan sebeplerle küresel krizin yansımalarını hissetmekte olduğumuz söylemleri, sürekli gündemde tutulmaya çalışılmaktadır. (Şekil-1)

Halbuki Şekil-1'de bir örneği verilen ekonomik gerçekleştirmeler objektif bir biçimde değerlendirilirse en geç 2007 yılı ikinci yarısından itibaren görülecektir ki, sadece gelişmekte olan ülkeler (GOÜ) grubunda bile, patlayan küresel krizden epeyce önce kendimize bir kriz yaratmakla meşgul durumdaydık. Örneğin son bir yıl içerisinde GOÜ grubundaki enflasyon oranımız nispi olarak yüksek seyrederken, merkez bankası faiz oranı yine nispi olarak yüksek hızda aşağı çekilmiş olmasına rağmen nispi en bü-

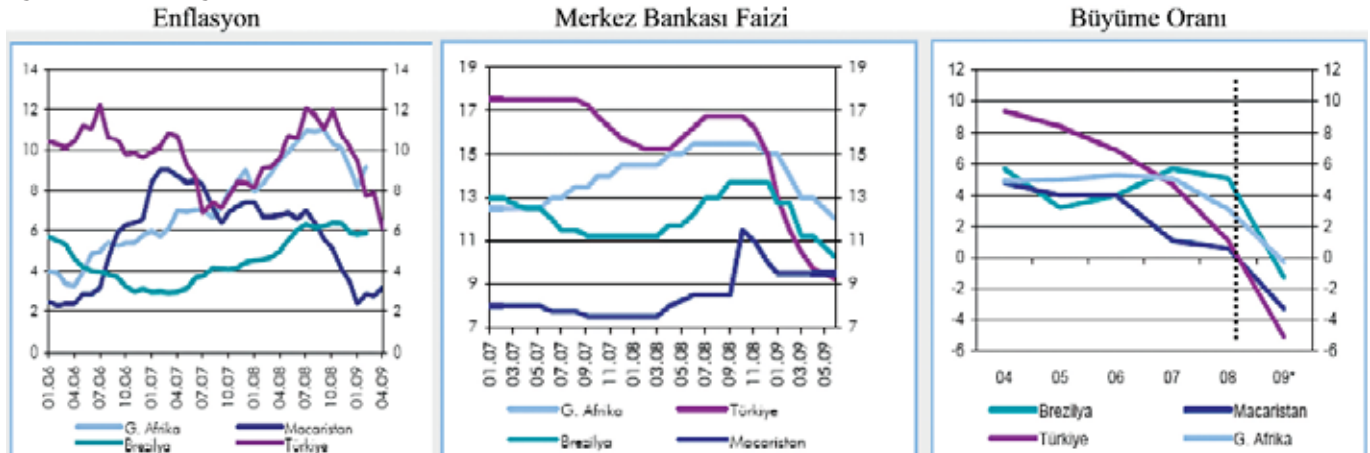
Prof. Dr. Orhan Kuruüzüm
Akdeniz Üniversitesi,
İşletme Bölümü

yük daralma bizde yaşanmıştır. Şekil-1'de örneği verilen daralma; sadece GOÜ içinde değil, küresel kriz kapsamında OECD ülkeleri içerisinde 2009 yılı ikinci çeyrek gerçekleştirmeleri itibarıyla Meksika ve Finlandiya ile birlikte en fazla küçülen ekonomiler içerisinde bulunmamızı da sağlamıştır. Diğer taraftan, yılın son çeyreğindeki rakamlara yansımaya başlayan toparlanma ve bir önceki döneme

göre büyüme eğiliminde ise son sıralarda yer almaktayız. Yani küçülmenin ve daralmanın önde gideni iken, büyümenin sonda geleni konumunda bulunmaktayız. Dolayısıyla bugün yaşamakta olduğumuz krizi, salt küresel krizle ve kaynaklarıyla açıklamak aslında, sorunu gerçek kaynaklarından ve özünden saptırmakla ilgilidir. Zira, küresel krizin kaynaklarından ve nedenlerinden ayrı ve büyük bölümü bize ait olan nedenlerle kendi yarattığımız krizi, küresel krizin bir miktar itelemesiyle, şiddetli olarak yaşamaktayız. Doğru, etkili ve etkin bir yönetme ve yöneltme performansından çok uzak, mevcudu idare etmeye ve tüketmeye odaklı anlayışın, ciddi bir kriz üretme sürecinde olduğunu her fırsatta sözlü ve yazılı olarak 2007 yılından bu yana gerekçeleri ile belirtmekteyim.

Aralarında Benim de bulunduğum azınlıktaki bir kesimin; 2005 yılı sonundan itibaren Güçlü Ekonomiye Geçiş Programının ömrünü tamamladığı ve yerine reel ekonomik yapıya odaklı yeni bir ekonomik programın konamaması dolayısıyla ülkemizdeki işlerin son dört yıldır iyiye gitmediği yönündeki tespit ve değer-

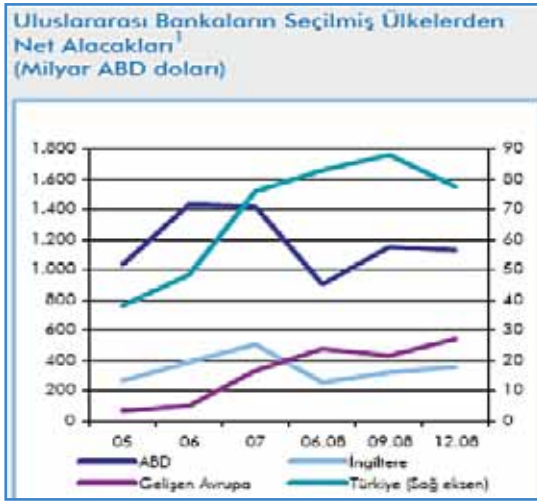
(Şekil-1) Gelişmekte olan ülkeler

Kaynak: IMF

Bankası ile piyasa faizleri iş dünyasına yansımaları

(Şekil-2) Küresel Banka Alacakları,

Kaynak: IMF

lendirmeleri, mevcut hegamon anlayış tarafından genellikle uyumsuzluk ve bozgunculuk statüsüne indirgenmiştir.

Ulusal karar vericilerin ve onlara gömülü okur-yazar zevatın, başımıza ne geldiyse küresel kriz yüzünden geldi, yönündeki ısrarlı görüşlerine rağmen nesnel göstergeler durumun hiç de öyle olmadığını hala teyit etmektedir. Zira küresel krizin tüm gelişmiş dünyaya ağır bir biçimde çöktüğü 2009 yılı ilk çeyreğinde, gelişmiş dünyanın bankacılık sistemi; aktiflerinin onda biri piyasa fiyatına düşmüş, rekor zararlar açıklamış, bir bölümü itibariyle kamulaştırılmış, zehirli varlık olarak isimlendirilen türev ürünleri çöplemiş, sermaye yeterlilik oranları komikleşmiş, kredilendirme olanakları tıfillaşmış ve merkez bankalarının negatif reel faiz politikaları ile ezilmiş bir manzara sergilemiştir. Üstelik Şekil-2'de bir örneği verildiği gibi uluslararası bankaların ülkelerden net alacakları 3 trilyon ABD doları civarındayken Türkiye'den net alacakları ise 60 milyar ABD dolarının biraz altında kalmıştır. Yani, özü itibarıyla

küresel krizin bir finans krizi olduğu tespitinden hareketle, uluslararası bankalara borçluluk düzeyimizin nispi olarak düşük kalmış olması bile, bizde her şeyin yolunda gidiyor olması halinde, bu krizden ciddi etkilenmemizi önlemiş olmasına neden olmalıydı. Bu tespiti destekleyen bir diğer gösterge de hanehalkı borçluluk düzeylerindeki farklılıklardır. Küresel krizi besleyen ve gelişmiş ekonomilerdeki hanehalkı borçluluklarının gayrisafi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranı ve bireysel kredilerin hanehalkı tüketim harcamalarına oranı,

Şekil-3'de verilen bizdeki oranlara göre çok daha yüksektir. (Şekil-2) Hanehalkı Yükümlülükleri

Borçluluk oranlarındaki bu ciddi farklardan dolayı bizde 2009 yılı ikinci çeyreği itibarıyla özel tüketim eğilimi % -2'den daha az azalırken, Meksika'da % -10, Danimarka, Macaristan ve İrlanda gibi ülkelerde % -8 ve İspanya'da ise % -6 civarında azalmıştır. Buradaki ve benzeri küresel kriz kaynaklarını birlikte değerlendirdiğimizde, bu krizin bizi sadece ihracat kalemiyle teğet geçmesi gerekirdi. Halbuki fiili du-

rum hiç de öyle gözükmemektedir ve krizin en şiddetli seyrettiği ülkelerin başına bizi oturtmaktadır. Şekil-3.

Aslında teğet tespiti de doğrudur, çökme düzeyinde şiddetli bir kriz yaşamakta olduğumuz tespiti de doğrudur. Ancak bu konudaki en doğru tespit; yaşamakta olduğumuz krizin, küresel kaynaklı değil, büyük ölçüde bize ait ataletten, yanlışlıklardan, eksikliklerden, idari yetersizliklerden ve kötü yönetimden kaynaklanan bir kriz olduğu tespitidir. Diğer taraftan başta ABD gibi gelişmiş ekonomilerin merkez bankaları çılgınlar gibi para basmaktadırlar. Gevşek para politikalarıyla likiditesi bol hale getirilmiş piyasaların, yeni bir balonu şişirmekte olduğu belirtilmektedir. Bugünlerde bir çok uzman bu çılgınlığın sonunda yaşanması kaçınılmaz olan yüksek enflasyon döneminden bahsetmeye başlamışlardır. O aşamaya

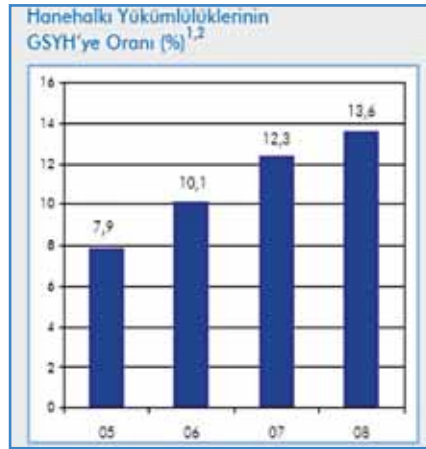
geldiğimizde bizde de enflasyon yükselmeye başlamışsa, bunun nedenlerini de doğru bir biçimde analiz etmek gerekecektir.

Gelişmiş dünya hanehalklarının borçluluk oranları çok yüksek iken varlıkları erimiş, borçları aynı kalmış ve yeniden borçlanma olanakları zayıflamıştır. Dolayısıyla talep debisi ciddi bir biçimde zayıflamış ve azalmıştır. Gelişmiş mali ve finansal yapıların yarattığı yaklaşık 750 trilyon ABD dolarlık balon hızla sönmeye başlarken ortaya çıkan boşlukların içine önce mali kuruluşlar ve varlık değerleri eriyen borçlular, ardından da bunlarla iş yapan reel ekonomik birimler düşmüşlerdir.

Gelişmiş dünyadaki bu manzara-ya karşın ülkemizdeki bankacılık sistemi; tarihi büyüme ve karlar açıklayan, fiyat-kazanç oranları yükselen, sermaye yeterlilik oranları %20'lere yakın seyreden, fahiş reel faizlerle kredilendirme yapan, bünyesinde zehirli varlık bulunmayan, aktiflerinin önemli bir kısmı risksiz ve çok yüksek pozitif reel faizli kamu kağıtlarından oluşan bir manzara sergilemektedir. Merkez bankası ise likit olmayan piyasayı, para basmak yerine, açık işlemlerle fonlamakta ve piyasayı likit bırakmamaya gayret göstermektedir. Bu kapsamda ilan ettiği ve piyasaya göre çok düşük olan politika faiz oranıyla bir haftalık repo işlemlerinin yanı sıra, artık 3 aylık oldukça uzun vadeli repo işlemlerine de başlamıştır. Diğer taraftan ülkemizde hanehalklarının borçluluk oranları, gelişmiş ülkelerdekine göre nispeten düşük düzeydedir ve varlık değerleri de nispi olarak yerinde durmaktadır. Bu yüzden hala fahiş yüksek oranlı kredileri kullanabilmektedirler. Son vergi indirimleri ile başlayan furya buna bir örnektir.

Reel ekonomik yapıımızdaki durumu ise iki ana boyutta irdelemek mümkündür. Bunlardan ilki, üretimlerini ağırlıklı olarak iç piyasaya yapan sektörlerdir. Başta tarım ve gıda olmak üzere bu yapıdaki sektörler; aslında uzun bir süredir büyümemeye, istihdam yaratamama, yarattıkları katma değeri kaybetme, kayıt altına girmekle girmemek arasındaki farka ezilme, fahiş pahalılandırılmış ve risklendirilmiş finansmana bağımlı olma, aramalı temin riskini ithalata dayama ve fiyata odaklı kötü malın iyi malı piyasadan kovma (kötü paranın iyi pa-

(Şekil-3) Hanehalkı Yükümlülükleri

Kaynak: TCMB, BDDK, TÜİK

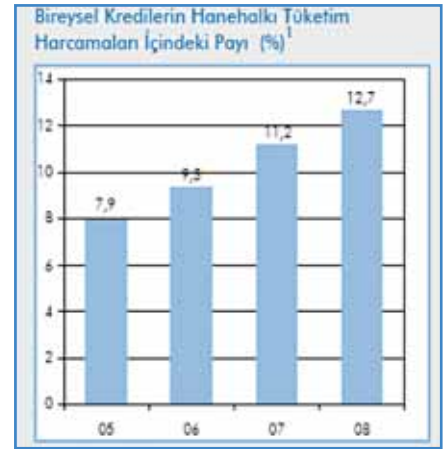
rayı kovması) baskısı altında faaliyetlerini sürdürme özelliklerini içselleştirmişlerdir. Bu yapının uzun sürede oluşması ve düzeltici düzenlemelerin zamanında yapılamamış olması dolayısıyla, kanıksanmış bir mevcut durum oluşmuştur.

Öne çıkan temel özelliklerin bir bileşkesi olarak Şekil-4'deki sanayi ciro endeksi örneği ele alınırsa, 2007 yılı başından itibaren ciddi bir düşme eğilimi kendisini gösterdiği açıkça görülmektedir.

Reel ekonomik yapının ikinci boyutunu ise üretimlerini ağırlıklı olarak dış piyasa yapan sektörler oluşturmaktadır. Başta dayanıklı tüketim malı ve bazı yatırım malı üreten sektörler olmak üzere bu yapıdaki sektörler; büyük ölçüde ara malı ithalatına dayalı, küresel rekabetçi ortamdakinden fahiş yüksek finansman ve enerji gibi girdi maliyetlerine zorunlu, küresel ölçek ekonomilerinden zayıf kapasiteli, aşırı değerli yerli paraya sahipli, güçsüz rekabetçi konumlu, yoğun tek pazara (AB) odaklı ve ilave katma değer yaratma gücü giderek zayıflayan bir yapıyı içselleştirmişlerdir.

Daha uzun vadeli bir geçmiş dönem verisiyle genel üretim sistemindeki eğilimi görmek için Şekil 5'teki örnekler incelenebilir. Ekonomik hareketliliğin birer göstergesi olarak açılan-kapanan şirket sayılarındaki gelişmeler ile karşılıksız çek adet ve tutarlarındaki gelişmeler, genel eğilimin yönünü göstermektedir.

Son on yıllık süreçte

Kaynak: TCMB, BDDK, TÜİK

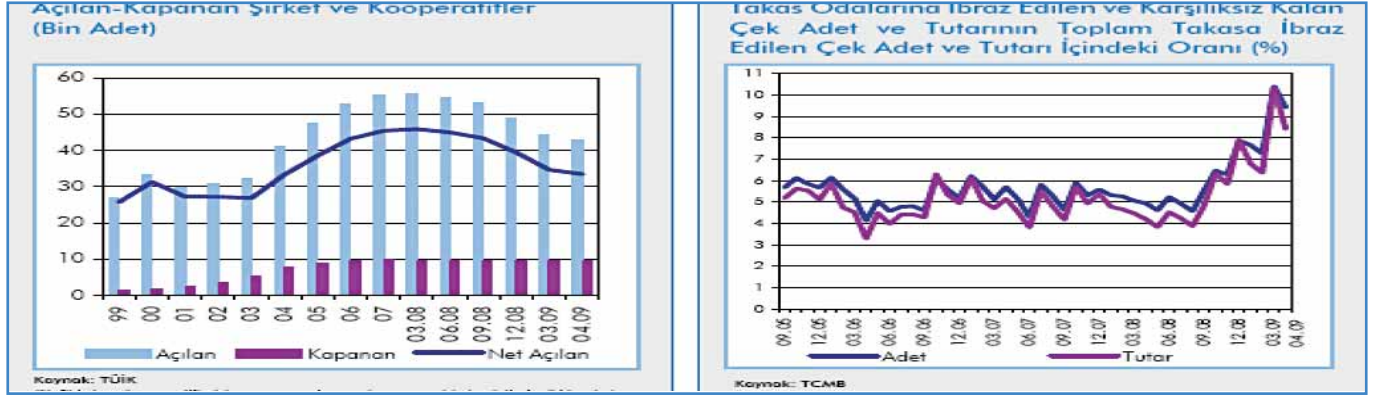
yıllık açılan-kapanan şirket ilişkisi 10'a-1 iken, 4'e-1 katsayı ilişkisine dönmüştür. Yani açılan her on şirkete karşılık bir şirket kapanırken, son dönemde açılan her dört şirkete karşılık bir şirket kapanmaktadır. Bu durum, hem yeni açılan şirket sayısındaki azalma, hem de kapanan şirket sayısındaki artma eğilimini birlikte anlatmaktadır. Daha kötü bir eğilim de karşılıksız çek oranlarında yaşanmıştır. 2006-2009 yılları arasında karşılıksız çek oranları %4'lerden %10'lara yükselmiştir.

Reel ekonomik yapıdaki bozulmaları besleyen içsel ve dışsal faktörler, doğal olarak burada işlenenlerle sınırlı değildir. Birbirlerini doğrular nitelikteki pek çok gösterge bir bütün olarak değerlendirildiğinde görülecektir ki ekonomik büyümenin sınırları, idari ve yönetsel kapasitenin sınırları ile belirlenmektedir. İş dünyasındaki ekonomik ve bağımsız aktörler, bu sınırları ölçülendirerek fiyatlamaktadırlar. Örneğin ülkelerin ve şirketlerin risk primleri bu ölçümlemenin birer sonucu olarak şekillenmektedirler.

(Şekil-4) Sanayi Ciro Endeksi

(Şekil-5) Şirket ve Çek Hareketlilikleri.

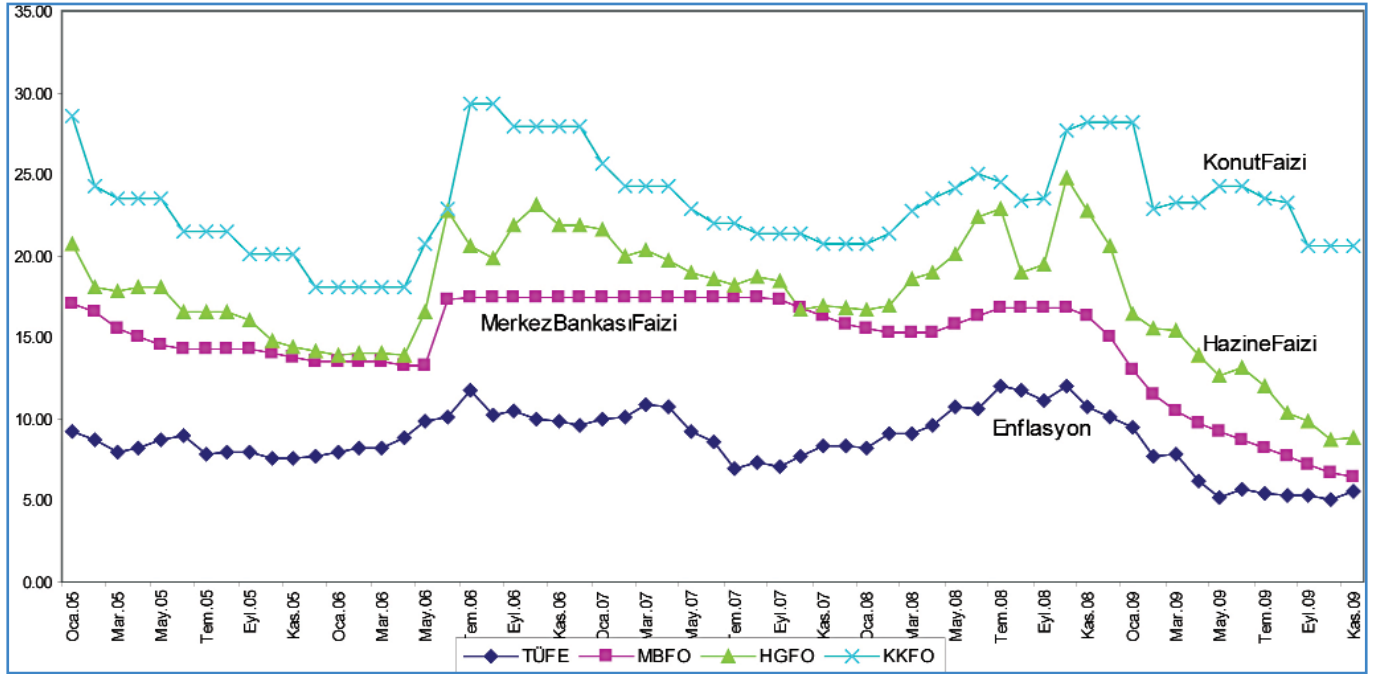
Şekil-6.'daki 2005-2009 dönemi aylık faiz oranları ve enflasyon eğilimleri aslında tipik bir örnek olarak bu fiyatlamayı ölçülendirmektedir. Tüketici fiyatlarındaki enflasyon (TÜFE), merkez bankası politika faiz oranı (MBFO), hazine bono ve tahvil gösterge faizi (HGFO) ile piyasadaki en düşük faiz olan konut kredi faiz oranı (KKFO) arasındaki ilişkiler, aslında iş dünyasındaki hareketliliğin temel itici ya da frenleyici güçlerinden birini oluşturur. İş dünyası açısından

önemli olan ticari ve bireysel kredi faiz oranları ise bilindiği gibi konut kredi faiz oranından daha yüksek seyretmektedir.

Enflasyon civarında seyreden politika faiz oranı, kamu borçlanma faiz oranı ve iş dünyası faiz oranları, sürdürülebilir nitelikte olmak kaydıyla, rekabetçi ve iş dünyasındaki hareketliliği hızlandırıcı bir etki yaratacaktır. Ancak 2005-2009 dönemindeki aylık 59 adet veriyi birlikte Şekil-6'daki çizimle değerlendirdiğimizde

böyle bir eğilimin hiçbir zaman yaşanmadığını rahatlıkla görebiliriz. En azından enflasyon-konut faizi arasındaki ilişkinin 2005 yılından beri alakasız bir uzaklıkla seyredip gittiğini görmek mümkündür. Ama daha kötü bir duyarsızlanma, merkez bankası politika faiz oranı ile konut faizi arasında özellikle son bir yıldır yaşanmaktadır. Yani merkez bankası faizi, konut faizi üzerinde etkisiz gözükmemektedir ve bu durum tek başına bile işlerin ne kadar kötü ve yetersiz bir dü-

Şekil-6. Faiz Oranları ve Enflasyon Eğilimi.

zeyde yürütülmekte olduğunun öncü göstergelerindendir.

Nitekim Tablo-1’de hesaplanmış olan korelasyon matrisinde merkez bankası faiz oranı ile konut faiz oranı arasındaki ilişki derecesi, diğer tüm oranlar arasındaki ilişki derecesinden %35 ile çok daha zayıf düzeyde bulunmaktadır. Keza bir diğer zayıf ilişki ise tüketici enflasyonu ile konut faizi arasında %50’den daha az bir derece ile bulunmaktadır. Faiz ve enflasyon oranları arasındaki bu duyarsızlıklar, iş dünyasının rekabetçi ve hareketlilik özelliklerini doğrudan felce uğratici etkiler yaratmaktadır. Bu olumsuz durumun ortadan kaldırılması, tamamen seçilmiş ve atanmış karar vericilerin basiretli ve dirayetli bir yönetim kapasitesini ve performansını göstermesine bağlı bulunmaktadır.

2006 Yılı ikinci yarısından itibaren sözünü ettiğim ve önceki BOR-SANOMİ Dergisindeki Ekonomik Büyümenin Sınırları ve İş Dünyasına Yansımaları isimli makalemde de bahsettiğim gibi en geç 2006 yılında eğer ömrünü tamamlamış Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı yerine reel ekonomiye odaklı yeni bir program hazırlanıp yürürlüğe konmuş olsaydı, bugün yaşanmakta olan küresel kriz, bizi gerçekten teğet olarak geçmiş olacaktı. Basiretli ve dirayetli bir yönetim kapasitesi ve

karakteri sayesinde hem kendi krizimizi üretmemiş, hem de küresel krizden minimal ölçüde etkilenmiş olacaktık. Böylece bugün yaşamakta olduğumuz, “krizin önde giden - toparlanmanın sonda gelen” ülkesi konumunda olmayacaktık.

Dünya dış ticaretinin açık ara en önemli aktörü olan ABD, eşi görülmemiş bir iç kapanma dönemine girmiş gözükmektedir. Özellikle Başkan Obama’nın açıkladığı 800 milyar USD’lik son destek paketindeki yönlendirmeler de dikkate alınırsa iç kapanmanın, ithalatı zorlaştırmanın beklenenden daha uzun bir süre alacağı öngörülebilir. Bu eğilimin yayılmakta olduğu tespiti ile 2009 yılı, küresel ekonomik büyümenin sınırlandığı bir yıl olacaktır. İş ve ekonomi dünyası, büyümeye bariyer oluşturan bu sınırları aşabilmek için 3-5 yıla ihtiyaç duymaktadır.

Küresel sürdürülebilir büyümenin önünde ciddi ve yapısal bir sönme ve sınırlanma söz konusu iken, ülkemiz ekonomi ve iş dünyası açısından ilave bir vahim duyarsızlık daha son dönemde kendisini göstermektedir. Varolan olumsuz eğilimleri de kötüleştirme etkisine sahip

olan bu duyarsızlık, Merkez Bankası politika faiz oranları ile piyasa faiz oranları arasındaki duyarsızlanmadır. Hatırlanacağı üzere Kasım, 2000’de su yüzüne çıkan faiz-kur duyarsızlığı, duvara toslama ile sonlanmıştı. Bu kez sürdürülebilir büyüme açısından ciddi bariyer oluşturan ilave olumsuzluk, bu iki faiz oranı arasındaki duyarsızlıktır. Merkez Bankası artık istediği kadar politika faiz oranlarını indirsün veya düşük tutsun fark etmez, bunun piyasa faiz oranlarına etkisi ya çok geç ve çok az ya da hiç düzeyinde oluyorsa, böyle bir gidişatın sürdürülebilirliği ve rekabetçiliği söz konusu olamaz. Sonunda piyasa bu yetersizliği de fiyatlar ve bedelini de daha önce olduğu gibi tüm toplum öder. Bundan kaçınmanın tek yolu; seçilmiş ve atanmış tüm karar vericilerin öncelikle, ciddiyetle ve bilgiye dayalı olarak sürdürülebilir ve rekabetçi bir enflasyon-faiz sistemi duyarlılığını iş dünyasına kazandıracak politikaları uygulamaya koymasındır.

Tablo-1. Enflasyon ve Faizler İlişkisi

	TUFE	MBFO	HGFO	KKFO
TUFE	1.000	.755	.850	.499
MBFO	.755	1.000	.875	.350
HGFO	.850	.875	1.000	.642
KKFO	.499	.350	.642	1.000

TUFE: Tüketici Enflasyonu, MBFO: Merkez Bankası Faizi
HGFO: Hazine Gösterge Faizi, KKFO: Konut Kredi Faizi

Özel sektör mantığı ile yetiştik

23 yıldır Antalya Ticaret Borsası'nda görev yapan, son 13 yıldır da Antalya Ticaret Borsası'nda Muhasebe Memuru olarak çalışan Yusuf Yetim, özel sektör mantığı ile yetiştikleri için işini kendi işi gibi gördüğünü ifade ediyor

✓ **Yusuf Bey, bize Antalya Ticaret Borsası'ndaki görevinizden bahseder misiniz?**

1987 yılında işe girdim. Tescil, istatistik gibi çeşitli bölümlerde çalıştım. Yaklaşık on üç yıldır da muhasebe görevini yürütüyorum. Toplamda yirmi üç yıldır Antalya Ticaret Borsası'nda bir fiil hizmet veriyorum.

✓ **Antalya Ticaret Borsası'nda çalışmak nasıl bir duygu?**

Borsada çalışmak güzel. Çünkü daha geniş kesimlere hizmet veriyorsunuz. Çok farklı dönemlerden geçtik. Her dönemin kendine özgü bir havası oldu. Her birinde de aynı motivasyonla beraber çalıştığımız arkadaşlarla başarıyı yakalamanın mücadelesini verdik. Başarılı olmaya çalışıyoruz. Bizim genel sekreterimiz bizi işe aldığında özel sektör mantığı ile yetiştirdi bizleri. Daha sonra özel sektör çok gelişmiş olabilir. Ama biz o mantıkla yetiştiklerimiz için, borsamızı her zaman kendi işimiz gibi gördük, o şekilde bağlandık. Her ihtiyaç duyulduğunda göreve hazır olduk, bugün de hazırız.

✓ **Buradaki çalışma atmosferini biraz tasvir eder misiniz?**

Yıllar önce başlamış eski arkadaşlarımız var; yeni göreve gelen arkadaşlarımız var. İyi bir ortam. Saygı ve sevgi çerçevesinde

çok sıcak bir işyeri atmosferi mevcut. Seviyoruz arkadaşlarla çalışmayı. Herkes elinden geldiği kadar koşturmaya çalışıyor. Hepimiz üyelerin menfaatleri için; borsanın başarısı için elbirliğiyle mücadele ediyoruz.

✓ **Ticaret borsasının verdiği hizmetleri nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizin cephenizden bakarsak borsanın işlevi nedir?**

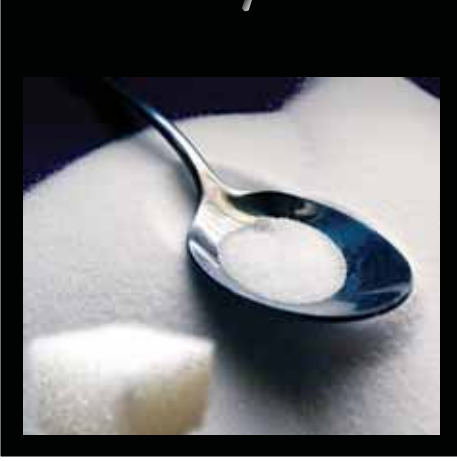
Öncelikle üyelerimizin alım satım işlemlerini gerçekleştiriyoruz. Matbu ücretlerimiz var onları alıyoruz; aidatlarımız var, onları tahsil ediyoruz. Bunun yanında ihracata yönelik hizmetlerimiz oluyor. Şimdi de yeni projeler üretmeye başladık. Kampusten İşe Projesi, Aromatik Bitkiler Projesi gibi. Vakıf Çiftliği, Yörex Fuarı gibi. Tabi bu çalışmalar standart borsa hizmetlerinin dışında ekstra sorumluluklar veriyor bütün arkadaşlarımıza. Daha çok sorumluluk istiyor tüm bu projeler ama başaracağımıza inanıyorum. Bu tür projeler başarıya ulaştıkça bizim çalışma şevkimiz, motivasyonumuz da artıyor. Çalıştığımız kurumun saygınlığı artıyor. Biz de bundan mutluluk ve heyecan duyuyoruz.

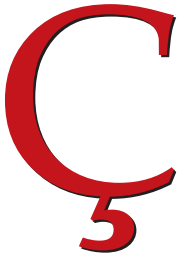
✓ **Hem personel hem de Antalya'da bir vatandaş olarak borsadan beklentileriniz neler? Ne gibi roller alabilir borsa gelecekte?**

Bir kere gelecekte, binanın buradan taşınması gerekir. Çok şehir merkezinde kaldık. İşlevi açısından da borsamızın daha ferah bir fiziki yapıya kavuşması gerekir. Büyük bir borsa kompleksi; ihtisas borsası, çiçek borsası, canlı hayvan borsasını da barındıran bir borsa yapılarak o alana kayılabilir. Bu tür işlerin zamanla olacağına da inanıyorum ben.

Şeker nasıl tüketilmeli?

oğu zaman hangi vesileyle ne kadar tükettiğimizi bilmediğimiz bir maddedir şeker. Oysa şekeri, gıda maddeleri arasında kontrollü tüketilmesi gereken ilk bir kaç besin arasında saymak gerek. Bu yazıda, şekerle ilgili bazı pratik bilgiler derledik. Şeker kaynağı olan gıdalar, ne kadar ve nasıl kullanılmalıdır; şeker tüketimi hakkında özel durumu olan kimseler nelere dikkat etmelidir gibi sorulara cevap vermeye çalıştık.

Kesme şekerin içeriği

Kesme şeker yani çay şekerinin bilimsel adı, sakkarozdur. Sükroz da denir. Sakkaroz, -glikoz (alfa-glukoz) ve fruktozdan oluşan bir disakkarittir. Şekerler karbonhidrattır ve vücutta enerji ihtiyacını karşılamak için doğrudan kullanılırlar. Sakkaroz, kolay sindirilebilen bir besindir. Bu da vücut için kolay bir enerji kaynağı anlamına gelir. Mideden sonra ince bağırsakta kısa sürede kana karışmaya başlar. Ancak dengeli beslenmede sadece saf sakkarozdan oluşan bir besin alımı yanlıştır. Bir karbonhidrat olarak sakkaroz, her gramında 3,94 kilokalori (17 kilojoule) enerji verir.

Şeker ihtiyacı ile ilgili kullanageldiğimiz kalori birim adı, aslında kilokaloridir. Beslenme ile ilgili ifadelerde kısaca kalori olarak kullanılır. 1 gr şeker 3,94 yani yaklaşık 4 kalori enerji verir. Beyaz rafine şeker vücutta hızla emilir ve bu nedenle alınan her şekerin, vücutta % 100 sindirilip harcandığı düşünülür. 10 g şeker x 4 kalori = 40 kalori olarak hesaplanır. Bireyin günlük enerji ihtiyacının % 55-60'ını karbonhidratlardan alması tavsiye edilir. Orta aktiviteli bir işte çalışan bireyin günlük enerji ihtiyacı ortalama 2000 kaloridir. Günlük alınması gereken karbonhidrat mik-

tarını hesap edecek olursak: 1 gram karbonhidrat, 4 kalori vermektedir.

$$(2000 \times 55 / 100) / 4 = 275 \text{ g}$$

$$(2000 \times 60 / 100) / 4 = 300 \text{ g}$$

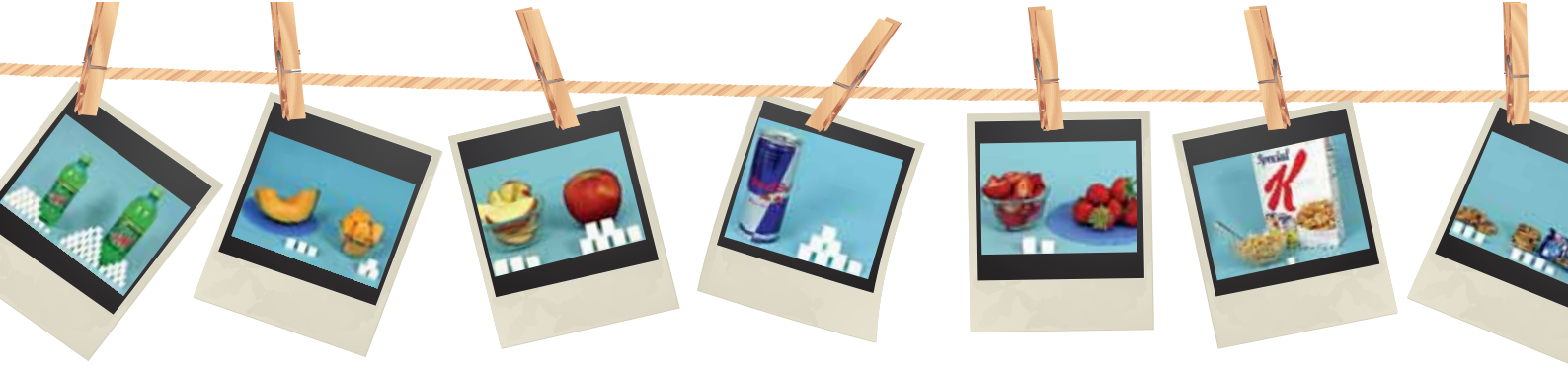
Buna göre bireyin günde 275-300 g karbonhidrat alması gerekir. 1 kesme şeker 12

ünite karbonhidrat ihtiva eder. Vücudumuzun günlük karbonhidrat ihtiyacı 70 ile 75 ünedir.

Nasıl alınmalı?

İnsan vücudunun alması gereken besin grupları karbonhidrat, protein,

yağ, mineraller ve vitaminler olarak sınıflandırılabilir. Vitamin ve mineraller enerji kaynağı değildir. Enerji kaynağı olarak alınması gerekenler kullanım sırasına göre karbonhidratlar, yağlar ve proteinlerdir. Karbonhidratlar unlu maddelerden, baklagillerden, tahıl ürünlerinden, patates gibi nişastalı gıdalardan ve tatlılardan alınır. Günlük diyetle ekmek ve bakliyatlar da bulunması gerektiği için sakkarozun doğrudan alındığı şekerli gıdaların miktarının çok yüksek olma-

ması tavsiye edilir. Çünkü vücutta kullanılmayan karbonhidratlar yağ olarak depolanır ve bu da günümüzde sıkça yaşanan sağlık sorunu şişmanlığa sebep olur. Meyve ile alınan şeker fruktozdur ve doğal olarak alınması vücutta sorun yaratmaz. Ancak fruktoz gıda sanayinde yapay olarak kullanılmaya başlandığından beri çok fazla tüketilmeye başlamıştır ve sağlığı tehdit eden unsurlar arasında yerini almıştır.

Bir kutu kola-
da yaklaşık
10 küp

şeker miktarında şeker vardır. Günlük gıda tüketimimize baktığımızda hazır gıda tüketimi çok arttığından genel olarak gerektiğinden fazla karbonhidrat aldığımızı söyleyebiliriz. Bu nedenle şekerli gıdaları tüketirken dikkat etmemiz gerekir. Sakkaroz, yani çay şekeri olarak bilinen saf beyaz şekerin aşırı tüketimi kilo probleminin yanında şeker hastalığına (diyabet) da sebep olmaktadır.

Alkollü içkiler, şeker ya da nişasta içeren ürünlerin fermente edilmesi sonucu elde edilen az alkollü içkiler ile az alkollü içkilerin damıtılması yöntemiyle üretilen yüksek alkollü içkilerden oluşur. Alkol ilk alındığında glikoza dönüşemez ve kan şekerini yükseltmez. Bazı alkollü içkiler karbonhidrat içerirler ve bu karbonhidratlar kişinin kan şekerinin yükselmesine sebep olur. Yapılan araştırmalar, gazlı ve şekerli içeceklerin yanı sıra meyve şekerleri ile tatlandırılmış meyve suları ve enerji içeceklerinin siroz hastalığı riskini % 10 oranında artırdığını tespit etmiştir. İçeceklerde şeker yerine kullanılan mısır şurubu, fruktoz ve kimyasal tatlandırıcıların karaciğere, alkolün verdiği kadar zarar verdiği biliniyor.

İşlenme şekillerine göre şekerler

✗ **Esmer şeker:** Şeker kamışı ya da şeker pancarının ikinci şuru-

bundan tamamen doğal olarak elde edilir. Kokusu, ilk şuruptan elde edilen sarı renkteki şekerden daha kuvvetlidir.

✗ **Pudra şekeri:** Toz şeker, yeterince ince olması için iyice ezilir ve tanelerin birbirine yapışmaması için içine % 3 oranında mısır nişastası eklenir.

✗ **Esmer şeker kamışı şekeri:** İşlenmemiş kristalize esmer şeker doğrudan şeker pancarının suyundan üretilir. Bu şeker genellikle, egzotik mutfaklarda kullanılır.

✗ **İnce toz şeker:** Beyaz toz şekerin ezilmesi veya elekten geçirilmesi yoluyla elde edilir. Kolayca eriyen bu şeker, tatlılar ve süt ürünlerinden başka, meyvelerin tatlandırılması için de kullanılır.

✗ **Beyaz kırık şeker:** Sıcak şeker konsantrisinin keten ya da pamuk iplikleri üzerinde yavaş yavaş kristalize edilmesi ile elde edilir. İşlem ne kadar yavaş olursa parçalar da o kadar büyük olur.

✗ **Esmer kırık şeker:** Beyaz kırık şekerin kristalize olma yöntemi kullanılır ancak sıcak şurup konsantrisi, daha önce karamelleştirilerek esmer renk elde edilir.

✗ **Beyaz kesme şeker:** Kristalize olmuş toz şekerin kalıplar içinde preslenip kurutulması ile elde edilir.

✗ **Küp şeker:** Esmer ya da beyaz olabilirler. Önce kalıplanıp ardından kırılırlar ve böylece düzgün olmayan şekiller oluştururlar. Şeker kamışı veya şeker pancarından elde edilebilirler.

✗ **Esmer kesme şeker:** Beyaz kesme şeker gibi üretilir ve sıcak içeceklerin tatlandırılmasında kullanılırlar.

✗ **Toz şeker:** Havasız ortamda, şurubun kristalleşerek şekere dönüşmesi sağlanır. Kalitesi kristallerin saflık derecesine göre sınıflandırılır.

✗ **Sarı şeker:** Esmer şeker gibi, aynı yöntemle üretilir. Ancak ilk şurup kullanıldığı için açık bir renk elde edilir.

✗ **Reçel şekeri:** Beyaz şeker, doğal meyve pektinleri (% 0,4 - 1 oranında), sitrik asit (% 0,6 - 0,9 oranında) ve tartrik asit ilave edilerek, reçellerin şekerlenmemesi amacıyla üretilir.

Söz etmeden geçmeyelim: Çikolata!

Çikolata, içeriğinde çok fazla şeker bulunduran, oldukça kalorili bir yiyecektir. Çikolatanın çeşidine de bağlıdır. İyi kalite çikolatalar kakao yağından yapılırlar ve kullanılan diğer doymuş yağlara nispeten yaklaşık üçte bir daha az kalorilidirler. Ayrıca doymuş yağlar kötü kolesterol (LDL) içerir, kandaki kolesterol miktarını yükseltir. Ancak tüm çikolataların kakao yağından yapılmadığını unutmamak gerekir. Emin olmak için çikolatanın içeriğini okumakta fayda vardır. Çikolatadaki şeker miktarı oldukça yüksektir. İçindeki işlenmiş şeker kandaki şeker seviyesini yükseltir ve kilo yapar. Diyabetik olanları, çikolatadan vazgeçemeyen ama şeker almak isteyenler için alternatif olabilir.

Özellikle çikolata dendiğinde akla gelen şeylerden biri de çocukların ilgisidir. 0-3 yaş arasındaki çocuklara şeker, çikolata ve kola verilmemesi gerektiği uzmanlar tarafından sıkça dile getiriliyor. Daha büyük çocukların da çikolata, şeker

bulunduran, oldukça kalorili bir yiyecektir. Çikolatanın çeşidine de bağlıdır. İyi kalite çikolatalar kakao yağından yapılırlar ve kullanılan diğer doymuş yağlara nispeten yaklaşık üçte bir daha az kalorilidirler. Ayrıca doymuş yağlar kötü kolesterol (LDL) içerir, kandaki kolesterol miktarını yükseltir. Ancak tüm çikolataların kakao yağından yapılmadığını unutmamak gerekir. Emin olmak için çikolatanın içeriğini okumakta fayda vardır. Çikolatadaki şeker miktarı oldukça yüksektir. İçindeki işlenmiş şeker kandaki şeker seviyesini yükseltir ve kilo yapar. Diyabetik olanları, çikolatadan vazgeçemeyen ama şeker almak isteyenler için alternatif olabilir.

ker ve şekerli gıdaları kontrollü olarak tüketmesi gerektiği söylenmelidir. Bunun dışında yaş büyüdükçe şeker tüketimiyle ilgili genel kurallara uymak yeterli olacaktır. Şeker ve çikolata gibi çocukları kolayca mutlu edebilen çok az şey olduğu ve bu tür küçük mutlulukların çocuk psikolojisinde önemli yer tuttuğunu da hatırlatmakta fayda vardır.

Şeker hastaları

Tatlıların içindeki glikoz oranı hem yapıldıkları unun karbonhidrat oranı hem de tatlıdaki şekerin ilavesiyle kan şekeri düzenini bozucu bir etki yapar. Tatlı tükettikten sonra kan şekerini düzenleyici etki yapan insülin oranını arttırdığımızda da, hastada kilo yapacağı için tedaviyi ileriki dönemde kötü etkiler. Bu nedenlerle diyabet hastalarının tatlı tüketmesi tavsiye edilmez. Ancak hastalığı çok ileri düzeyde olmayan ya da çok kontrollü olan bireyler hekimlerinin yönlendirmesiyle tatlı çeşitlerini tüketebilirler.

Dengeli beslenmede şeker kaynağı gıdaların yeri

Dengeli ve yeterli beslenmede bireylerin dikkat etmesi gereken konu, özellikle vücudun ihtiyacı olan besinlerin vücuda alınmasıdır. Şekerler bir çok gıdada farklı şekillerde bulundukları için doğrudan tüketilmeler de dolaylı yoldan alınmaktadır. Yani bireyin "bugün hiç şeker tüketmedim" diye düşünmek yerine, "bugün hiç karbonhidrat almadım" şeklinde düşünmesi, bes-

lenme düzenine daha bilinçli bir yaklaşım olacaktır. Şu unutulmamalıdır; beyaz şeker ve tatlılar, beslenmede şart değildir. Bedenimiz karbonhidratlara enerji için ihtiyaç duyarlar ve tükettiğimiz birçok farklı gıda maddesi ile bunları temin edebiliyoruz. Uzmanlar, tatlı gıdaları mümkün olduğunca kontrollü tüketmek gerektiğine dikkat çekiyorlar. Tatlılar, bilimsel taksonomide gıda grupları içinde sayılmazlar. Ancak, insanoğlunun diyetinde artık büyük bir yere ve öneme sahip oldukları için beslenme ile ilgili metinlerin hemen hepsinde tatlılardan da bahsedilir.

Özel durumu olan kimseleri ayrı tutup, şeker alımıyla ilgili genel bir öneri yapmak gerekirse; tatlı ihtiyacımızı özellikle meyvelerden karşılamak, daha sağlıklı bir tercih olacaktır. Çünkü meyveler özellikle vücut direncini destekleyen besinlerdir. Tatlı tüketimi azaltıp, vücudun ihtiyaç duyduğu enerjiyi meyvelerden alabiliriz. Ancak meyvelerin ne kadar şeker içerdiği diyabetik hastalar için önemlidir. Onların şeker oranı yüksek olan meyveleri de kontrollü tüketmeleri gerekmektedir.

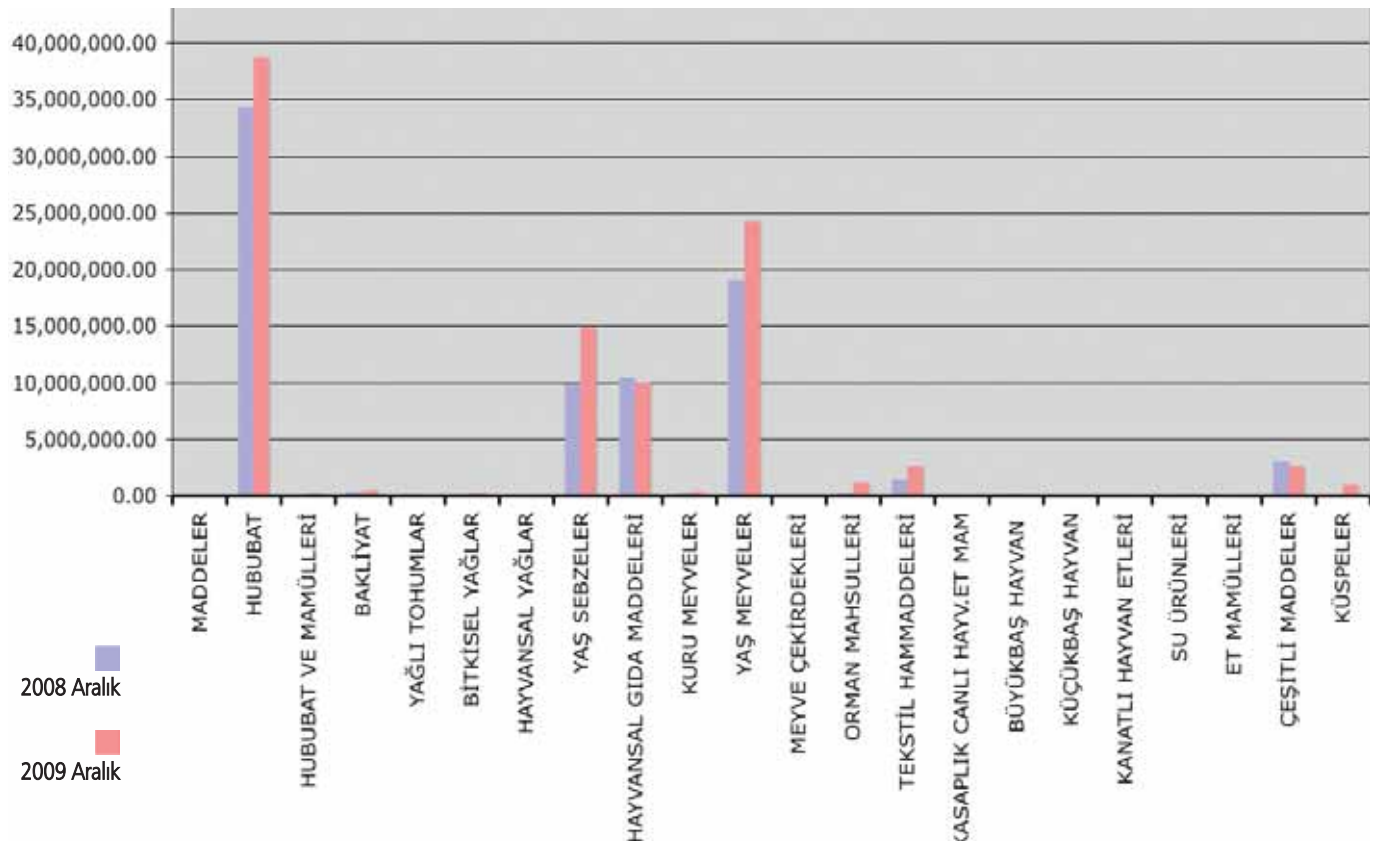
İŞLEM HACMİ

ANA GRUPLAR İTİBARIYLA 2008/2009 ARALIK AYI KARŞILAŞTIRMASIDIR

2008 ARALIK

2009 ARALIK

MADDELER	MİKTAR (kg)	TUTAR (TL)	MİKTAR (kg)	TUTAR (TL)	DEĞİŞİM %
HUBUBAT	34,372,970.00	13,590,799.61 TL	38,842,735.10	18,067,673.35 TL	32.94
HUBUBAT VE MAMÜLLERİ	22,079.00	44,263.03 TL	332,124.00	147,850.93 TL	234.03
BAKLİYAT	398,729.00	424,065.96 TL	466,948.00	689,231.33 TL	62.53
YAĞLI TOHUMLAR	168,920.00	450,671.26 TL	76,403.00	158,948.71 TL	-64.73
BİTKİSEL YAĞLAR	153,872.28	36,744.70 TL	328,022.00	26,633.56 TL	-27.52
HAYVANSAL YAĞLAR	34,287.02	271,569.80 TL	35,604.62	334,507.00 TL	23.18
YAŞ SEBZELER	9,833,427.68	6,896,369.45 TL	14,904,948.26	15,742,321.61 TL	128.27
HAYVANSAL GIDA MADDELERİ	10,425,687.01	8,256,899.82 TL	10,039,200.77	9,415,895.84 TL	14.04
KURU MEYVELER	346,271.00	491,179.20 TL	401,454.00	654,281.76 TL	33.21
YAŞ MEYVELER	19,163,927.00	13,605,919.27 TL	24,329,058.49	22,069,126.18 TL	62.20
MEYVE ÇEKİRDEKLERİ	22,000.00	90,200.00 TL	15,100.00	38,882.50 TL	-56.89
ORMAN MAHSULLERİ	310,226.00	841,563.65 TL	1,196,927.00	1,766,230.59 TL	109.87
TEKSTİL HAMMADDELERİ	1,499,601.00	3,348,889.84 TL	2,681,540.00	4,235,650.70 TL	26.48
KASAPLIK CANLI HAYVET MAM	2,701.00	2,016,698.54 TL	3,762.00	3,167,969.31 TL	57.09
BÜYÜKBAŞ HAYVAN	233,971.76	2,480,835.48 TL	152,890.02	2,221,217.78 TL	-10.46
KÜÇÜKBAŞ HAYVAN	54,307.35	502,990.66 TL	54,894.48	676,340.75 TL	34.46
KANATLI HAYVAN ETLERİ	78,585.38	203,785.21 TL	4,033.00	22,517.20 TL	-88.95
SU ÜRÜNLERİ	7,598.10	40,846.55 TL	170,386.21	1,412,437.62 TL	3,357.91
ET MAMÜLLERİ	31,717.65	410,925.81 TL	244.78	2,086.88 TL	-99.49
ÇEŞİTLİ MADDELER	3,105,807.58	692,167.06 TL	2,724,624.00	1,360,668.46 TL	96.58
KÜSPELER			988,020.00	295,944.20 TL	
TOPLAM	80,266,685.81	54,697,384.89 TL	97,748,919.74	82,506,416.25 TL	50.84

SIRA	SCL	UNVAN ADRESİ	İLİ İLÇESİ	TELEFON 1 TELEFON 2 FAX NO	FİRMA YETKİLİSİ	TİTESNO	DRC VERGİ NO	VERGİ DAİRE
AROMATİK (TIRILI) BİTKİSEL ÜRÜNLER İLE REÇEL VE PEKMEZCİLER								
1	2430	KİMTAR TARIM GIDA TURZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. ALTINOVA ORTA MAH.ÖZEN SOK.NO:68	ANTALYA MERKEZ	340 01 98 340 51 33 340 02 50	MEHMET KÜÇÜKÇALGAZ	57773	FEV 5630618734	KURUMLAR
2	2431	S.S.SİRTKÖY TARIMSAL KALKINMA KOOP.SİRTKÖY	ANTALYA MANAVGAT	2437705	AHMET KATLANIR ALİ ŞENOL	926	FEV 7810155673	MANAVGAT
BELİRLİ BİR MALA TAHSİS EDİLMEMİŞ ÜRÜNLERİN TOPTAN TİCARETİ								
3	2432	KRİSTAL KİM. ÜR. İMAL.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. HAVAALANI YOLU SERİK CAD.NO:345 ALTINOVA	ANTALYA MERKEZ	340 03 20 340 49 37	ALİ ULUKAYA TANER KİLİT	15698	FEV 5900000749	KURUMLAR
4	2434	KARAKAŞOĞULLARI SÜT MAMULLERİ SAN.TİC.LTD.ŞTİ. YENİ MAH.ORTA SOK.NO:1	ANTALYA ELMALI	618 10 80 618 16 15	HÜSEYİN KARAKAŞ	elmalı/723	FEV 5130068021	ELMALI
5	2437	ERSİN GÖKER TARIM SANAYİ TİC.LTD.ŞTİ. ESENTEPE MAH.7033 SOK.NO:14	ANTALYA MERKEZ	248 25 12	ERSİN GÖKER	62784	FEV 3690291356	KURUMLAR
6	2441	YAŞAR KARATAŞ YENİ MAH.DÜDENBAŞI	ANTALYA ELMALI	618 22 20 618 31 75	YAŞAR KARATAŞ	A1	5220022526	ELMALI
7	2450	NECATİ VARLI GIDA KUY. TUR. İNŞ.SAN.TİC.LTD.ŞTİ. SEDİR MAH.ZAMBAK CAD.726 SOK.NO:16/A	ANTALYA MURATPAŞA	345 22 46 335 27 74	OSMAN VARLI	60566	FEV 6300393905	KURUMLAR
8	2454	RAMAZAN ÖZMİL GEÇİT KÖYÜ	ANTALYA ELMALI		RAMAZAN ÖZMİL		A1 19840347602	ELMALI
9	2455	GÜNSU ENER. SİS. VE KONF.TES. SAN. VE TİC. A.Ş. ANT. OSB 1. KIS. ATATÜRK BLV.5164 ADA 11 PARSEL	ANTALYA MERKEZ	258 11 40 258 12 71	İSMAIL KARAMAN HÜSEYİN KARAMAN MUSTAFA KARAMAN	12100	FEV 4380034556	KURUMLAR
10	2457	DOĞAN TURİZM VE TİC. A.Ş. SARMAŞIK SOK. DOĞAN OTEL SİDE	ANTALYA MANAVGAT	753 10 10 753 17 02	CENGİZ HAYDAR BARUT	1447	FEV 3060051852	MANAVGAT
11	2459	MEHMET ATEŞ YUVA KASABASI	ANTALYA ELMALI	633 10 19	MEHMET ATEŞ		FEV 22960244256	ELMALI
12	2460	S.S. YAPRAKLI TARIM. KALK. KOOP. YAPRAKLI KÖYÜ	ANTALYA ELMALI	618 54 53 618 54 53	YAKUP AKKAYA MEHMET AKÇAY	ELMALI/829	FEV 9370537520	ELMALI
BELİRLİ ÜRÜNLERİN SATIŞI İLE UZMANLAŞMIŞ ARACILAR								
13	2458	ŞENLER EN. MAD.TAR.TUR. İNŞ.NAK.GIDA SAN.TİC.LTD.ŞTİ. TOPTANCI SEBZE HALI NO:311-312-343-344	ANTALYA KEPEZ	338 06 60 338 06 80	MUSTAFA ŞEN	58586	FEV 8070357691	KURUMLAR
14	2453	UZMANLAR SERACILIK ZİR. DAN. TAR. İNŞ. SAN. TİC. A.Ş. SİNAN MAH. ANTALYA CAD. AKTAŞ APT. NO:28 K:2 D:3/A	ANTALYA MERKEZ	729 70 34 729 70 36	NURETTİN YURDAGÜL	59409	FEV 9010156816	KURUMLAR
15	2442	HASAN TOPRAK TOPRAK PETROL YANI MUZKENT KÖYÜ	ANTALYA GAZİPAŞA	576 22 00 576 22 00	HASAN TOPRAK		A1 15820487320	GAZİPAŞA
16	2447	AL-CE-AK İNŞAAT TUR. EM. GIDA PAZ.SAN.TİC.LTD.ŞTİ. GÜNEŞ MAH.TOPTANCI HAL NO:739	ANTALYA KEPEZ	323 25 26 339 37 82	CESİM DEDE	56808	FEV 8170190948	KURUMLAR
17	2427	DERYA SEBZE VE MEYVE KOM.NAK.İNŞ.GIDA SAN.TİC.LTD.ŞTİ. YENİ TOPTANCI HALI NO:691	ANTALYA KEPEZ	338 30 35 339 21 22	ERGÜN BİCİL	33714	FEV 2930168125	KURUMLAR
CANLI HAYVAN VE ET TİCARETİ								
18	2449	SERÇAN ET VE ET ÜRÜNLERİ SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. ÖĞRETMENEVLERİ MAH.ATATÜRK CAD.NO:158	ANTALYA MERKEZ	229 68 10	MEHMETŞAH HAZAR	60242	FEV 7610496879	KURUMLAR
ÇİÇEKÇİLER								
19	2451	ADA TARIM TUR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. ORTA MAH. GEDİK CAD. 40/A	ANTALYA SERİK	7255664 7255878	ERTAN ALTUNDAG	SERİK-1234	FEV 0070067917	SERİK
HUBUBAT VE MAMÜLLERİ								
20	2443	DEMİRGÜL ELEK. TAR. ÜR. GID. İNŞ. TUR. TAŞ. TİC. LTD. ŞTİ. ÖRNEK MAH. ZÜBEYDE HANIM CAD. 1536 SOK. NO:9	ANTALYA MANAVGAT		HÜSEYİN DEMİR	4078	FEV 2870247558	MANAVGAT
TAZE MEYVE VE SEBZELER								
21	2444	AHMET AKYAR ELMALI MAH. CUMHURİYET CAD. GÖKKAYA İŞ MRK. NO:2/24	ANTALYA MERKEZ	247 44 92 247 44 24	AHMET AKYAR	59531	A1 25535219192	ÜÇKAPILAR
22	2448	TALYA ÇİÇ. SU ÜR. PAK. GIDA VE TAR. ÜR. NAK. PAZ. SAN. TİC. LTD.ŞTİ. TOPTANCI HAL NO:721	ANTALYA KEPEZ	338 40 04 338 40 05	HİMMET ÖZÇELİK	60797	FEV 8170192464	KURUMLAR
23	2445	İSSOS TAŞIMACILIK GIDA ZİRAİ ÜRÜNLER TUR. MAK.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ. FENER MAH.ÖZGÜRLÜK BLV. ÖZGÜL KENT SİT. C BLK NO:1	ANTALYA MERKEZ	248 14 78 248 14 78	SİNAN BÜTÜN	44435	FEV 0550367786	KURUMLAR
24	2446	ALMEY TARIM GIDA İNŞAAT TURİZM SANAYİ İÇ VE DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ. TOPTAN MEYVE SEBZE HALI NO :690		339 34 26	HACI CANEVİ	60364	FEV 9860158163	KURUMLAR
25	2452	SERDAL TARIM ÇİÇ. TUR. İNŞ. VE TİC. LTD. ŞTİ. BEŞKONAKLILAR MAH. YENİ HAL KOMPLEKSİ NO:658	ANTALYA KEPEZ		ALAEDİN CHAKO	60807	FEV 7610497779	KURUMLAR
26	2456	AYHAN KERİMOĞLU TAR. ÜR. İTH. İHR. TİC. LTD. ŞTİ. GÜNEŞ MAH. TOPTANCI HAL NO:633	ANTALYA KEPEZ	338 40 98 339 40 38	AYHAN KERİMOĞLU	60343	FEV 1210439659	KURUMLAR
27	2428	ANA ULUSLARARASI GIDA TUR İNŞ SAN VE TİC LTD ŞTİ GENÇLİK MAH.FEVZİ ÇAKMAK CAD. 4.MAHMUT ÇİL APT NO:79 D:5	ANTALYA MERKEZ	2434933 2439204	BURHAN KORKMAZ	45083	FEV 0680114795	KURUMLAR
28	2425	LINE LOJİSTİK TAŞ. İNŞ. TUR. DIŞ TİC. LTD. ŞTİ. LİMAN MAH. 31.SOK. YASE SİT. B BLOK NO:39/12	ANTALYA KONYAALTI	259 19 90 259 12 09	ORAL ÖZANDAÇ	57285	FEV 609 041 0815	KURUMLAR
29	2426	SİMYA AMBALAJ ORMAN TAR.ÜRÜN.GIDA SAN.TİC.LTD.ŞTİ. DOĞUYAKA MAH.1195 SOK.NO:4	ANTALYA MURATPAŞA	338 35 50 338 36 44	BÜLENT ÇAKITLI	59741	FEV 7700390783	KURUMLAR
30	2429	HAKAN HAY. SEB. MEY. GIDA TAŞ. PLAS. PET. TUR. İLŞ. SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. SÜLEYMAN DEMİREL BUL. YEŞİLGÖZDE SİTESİ C BLOK KAT:4 D:11	ANTALYA MERKEZ	226 14 44 24419 60	HÜSEYİN KAPÇIK	61974	FEV 4540523383	KURUMLAR
31	2438	AS STAR TARIM ÜRÜNLERİ NAK.VE TİC.LTD.ŞTİ. TOPTANI HAL NO:553-554-555	ANTALYA KEPEZ	338 39 01 338 39 02	HACI ÖMER ÇOLAK	60119	FEV 0860458935	KARADENİZ
32	2439	SERDELJ ZENDELİ SÜTÇÜLER MAH.YENİ HAL KOMPLEKSİ İÇİ NO:744	ANTALYA KEPEZ		REŞİT ÇAYLI	61304	A1 9970657644	ÜÇKAPILAR
33	2440	NE-HİR TARIM ÜRÜNLERİ NAK.İTH.İHR.LTD.ŞTİ. İSKENDERPAŞA MAH.İSKELE CAD. DÜZENLİ GÜNEYSU İŞ MERK.KAT:3 NO:44	TRABZON MERKEZ	338 25 78		14275	FEV 6300367579	KARADENİZ
34	2433	DORUK KOM.PAK.TAR.GIDA DANŞ.İNŞ. MİM.SAN.TİC.LTD.ŞTİ. TOPTANCI SEBZE HALI NO:638	ANTALYA MERKEZ		AHMET ÇALIŞKAN	59128	FEV 3100573518	KURUMLAR
35	2435	FATİH ERDOĞAN GÜNEŞ MAH.NO:324	ANTALYA KEPEZ	339 59 17	FATİH ERDOĞAN	60513	A1 3480263919	DÜDEN
36	2436	GÖZDE MANTARCIKLIK TAR.İNŞ.TAŞ. MEDİKAL İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. GÜNEŞ MAH.TOPTANCI HALI NO:692	ANTALYA KEPEZ	643 50 60 643 47 42	ABDULLAH KANIK	51218	FEV 4100607209	KURUMLAR
37	2461	ERTU TARIM ÜR. HAF. İNŞ. TAŞ. GIDA EM. TUR. TİC. SAN. İHR. İTH. LTD. ŞTİ. GAZİPAŞA TOPTANCI HALI NO:57	ANTALYA GAZİPAŞA	572 19 80 572 19 80	FUAT BERBER EMİNE HATUN BERBER	GAZİPAŞA/1084	FEV 3730262116	GAZİPAŞA

Dünyanın dörtbir! yanına

Opinion/rt. 0.241.322.20.12

Başta Avrupa olmak üzere, Uzakdoğu, Rusya, Amerika, Asya, Afrika ve dünyanın her noktasına uçak biletleri ve hava kargo taşımacılığını en ekonomik koşullarla gerçekleştiriyoruz.

pamfilya® *40.yıl*
T U R İ Z M A . Ş . since 1969

ISO 9001 : 2000

Gençlik Mahallesi 1326 Sokak
Pamfilya Apt. No: 60/1 Antalya
Tel: (0242) 243 20 07 - 08
Fax: (0242) 243 37 83
e-mail: cargo@pamfilya.com.tr

doğadan sofranıza ege tatları...

%100
Kontrollü üretim

Ebegümeci
Common

Labada
Dock Rumex

Acı Radika
Dandelion

Arapsağı
Fennel

Tatlı Radika
Sweet Dandelion

Hardal Otu
Wild Mustard

Turp Otu
Wild Radish

Isırgan Otu
True Nettle

Cibes
Cabbage Sprouts

Şevketi Bostan
Golden Thistle